

Aan de gemeenteraad van de
Gemeente Groningen
Directie Stadsontwikkeling
postbus 7081
9701 JB Groningen

GEMEENTE GRONINGEN	
Pag.no.	8403528
Ingek.	22 DEC. 2020
Dossiernr.	
Archief	M. Sanders

RO+4

Betreft: Zienswijze (concept) Gebiedsvisie Meerstad-Noord

Lageland, 16-12-2020

Geachte raad,

Met dit schrijven geven wij, als omwonenden, onze Zienswijze op de (concept) Gebiedsvisie Meerstad-Noord, welke op 17-11-2020 ter inzage is gelegd. We verzoeken u onderstaande aandachtspunten mee te nemen in uw afweging en besluitvorming ten aanzien van de genoemde Gebiedsvisie. Onze Zienswijze is toegespitst op een aantal aandachtspunten:

1. Afstanden en grenzen
2. Hyperloop
3. Koppelkansen en compensatie
4. Aannames en onduidelijkheden
5. Onevenredigheid
6. Diverse bijlages

1. Afstanden en grenzen

Tijdens de verschillende bijeenkomsten en tijdens een keukentafelgesprek hebben wij geprobeerd duidelijkheid te krijgen over de afstand van het zonnepark en de Hyperloop t.o.v. ons eigendom. De ene keer wordt er gesproken over de "achtererfgrens", de andere keer "vanaf het terras" of "vanaf de achtergevel". Tijdens genoemde overlegmomenten hebben wij steeds aangegeven dat de "kadastrale eigendomsgrenzen" bepalend zouden moeten zijn. In de concept gebiedsvisie (blz. 28) wordt de Blokumersloot aangehouden als grens. Hierdoor komt het zonnepark aan de oostkant (Lageland) op ruim 500 meter van de achtererfgrens, terwijl aan de westzijde (Gebied Eemskanaal en Zuiderweg) hier en daar zelfs de 300 meter afstand niet gehaald wordt. In de concept Gebiedsvisie staat: "Langs het Eemskanaal en de Zuiderweg liggen 9 woningen binnen 300 meter afstand van het zonnepark. Met elke eigenaar zal apart overleg worden gevoerd". Hierover is nog geen gesprek geweest en dus nog steeds onduidelijkheid.

Ook wordt in het concept gesproken over het uitgraven van de oude loop van de Kleisloot. Indien dit plan geschrappt wordt zullen er kosten op aanleg bespaard worden en kan de afstand van minimaal 300 meter ook aan de westkant gegarandeerd worden. Volgens de concept Gebiedsvisie is de ambitie om maximaal gebruik te maken van de bestaande waterlopen als grens. De Blokumersloot wordt wel als grens gebruikt, dit is echter niet het geval bij de Molensloot.

Ten aanzien van de afstanden en grenzen zijn wij van mening dat:

- a. in de Gebiedsvisie duidelijk omschreven zal moeten worden dat de groene bufferzone rondom het zonnepark zal worden aangelegd op minimaal 300 meter vanaf de kadastrale eigendomsgrenzen
- b. ook de Molensloot als watergang een natuurlijk grens van het zonnepark zal zijn
- c. de aanleg van de Fivel uit het plan geschrappt moet worden

2. Hyperloop

Tot dusver hebben wij de Hyperloop alleen nog maar gezien in de vorm van rode lijntjes en een foto van een buis welke bij ons herinneringen oproept aan de gasbuizen die zo'n 50 jaar geleden overal werden aangelegd. Kortom wij hebben nog steeds geen reëel beeld van het geheel kunnen krijgen.

Inmiddels weten we dat de Hyperloop wellicht hoger en breder zal worden dan in eerste instantie werd gezegd en ook "dat er misschien ook nog wel een bocht in zal komen".

Er is ons gevraagd om, als aanwonenden, een voorkeur voor tracé 3a of 2b uit te spreken. Dit is een onmogelijke opgave: wij (en dus ook degene die over deze Gebiedsvisie een besluit moeten gaan nemen) weten immers nog niet hoe het eruit zal gaan zien, maar ook niet hoe de afstanden zich precies zullen gaan verhouden en wat precies het begin en eindpunt zal zijn.

In bijlage 1 geef ik een weergave van de manier waarop beeldvorming plaats zou gaan vinden. *De toezegging, welke is uitgewerkt in bijlage 1, is tot op heden (16 december 2020, week 51) nog niet is nagekomen!*

Tijdens de bijeenkomsten is regelmatig gevraagd om harde afspraken m.b.t. geluid en licht. In de concept Gebiedsvisie wordt hierover niets vermeld. *Waarom zijn de verzoeken die we in onze kader/wensenlijst hebben aangegeven (o.a. geluid, licht) niet duidelijk in de concept Gebiedsvisie genoemd?*

Wellicht hoort in een Gebiedsvisie (nog) niets te staan over de financiële zaken, maar het lijkt ons wenselijk dat de gemeente hierover duidelijke afspraken moet gaan maken met firma Hardt. Hopelijk heeft de gemeente lering getrokken uit eerdere financiële missers en zullen wij in de toekomst hierdoor niet geconfronteerd worden met verhogingen van gemeentelijk belastingen en daarmee nogmaals gedupeerd worden om iets waar wij niet om gevraagd hebben!

Ten aanzien van de Hyperloop zijn wij van mening dat:

- a. *evenals bij punt 1 ook hier uit moet worden gegaan van een afstand van minimaal 300 meter vanuit de kadastrale eigendomsgrenzen*
- b. *nauwkeurig aangegeven moet worden waar het beginpunt, het eindpunt en het testcentrum zullen komen*
- c. *er een maximaal toelaatbare hoeveelheid decibels en lichtvervuiling moet worden beschreven*
- d. *het, op basis van foto's, onmogelijk is een beeld te vormen van de invulling van de polder. Maar dat, mede afhankelijk van de exacte ligging van het 3a tracé, onze voorkeur op dit moment lijkt uit te gaan naar tracé 2b.*
- e. *de Gemeente Groningen op geen enkele wijze financieel verantwoordelijk gesteld zal worden voor de financiële tegenvallers van de Hyperloop*

3. Koppelkansen en compensatie

"Daar waar overlast ontstaat kan gezorgd worden voor uiteenlopende compensatie.

Hierbij kan gedacht worden aan regelingen als: vervolgens wordt daar o.a.

Waardebehoudsregeling genoemd, een vaagheid waar wij niks mee kunnen.

Wij zijn van mening dat:

- a. *compensatie duidelijker omschreven moet worden*
- b. *wij in aanmerking komen voor planschade*

4. Aannames en onduidelijkheden

De concept Gebiedsvisie is weinig concreet, er staan veel woorden in als: *indien mogelijk, waarschijnlijk, indien technisch of financieel haalbaar, nog nader te onderzoeken, etc.* (Zie bijlage 2 voor enkel voorbeelden).

Dit maakt dat de gebiedsvisie onvoldoende heldere kaders biedt voor af te geven vergunningen en het nakomen van afspraken richting omwonenden.

Naar onze mening moet één en ander duidelijk en concreet beschreven zijn in de Gebiedsvisie. Alleen op deze manier weten wij wat we mogen verwachten en weten onze bestuurders waar ze mee akkoord gaan!

5. Onevenredigheid

In de concept Gebiedsvisie wordt verwezen naar de gaswinning; vanaf de zeventiger jaren ging Nederland over op gas. De bewoners in het gaswinningsgebied werden als laatste aangesloten op het gas! De inkomsten van dit gas heeft ons als bewoners niks gebracht. Nu zal er een zonnepark aangelegd gaan worden; de bewoners mogen mee participeren, maar de opbrengsten zullen (*waarschijnlijk*) worden ingezet voor verduurzaming van bestaande woningvoorraad en het aanpakken van de 'energiearmoede' van gezinnen in Groningen.

Ten behoeve van de reiniging van het rioolwater uit o.a. Groningen werd er door een deel van het land een persleiding aangelegd naar de, naast ons, aan de noordzijde van het Eemskanaal gelegen, Riool Waterzuivering Garmerwolde. We realiseerden ons dat het rioolwater ergens gezuiverd moest worden en zijn hier niet tegen in bezwaar gekomen. Later werd er, naast de rioolwaterzuivering, een fabriek (Swiss Combi) gebouwd die het vrijgekomen slib van de zuivering indroogt voor verdere bewerking. Deze fabriek veroorzaakt veel stankoverlast, de omgevingsdienst Groningen komt regelmatig langs constateert het feit en noteert en verder gebeurt er niets.

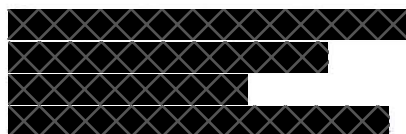
Op dit moment wordt in bovengenoemd gebied de Industriewaterzuivering Garmerwolde gebouwd en zitten wij inmiddels naast een industriegebied. Met de komst van de Hyperloop en het Zonnepark worden wij klemgezet tussen industrie.

Wij zijn van mening dat wij:

- a. *onevenredig worden gedupeerd door deze plannen van de gemeente*
- b. *dat de gemeente Groningen ook nu weer laat blijken er wel te zijn voor "Stad", maar niet voor het bijbehorend "Ommeland".*

6. Diverse bijlages

1. Mailwisseling beeldvorming (Zienswijze punt 2)
2. Voorbeelden van aannames en onduidelijkheden (Zienswijze punt 4)
3. Geschiedenis en de huidige situatie
4. Aanvulling op "Onevenredigheid" (punt 5)

Schone

Bijlage 1

Mailwisseling beeldvorming

Op 23 november heb ik onderstaande mail verstuurd naar Renee Ten Tije en Marco Sanders:

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 23 november 2020 11:21

Aan: Renee Ten Tije <Renee.Ten.Tije@groningen.nl>; Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: Re: Aankondiging fotograaf BOL-foto's t.b.v. visualisatie geplande ontwikkelingen polder Lageland

Dag Renee en Marco,

Vrijdag is de fotograaf hier geweest, hij heeft zijn best gedaan om een plek te vinden om één en ander goed in beeld te krijgen.

Ik ben benieuwd hoe het nu verder gaat. Daarbij denk ik aan: wanneer en op welke manier krijgen wij de invulling te zien? Ik neem aan dat dit zeer binnenkort zal zijn, zodat we de beeldvorming eventueel ook mee kunnen nemen in de manier waarop wij onze zienswijze vorm zullen gaan geven.

Ik hoop van jullie te horen,

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Op 25 november kreeg ik onderstaand antwoord:

Van: Renee Ten Tije <Renee.Ten.Tije@groningen.nl>

Verzonden: woensdag 25 november 2020 09:01

Aan: [REDACTED]; Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: RE: Aankondiging fotograaf BOL-foto's t.b.v. visualisatie geplande ontwikkelingen polder Lageland

Beste [REDACTED],

Volgende week leveren we de tour op met hierin de eerste twee uitgewerkte locaties. Het goede nieuws is dat jullie adres onder de eerste twee uitgewerkte locaties valt. De rest van de bol-foto's worden in week 50/51 opgeleverd. Ook deze kunnen jullie dan bekijken.

De bol-foto's worden opgeleverd in de vorm van een URL, waarin je van bol-foto naar bol-foto kunt springen. Ik zorg ervoor dat jullie deze URL via de mail ontvangen zodra hij beschikbaar is. Als er nog vragen zijn, dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

Mw. Renee ten Tije

Trainee energie

Mw. Ten Tije zegt in haar mail van 25 november dat "het goede nieuws is dat ons adres onder de twee eerst uitgewerkte locatie valt" En in week 50/51 de rest zal worden opgeleverd. Inmiddels is het 16 december (week 51) en we hebben nog geen URL link ontvangen!

Bijlage 1, behorende bij Zienswijze concept Gebiedsvisie Meerstad – Noord,

[REDACTED]

Bijlage 2

Enkele voorbeelden van aannames en onduidelijkheden:

- Blz. 7: 1.2: "*Wanneer* het financieel, ruimtelijk en technisch *mogelijk is* worden ook de wensen van de bewoners meegenomen....."
- Blz. 19: "Daar kan *mogelijk* 8000 ton uitstoot....enz"
- Blz. 26: 3^e alinea: "we *bouwen de flexibiliteit* in om in oriëntatie, hoogte en opstelling *nog te schuiven*,enz"
- Blz 28: 1^e alinea: "We *gaan er* in deze visie *vanuit* dat.....enz."
Onder de alinea "gemeentelijke ontwikkeling" : "zal *waarschijnlijk* ingezet worden....enz."
- Blz. 29: "de komst *kan worden gekoppeld...*" en "*Kan gezorgd worden voor...*"
- Blz. 30: 4.3 NAM locatie: "Bij vertrek van de NAM (mogelijk 2025-2026) kan de locatie *mogelijk worden benut*....enz"
- Blz. 32: laatste alinea: "binnenkort wordt tussen beide een keus gemaakt".
Wanneer is binnenkort?
- Blz. 37: Bufferzone: "de gemeente *wil onderzoeken*.....enz" en vervolgens "Hoe precies: dat *moet nader worden uitgewerkt*"

En zo zijn er ongetwijfeld nog meer punten te noemen. Op blz. 29 wordt ook gesteld dat, na het akkoord van de gemeenteraad deze zaken met de bewoners uitgewerkt zullen worden: *waarom dan pas en wanneer dan?*

Bijlage 3

Geschiedenis en huidige situatie

Tot begin 2000 werd het gebied bewerkt en beheerd door landbouwers, zij wisten van elk perceel wat de juiste bewerking en het juiste gewas voor het desbetreffende perceel was. Zij beheerden de gronden zorgvuldig en er was volop ruimte voor het wild. Geleidelijk werden de boerderijen en bijbehorende grond opgekocht door projectontwikkelaars en de gemeente. Per jaar wordt het land verhuurd en elk jaar is er onzekerheid over de vraag of je het land volgend jaar weer zult kunnen huren. Investering (waarvan de kosten over langere termijn terug verdient zal worden) om het land op peil te houden is dan financieel niet aantrekkelijk. Met uitzondering van enkele percelen, is er geen sprake meer van teelt van diverse gewassen (de, in de visie genoemde, suikerbieten en aardappelen worden hier al vele jaren niet meer verbouwd). Slechts een enkele huurder verbouwt nog graan en koolzaad, de overige huurders verbouwen jaar op jaar maïs. Mede hierdoor is het gebied, met zijn biodiversiteit, geleidelijk aan steeds verder achteruitgegaan. De zogenoemde "monocultuur" (zie "natuurwaarden" blz. 17) heeft de gemeente Groningen voor een groot deel zelf in de hand gewerkt! In het boek "Boerderijen Gemeente Ten Boer en Overschild" van 2006, schreven de auteurs bij het gebied Heidenschap het volgende:

"In de jaren 2002 tot 2004 zijn alle boerderijen in het Heidenschap opgekocht voor een geplande stadsuitbreiding van Groningen. Dit zal het einde betekenen van dit oude cultuurlandschap daar het volledig vernietigd zal worden".

Uit onderstaande foto's blijkt dat de auteurs gelijk hebben gekregen en dat niet alleen de grond in dit gebied is vernietigd, maar ook de gebouwen!

Foto uit genoemd Boerderijenboek

Foto genomen op 1 december 2020

Foto genomen op 1 december 202

Bijlage 4

Dit beeld bij de Herebrug van Wladimir de Vries heet officieel: "landbouw en veeteelt", maar, wat velen niet weten is dat dit beeld ook de onderdrukking van het "Ommeland" door de stad Groningen symboliseert. Een onderdrukking die is begonnen in de 15^e eeuw en tot op heden nog steeds doorgaat (zie "Onevenredigheid")

Aan de gemeenteraad van de
Gemeente Groningen
Directie Stadsontwikkeling
postbus 7081
9701 JB Groningen

Betreft: Aanvulling Zienswijze (concept) Gebiedsvisie Meerstad-Noord

Lageland, 22-12-2020

Geachte raad,

Hierbij stuur ik u een aanvulling op onze Zienswijze d.d. 16-12-2020.

In deze Zienswijze heb ik melding gemaakt van het feit dat wij op moment van verzending nog steeds geen link naar de mogelijke beeldvorming hadden gekregen. Inmiddels hebben we deze wel ontvangen. Met een beetje goeie wil en heel veel fantasie zouden we ons voor kunnen stellen hoe het geheel er misschien uit zal gaan zien, maar nog steeds is er nauwelijks duidelijkheid.

Ik had de gemeente gevraagd of het mogelijk was om 2 foto's te maken: tracé 2b zal voor ons zichtbaar zijn vanuit onze keuken, kamer, achtererf en tuin, 3a vanaf achtererf, tuin en, afhankelijk van het beginpunt, ook vanuit keuken en kamer. 2 Foto's was echter niet mogelijk: "dit werd te duur", onvoorstelbaar dat daar op wordt bezuinigd.

De fotograaf heeft vervolgens zeker zijn best gedaan, maar met de huidige foto krijgen we geen beeld van dat wat er voor onze ramen te zien zal zijn!

We zijn dan ook van mening dat er op basis van deze beeldvorming geen realistisch beeld van het geheel geschetst wordt.

Zienswijze – inspraakreactie inzake de Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Aan de gemeenteraad en College van Burgemeester en Wethouders Gemeente Groningen

Gemeente Groningen
directie Stadsontwikkeling
postbus 7081
9701 JB Groningen

Betreft: zienswijze - inspraakreactie inzake de Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Lageland, 20 december 2020

Geachte raad, geachte college van B&W,

Op d.d. 26 november 2020 is de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord ter inzage gelegd.

Hierbij maak ik als omwonenden mijn zienswijze kenbaar op deze concept Gebiedsvisie.

Ik verzoek om onderstaande criteria en aandachtspunten (zorgen) mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming ten aanzien van de Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord:

- 1) In de Concept Gebiedsvisie dient gemeente beter rekening te houden met de sociaal economische situatie in het gebied, waaronder de aardbevingschade, bodemdaling en afbreuk van de ruimtelijke kwaliteit als gevolg van gemeentelijk beheer van het gebied in de afgelopen jaren. De gemeente dient in de Concept Gebiedsvisie beter te onderbouwen waarom en op welke wijze de ruimtelijk gevolgen van het beoogde zonnepark en hyperloop aanvaardbaar zijn voor de omwonenden. Daarnaast dient de gemeente in haar Concept Gebiedsvisie beter te onderbouwen hoe er vanuit technisch oogpunt en veiligheid geanticipeerd wordt op de aardbevingsproblematiek.
- 2) Uit Concept Gebiedsvisie blijkt niet afdoende dat de beoogde ontwikkelingen ook economisch haalbaar zijn; een plan-economische onderbouwing ontbreekt. Daarnaast ontbreekt inzicht in de Maatschappelijke Kosten en Baten en de uitkomsten van de beoogde MER studie, waarmee de mogelijke toekomstige “kosten” en “effecten” niet voldoende in beeld zijn gebracht in de Concept Gebiedsvisie. Waarmee deze kosten en effecten niet meegenomen kunnen worden bij de besluitvorming. Daarnaast ontbreekt in de Concept Gebiedsvisie hoe in de toekomst gestuurd – geanticipeerd kan worden op de verwachte kosten en effecten.
- 3) De ecologische onderbouwing van de Concept Gebiedsvisie is niet afdoende; waarmee gevolgen voor de biodiversiteit en bijhorende ecosysteemdiensten niet voldoende in beeld zijn gebracht.
- 4) De Concept Gebiedsvisie is niet voldoende concreet uitgewerkt om als basis (afwegingskader en toetsingskader) te dienen voor toekomstige vergunningverlening.
- 5) De aangedragen participatie en toezeggingen aan omwonenden zijn niet voldoende concreet uitgewerkt.

Hieronder geef ik een nadere toelichting en onderbouwing van de hierboven aangedragen criteria en aandachtspunten. Maar eerst deel ik graag mijn persoonlijke ervaring met u inzake het doorlopen participatieproces.

Persoonlijke ervaring en zorgen

Als omwonenden ben ik direct betrokken geweest bij het participatieproces en als eerste wil ik u als gemeenteraad en specifiek het college meegeven dat dit voor mij persoonlijk een zeer stressvolle ervaring is geweest. Zoals al eerder door mij uitgesproken (inspraak raadsvergadering d.d. 20 mei) zijn de machtsverhoudingen vanaf begin van dit proces duidelijk door de gemeente neergezet. Als omwonenden hebben we feitelijk niets te zeggen over de omvang van het zonnepark, dan wel de komst van een Hyperloop. En gedurende het proces kwam ook nog eens het Tennet onderstation als een duiveltje uit een doosje. Waarbij op geen enkele wijze uitgelegd kan worden waarom dit onderstation perse in onze polder moet komen. We mogen enkel binnen de lijntjes kleuren en daarin is zelf maar de vraag of er eigenlijk wel budget is voor een paar fatsoenlijke kleurpotloden, om het maar zo te zeggen. Wat ook gelijk duidelijk wordt in de Inleiding van de Concept Gebiedsvisie Bij de inleiding 1.2 staat het namelijk als volgt geformuleerd: “Wanneer het financieel, ruimtelijk en technisch mogelijk is worden ook de wensen van de bewoners

meegenomen....." Wellicht kenmerken voor het proces van de afgelopen maanden. Er wordt veel gevraagd van de omwonenden om te incasseren en er staat erg weinig concreets tegen over.

Persoonlijk ben ik niet tegen realiseren van zonneparken om te kunnen voldoen aan de Klimaatopgaven. Maar dan dient de omvang en de ruimtelijke inpassing van een zonnepark wel passende te zijn voor het betreffende gebied en recht doen aan de andere opgaven, waaronder het behoud van biodiversiteit, leefbaarheid en overige landschappelijke opgaven. De realisatie van een dusdanig groot zonnepark als voorzien in Polder Lageland verdient een goede afweging van kosten en baten en korte en lange termijn effecten dienen goed in beeld te worden gebracht. Dat is tot op heden niet afdoende gedaan.

Verder is gedurende het participatieproces en tijdens een samenkomst met de betrokken wethouders (d.d. 23 november) mij duidelijk geworden dat het voor de gemeente Groningen in de eerste plaats gaat om een economische afweging. Het bijzondere is echter dat binnen deze afweging en bij de huidige Concept Gebiedsvisie een goede plan economische onderbouwing lijkt te ontbreken. Waardoor voor ons omwonenden en wellicht ook voor de gemeenteraad onduidelijk is of de ontwikkelingen wel economisch haalbaar zijn. Dan wel welke economische risico's op korte en lange termijn aan de orde zijn. Maar nog los van de economische gevolgen is ook de impact van deze ruimtelijk ontwikkeling op de langere termijn ten aanzien van (bodem)ecologie, landschap en overige maatschappelijke kosten en baten niet inzichtelijk gemaakt. Ten aanzien van heel veel zaken zijn de gevolgen nog niet te voorzien, simpelweg omdat de kennis nog niet voorhanden is. Maar in plaats van deze onzekerheden serieus te nemen en te onderzoeken hoe de ruimtelijke impact op de Polder Lageland verminderd kan worden of op welke wijze eventueel op alternatieve manieren aan de vraag van energie kan worden voorzien, blijft het college volle vaart doorgaan op de ingezette rampkoers. Op de suggestie om de ontwikkeling in Polder Lageland gefaseerd uit te voeren middels een Uitvoeringsprogramma is tot op heden niet positief gereageerd. Terwijl deze werkwijze wel de ruimte biedt om kennisontwikkeling en ruimtelijke ontwikkeling van het gebied hand in hand te laten gaan.

De wethouders verschuilen zich achter de eerder vastgestelde visies en lijken hierbij een belangrijke taak als volksvertegenwoordiger te vergeten. Als gekozen volksvertegenwoordiger draagt u een grote verantwoordelijkheid waar het gaat om het toetsen van nut en noodzaak van eerder opgestelde visies en het meenemen van belangen van de minderheid in uw besluitvorming. Voor nu en voor de toekomst, want u neemt een besluit met een impact tot ver in de volgende generatie. Of en hoe dit is gedaan valt niet op te maken uit de Concept Gebiedsvisie en is ook voor omwonenden niet duidelijk geworden tijdens het participatieproces. Waarbij ik terloops nog even wil opmerken dat die hele hyperloop in geen enkele eerder visie benoemd wordt....Dus hoe we dat toch hadden kunnen weten?

Met de huidige gang van zaken wordt op geen enkele wijze recht gedaan aan het voorzorgsbeginsel, zoals dat toch wel verwacht mag worden van een gemeentelijke overheid en gemeentelijke ontwikkelaar.

Ik heb als gevolg van bovenstaande dan ook grote zorgen over de gevolgen van uw besluit voor een volgende generatie. Ja, we moeten voldoen aan de Klimaatopgaven zoals in het Klimaatakkoord worden gesteld, maar de wijze waarop mag nooit resulteren in een grotere opgave voor de volgende generatie.

Zoals reeds benoemd ben ik niet tegen het realiseren van een zonnepark, maar het park zoals dit nu beoogd wordt heeft in mijn visie, mede gebaseerd op mijn vakken als Bioloog, en te grote impact op de leefomgeving. De gemeente Groningen kan ook met een minder groot zonnepark een zeer zinvolle bijdrage leveren aan de klimaatopgaven. Er zijn alternatieve opties voor duurzame energie beschikbaar, mits de gemeente bereid is hierover in gesprek te gaan met bijvoorbeeld de lokale energie coöperaties.

In de eerste plaats en bovenal vraag ik u dan ook de ruimte te bieden binnen de Concept Gebiedsvisie om te zoeken naar alternatieve manieren om te voorzien in de gemeentelijk duurzame energieambities. Waarmee ruimte geboden wordt, letterlijk en figuurlijk, om de impact van het zonnepark in Polder Lageland op de leefomgeving te verminderen, voor nu en voor toekomstige generaties.

Voor zover mijn intrinsieke overwegingen en nu verder hieronder de uitwerking van mijn inhoudelijke argumenten.

In de Concept Gebiedsvisie is niet afdoende rekening gehouden met de sociaal economische situatie in het gebied. In de Concept Gebiedsvisie is daarmee niet afdoende onderbouwd waarom de ruimtelijk gevolgen van het beoogde zonnepark, Tennet onderstation en hyperloop aanvaardbaar zijn.

Polder Lageland is gelegen in aardbevingsgebied en veel van de huizen in het dorp Lageland zullen in het eerste kwartaal van 2021 versterkt gaan worden. De aardbevingsproblematiek heeft los van de sociale impact ook gevolgen voor de technische uitvoering van onder meer de hyperloop, maar ook het grote zonnepark. Op dit moment wordt in de Concept Gebiedsvisie niet afdoende onderbouw dat het als aanvaardbaar mag worden beschouwd voor

omwonenden dat er in hun directe omgeving èn een zonnepark, èn een hyperloop èn een Tennet onderstation wordt gerealiseerd. Nog los van alle reeds bestaande sociaal economische gevolgen van de aardbevingen. Daarnaast wordt niet in de Concept Gebiedsvisie onderbouwd of omschreven hoe bij de technische uitvoering van de beoogde ontwikkelingen rekening is gehouden met de gevolgen van aardbevingen en de daarmee samenhangende bodemdaling.

Ten aanzien van de sociaal economische aspecten verwijs ik tevens naar de Raad van State uitspraak (201703612/1/A1) waaruit blijkt dat bij een goede ruimtelijke afweging wel degelijke de cumulatieve gevolgen van de aardbevingsproblematiek meegenomen dienen te worden. Waarbij dient te worden opgemerkt dat anders dan in de situatie bij Sappemeer Noord in onze Polder Lageland voor feitelijk de gehele polder nog steeds een Agrarische bestemming Agrarische geldt, met behoud van openheid en een landelijk karakter. Waarbij reeds in de huidige situatie bodemdaling vanuit oogpunt van inklinking van veen ook aan de orde is, nog los van bodemdaling als gevolg van de gaswinning.

Ik vraag u als gemeenteraad en college hier specifiek rekening mee te houden en de Concept Gebiedsvisie pas vast te stellen wanneer er vanuit college concrete toezeggingen zijn gedaan aan de omwonenden over de wijze waarop de gemeente deze heftige ruimtelijk en sociaal – economisch gevolgen gaat ondervangen. Ik vraag u een gedegen onderbouwing in de Concept Gebiedsvisie op te nemen waaruit tevens afdoende blijkt dat de beoogde ontwikkelingen als aanvaardbaar kunnen worden beschouwd voor de omwonenden vanuit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening en (technische) veiligheid.

Daarnaast is Polder Lageland nadat het overgrote deel van de gronden in bezit kwamen van de gemeente Groningen in ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid sterk achteruit gegaan. Door de agrarische gronden uit te geven in 1-jarige pacht heeft de gemeente als grondbezitter de bijzondere waarden in de polder zelf te niet gedaan. Er is jaren lang enkel mest uitgereden, waarna het gras geogst werd op een dusdanige wijze dat weidevogels en andere natuurwaarden zoals de prachtige vlinders en insecten waar de stadecoloog naar verwijst geen schijn van kans meer hadden. Waar er eerder nog soorten als de patrijs, de kwartelkoning, veldleeuwerik, de wulp, de Kievit, de grutto en zelf de roerdomp en de grauwe kiekendief van dit gebied gebruikt maakten om te broeden en te foerageren (NDFP, geraadpleegd op 19 – 12-2020 – periode 2000 - 2020). Zijn veel van deze soorten ondertussen verdwenen. En dat komt niet, zoals de stadecoloog wil doen geloven, door de manier waarop agrariërs uit het gebied om zijn gegaan met hun gronden. Het is het directe resultaat van een slecht rentmeesterschap van de gemeente zelf in de afgelopen tien jaar. Het nu dan ook opvoeren van het argument dat de gronden vanuit agrarisch oogpunt en vanuit oogpunt van natuurwaarden niet als waardevol hoeven te worden beschouwd en je er daarom prima een zonnepark kunt realiseren is dan ook op zijn minst zeer kwalijk te noemen.

De Wet natuurbescherming gaat uit van een huidige situatie, maar ik vraag u wel om in de algemene maatschappelijke afweging de situatie mee te nemen zoals deze was voordat de gemeente de gronden in eigendom kreeg. En vanuit dat uitgangspunt nogmaals goed na te gaan of het maatschappelijk en sociaal wenselijk is, met oog op behoud van biodiversiteit en het landschap, om in Polder Lageland zo'n gigantisch zonnepark te realiseren. Of dat het wellicht met minder hectares ook mogelijk is een zinvolle bijdrage te leveren aan de klimaatopgaves en gelijke tijd de potentieel bijzondere waarden van de polder te koesteren en te behouden.

Een plan-economische onderbouwing en inzicht in de MKB ontbreekt. Waarmee de mogelijke toekomstige "kosten" niet in beeld zijn en hier niet afdoende op gestuurd – geanticipeerd kan worden in de toekomst.

Tijdens de raadvergadering van 20 mei doet wethouder van der Schaaf een bijzondere uitspraak. Hij geeft richting u, gemeenteraad, aan dat wanneer u er voor kiest niet in te stemmen met de realisatie van het zonnepark in Lageland de economische gevolgen wel eens groter zouden kunnen zijn dan die van de Corona crisis. Nu is niets menselijks mij vreemd en ook ik doe wel eens uitspraken die wellicht met voortschrijdend inzicht als ongepast of onjuist kunnen worden beschouwd. Maar de toon van die boodschap was in mijn optiek helder. De gronden van de gemeente in Polder Lageland kosten op dit moment de gemeente heel veel geld en dat moet anders. Prima en logisch dat de gemeente hun gronden liever winstgevend terugziet op de jaarlijkse begroting dan als immense kostenpost. Echter, wanneer het dan gaat om deze economische afwegingen dan zou je verwachten dat in de Concept Gebiedsvisie ook op zijn minst een plan economische onderbouwing is opgenomen. Maar neen, dat ontbreekt, of dan wel dat is voor ons omwonenden tot op heden niet concreet inzichtelijk gemaakt. Het wordt niet inzichtelijk gemaakt hoe en wanneer er concreet aansluiting op het netwerk gaat plaatsvinden. Dan wel op welke wijze het park gefinancierd gaat worden wanneer de gemeente geen gebruik (meer) kan maken van de SDE+ subsidie, die toch op zeer korte termijn ten einde loopt.

Nu heeft het huidige college al eens vaker een klein misinschatting gemaakt van de kosten en baten van duurzaamheidsprojecten. Persoonlijk troost ik mij dan maar met de gedachten dat ik dan wel omwonenden ben, maar gelukkig niet woonachtig in de gemeente Groningen. Waarmee de eventuele economische gevolgen van een niet goed doordacht ambitieus duurzaamheidsproject tenminste niet bij mij op de rekening terugkomen.

Toch vraag ik u als gemeenteraad en college om deze Concept Gebiedsvisie pas vast te stellen wanneer hieraan een goede plan economische onderbouwing te grondslag ligt. Waarin ook rekening wordt gehouden met de beheer en onderhoudskosten van het park en de omliggende groenzones. Eveneens zal in deze plan economische onderbouwing rekening gehouden moeten worden met de kosten van het opruimen van het zonnepark en de kosten voor het herstel van de bodem en eventuele schade aan huizen en infrastructuur als gevolg van de verdergaande bodemdaling die mogelijk versterkt zal worden door de aanwezigheid van dit zonnepark.

Verder ontbreekt in aanloop naar de Concept Gebiedsvisie een goede MKB analyse (MKBA). Die bij een eventuele bestemmingsplanwijziging wel aan de orde zou zijn geweest en daarmee ook passend is voor de grootschalige ingreep die in Polder Lageland wordt voorzien. Een MKBA waarin, zoals hierboven al benoemd, ook gekeken is naar de maatschappelijke kosten en baten als gevolg van de beoogde ontwikkelingen. Evenzo wordt er pas een vormvrije MER uitgevoerd nadat u de Concept Gebiedsvisie heeft vastgesteld. Ook al wordt een zonnepark strikt vanuit wetgeving niet gezien als een ingreep met milieubelastende gevolgen, kan ieder wel denkend mens bedenken dat dit een hiaat is in de juridische kaders, eerder dan een logische afweging. Ter vergelijking een grootschalige landschappelijk inrichting van meer dan 125 hectare is namelijk wel MER plichtig.....Gelukkig onderkent u zelf ook dat een MER studie zinvol zal zijn, waarbij ik er vanuit ga dat dit een MER studie is naar alle activiteiten gezamenlijk. Maar het is daarmee ook gelijk mosterd na de maaltijd wanneer u de Concept Gebiedsvisie vast stelt voordat de uitkomsten van de MER beschikbaar zijn. Beter zou het zijn de huidige Concept Gebiedsvisie pas vast te stellen nadat de uitkomsten van de MER, en een MKB analyse beschikbaar zijn. En wanneer de conclusies van deze studies op adequate wijze zijn meegenomen in de Concept Gebiedsvisie.

Ik vraag u dan ook om pas in te stemmen met de Concept Gebiedsvisie wanneer hier een gedegen MKB analyse en MER studie aan ten grondslag ligt. Waarbij de uitkomsten van deze MKBA en MER studie meegenomen zijn in de Concept Gebiedsvisie. Zodat ook voor de toekomstige gemeenteraden en colleges helder is welke risico's en effecten te verwachten zijn en hier in de verdere uitwerking en planvorming rekening ook mee kan worden gehouden.

De ecologische onderbouwing van de Concept Gebiedsvisie is niet afdoende om een goede afweging te maken van de ecologisch effecten.

Zoals hierboven al aangegeven zal er vanuit de Wet natuurbescherming gekeken worden naar de huidige situatie. Helaas zou ik zeggen, want er zijn in de laatste jaren dus veel bijzondere waarden verloren gegaan als gevolg van de wijze waarop de gemeente de grond in 1-jarige pacht heeft uitgegeven.

Maar dan nog zijn er in Polder Lageland een aantal bijzondere natuurwaarden waar rekening mee moet worden gehouden. In de natuurstudies zoals die zijn uitgevoerd in het kader van het zonnepark en de hyperloop is dat nog niet in afdoende mate gedaan. *(Als bijlage treft u tevens mijn eerder verzonden terugkoppeling op de natuurtoets voor de Hyperloop aan zoals ik dit aan de gemeente heb toegezonden. Strekking van het commentaar op de natuurstudie van het zonnepark is vergelijkbaar)*

Er zijn beschermde waarden over het hoofdgezien, bijvoorbeeld vaste verblijfplaatsen van buizerds. Er zijn verkeerde aanbevelingen gedaan over vervolgonderzoeken en de noodzaak voor het aanvragen van een ontheffing. Tevens dient bij de realisatie van de hyperloop als ook het zonnepark en Tennet onderstation rekening te worden gehouden met de uitstoot van stikstof en de gevolgen hiervan op Natura 2000 gebieden. Op dit moment wijst de jurisprudentie uit dat elke toename boven de 0,00 mol/ha/jr beschouwt moet worden als mogelijke (significant) negatief. Hierbij dienen alle werkzaamheden en alle toename van activiteiten (wegverkeer, onderhoud, beheer etc.) tijdens de aanlegfase en de gebruiksfases meegenomen te worden. Pas na het uitvoeren van een gedegen AERIUS berekening kan iets zinnigs gezegd worden over de effecten als gevolg van stikstofdepositie. Enkel en alleen op basis van afstand kunnen effecten van stikstof niet uitgesloten worden.

Evenzo wordt er te snel op enkel de afstand geconcludeerd dat er geen effecten zijn op overige Natura 2000 natuurwaarden. Waarbij ook de cumulatieve effecten als gevolg van onder meer de verdere realisatie en ontwikkeling van Meerstad en overige grote zonneparken in de provincie Groningen in zijn geheel lijkt te ontbreken in de onderliggende natuurstudies.

De gebieden Zuidlaardermeer en ook Leekstermeer zijn belangrijke Vogelrichtlijn-gebieden. Voorheen is er t.b.v. de ontwikkeling van Meerstad foerageergebied voor ganzen afgenomen. Meerstad West valt in ieder geval binnen de 5 km contour van het Zuidlaardermeer gebied, wat beschouwd moet worden als relevant foerageergebied voor aangewezen (ganzen) doelsoorten. Volgens mij valt ook de beoogde ontwikkeling van de zonneparken tussen Haren en de stad binnen deze zone, dus zal de druk vanuit dat oogpunt nog verder toenemen. Hiervoor is ten tijden van de planvorming rondom Meerstad West dan ook wel gekeken naar de draagkracht van het resterende foerageergebied. Ondertussen komt de draagkracht van deze gebieden steeds verder onder druk te staan. Ganzen mogen dan niet altijd als bijzondere natuurwaarden worden beschouwd, vanuit de Vogelrichtlijn genieten deze vogels wel een grote mate van bescherming. Op zijn minst zal er gekeken moeten worden naar de draagkracht van dergelijke soorten die van grotere gebieden afhankelijk zijn dan enkel het plangebied Polder Lageland.

Maar niet alleen voor de ganzen, ook voor een soort als de buizerd dient op zijn minst inzichtelijke te zijn hoe het gigantische verlies aan foerageergebied uitwerkt op de staat van instandhouding. Dan wel voor andere, wellicht niet strikt beschermde soorten. Waarbij ook rekening gehouden zou moeten worden met de overige ruimtelijke ontwikkeling in de omgeving en binnen de provincie Groningen. Dat is als zodanig wel gedaan voor de zonneparken bij Roodehaan, die in omvang toch aanzienlijk kleiner zijn dan het park zoals voorzien in Polder Lageland. En nee, het realiseren van een groenzone zal niet zonder meer afdoende zijn om de negatieve effecten te mitigeren.

Ik vraag u dan ook om de Concept Gebiedsvisie niet vast te stellen tot dat de benodigde ecologische vervolgonderzoeken zijn uitgevoerd en er een gedegen ecologische effectbeoordeling heeft plaats gevonden. Waarin ook de cumulatieve gevolgen van overige ruimtelijke ontwikkelingen zijn meegenomen. Ook diegene die verder weg gelegen zijn maar voor bepaalde soorten, zoals ganzen, wel heel relevant zijn voor de draagkracht van hun leefgebied. Dan wel vraag ik u als randvoorwaarden op te nemen dat de uitkomsten van deze ecologische onderzoeken met terugwerkende kracht verwerkt worden in de Gebiedsvisie.

Aanvullend op de beschermde natuurwaarden vraag ik specifiek aandacht voor de gevolgen van de bodemecologie van dit gebied. In de Concept Gebiedsvisie wordt gesproken over een opstelling waarmee bodemleven mogelijk blijft. Er wordt echter niet inzichtelijk gemaakt of onderbouwd wat de negatieve gevolgen zijn van dit gigantische zonnepark op het bodemleven. Door het plaatsen van zonnepanelen neemt de lichttoevoer af en ook de toevoer van regenwater neemt af. Als gevolg hiervan neemt de primaire productie in de bodem af tot wel 92% (bron: Armstrong, A. et al. (2016). Solar park microclimate and vegetation management effects on grassland carbon cycling. Environ. Res. Lett. 11, p.1-11.) en dat resulteert weer in de afname van organisch stof gehalte. Daarnaast is de onevenredige verdeling van regenwater van invloed op de mineralen en metaalhuishouding van de bodem. Wat hiervan de gevolgen zijn op toekomstig gebruik van de bodem is nog niet goed onderzocht of bekend.

De bodem verzorgt voor ons mensen en ook voor dieren een aantal zogenaamde ecosysteem diensten, voor de maatschappij nuttige eigenschappen. Denk hierbij aan buffering van regenwater en opvangen van water tijdens hoogwater situatie. Een ecosysteemdienst die uit oogpunt van klimaatadaptatie zeer wenselijk is. Het leveren van een gezonde voedingsbodem voor insecten en bestuivers en daarmee cruciaal voor behoud en versterken van de biodiversiteit en ons landbouwsysteem is een andere belangrijke ecosysteemdienst. Hierbij speelt in alle gevallen het organisch stofgehalte in de bodem een heel belangrijke rol. Op basis van een literatuur en deskundige onderzoek van het Louis Bolk instituut (Lavinda Kok et.al. artikel in tijdschrift Bodem, nr 4 - augustus 2017) blijkt dat de gevolgen van zonnepanelen op (landbouw)grond zeer grote gevolgen kunnen hebben op deze ecosysteemdiensten. Alle deskundigen die betrokken zijn geweest bij deze studie onderkennen dat de gevolgen voor het organisch stofgehalte in de bodem groot zijn maar dat de exacte impact nog niet voldoende helder in beeld is. Dat de bodem na afloop kan herstellen maar dat de herstel tijd wel eens veel langer kan zijn dan de tijd dat het zonnepark in productie is geweest. Alleen al vanuit dat gegeven zou het realiseren van zo'n gigantische zonnepark op landbouwgrond zoals voorzien in Polder Lageland niet wenselijk zijn. Niet voor niets wordt in de Zonnelader (Motie Dik Faber - 2019) aangegeven dat er eerst beter gekeken moet worden naar opwekking op overige gronden (industriegebied) en op daken voordat men overgaat op grootschalige opwekking op landbouwgronden.

Ik vraag u dan ook, nogmaals, vanuit het voorzorgbeginsel, om niet de 1- dimensionale energieopgave als uitgangspunt te nemen, maar een ecologische en landschappelijk verantwoorde inrichting, waarbij effecten op onder meer het bodemleven geminimaliseerd worden. Wanneer dit betekend dat er minder energie opgewekt kan worden binnen de maximale contouren van het zonnepark (175 ha) dan vraag ik u om in de Concept Gebiedsvisie de ruimte op te nemen om te zoeken naar alternatieven, bij voorkeur in afstemming met regionale energie coöperaties, die een alternatieve inrichting van het zonnepark mogelijk maken (meer ruimte tussen de panelen en minder ruimtelijke impact).

De Concept Gebiedsvisie is niet voldoende concreet om als basis te dienen voor toekomstige vergunningverlening

De (Concept) Gebiedsvisie moet uiteindelijk het afwegings- en toetsingskader vormen op basis waarvan vergunningen worden verleend om af te wijken van het vigerende bestemmingsplan. Dat is niet vreemd en een werkwijze die vaker gehanteerd wordt. Maar dan dient het kader waaraan een vergunning aanvraag getoetst wordt wel voldoende concreet te zijn uitgewerkt. En dat is op dit moment nog niet het geval. De Concept Gebiedsvisie omvat veel onduidelijkheden en er staan weinig concrete grenswaarden (kaders) in opgenomen. Veel concrete uitwerkingen worden naar de toekomst toe doorgeschoven. Daarnaast omvat de Concept Gebiedsvisie veel vage termen *als "ongeveer, grofweg, wanneer daartoe behoefte is, naar verwachting"* etc.

Zo wordt bij de hoogte van de Hyperloop gesproken over maximaal 3,5 meter boven het landschap, maar wat dan "het landschap" is wordt niet verder gedefinieerd. Tot het landschap behoren bijvoorbeeld ook de bomen...waarmee er gesuggereerd kan worden dat de hyperloop tot wel 3,5 meter boven de bomen uit mag steken. Daar zou moeten staan, niet hoger dan X meter boven het maaiveld dan wel maximaal x meter t.o.v. NAP. Daarnaast ontbreken concrete randvoorwaarden ten aanzien van geluidsoverlast, verkeershinder tijdens de werkzaamheden en maximaal aanvaardbare gevolgen ten aanzien van bodemdaling etc.

Hiermee biedt de Concept Gebiedsvisie in zijn huidige uitwerking onvoldoende handvaten en kaders voor de toekomstige vergunning verlening van de beoogde ontwikkelingen in het gebied.

Ik vraag u dan ook om in de Concept Gebiedsvisie minimaal de randvoorwaarden voor de volgende meer concreet uit te werken:

- Geluidscontouren en maximaal aanvaardbare geluidsbelasting tijdens realisatie- en gebruiksfase (voor alle beoogde ontwikkelingen). Inclusief nulmetingen van de huidige situatie.
- Maximale hoogtes van gebouwen en objecten gemeten vanaf maaiveld. Waarbij afdoende rekening dient te worden gehouden met de aanzienlijke hoogte verschillen in de polder (1,5 meter verschil).
- Maximaal aanvaardbare verkeersbewegingen – verkeershinder en geluidshinder tijdens de realisatie en gebruiksfase.
- Maximaal ruimte beslag van gebouwen – installaties en de hyperloop.
- Maximaal ruimte beslag van het zonnepark in hectares.
- Maximale buitencontouren van het zonnepark (harde toezeggingen).

De aangedragen participatie van omwonenden in niet afdoende en niet voldoende concreet uitgewerkt.

Zoals al eerder aangegeven blijkt al direct in de Inleiding van de Concept Gebiedsvisie dat omwonenden nog maar moeten zien of ze ooit iets van de baten terug gaan zien in de leefbaarheid van hun gebied. Bij de inleiding 1.2 staat hierover het volgende *"Wanneer het financieel, ruimtelijk en technisch mogelijk is worden ook de wensen van de bewoners meegenomen....."* Nou dat wekt niet bepaald het vertrouwen voor de toekomst, zal ik maar zeggen. Als inwoner van de gemeente Midden Groningen is het überhaupt maar de vraag wat er aan baten verwacht mag worden. Maar zoals ook al aangedragen draai ik tenminste ook niet op voor toekomstige financiële tegenvallers via de verhoging van gemeentelijke belastingen. Dus ach, dan reken ik me maar weer rijk.

Maar het moge duidelijk zijn dat er gedurende het participatie proces en nu ook in de Concept Gebiedsvisie nog op geen enkele wijze iets van een sociale return door de gemeente is toegezegd. Er worden sigaren uit eigen doos aan de omwonenden uitgedeeld, en dan nog enkel als er iets van financiële middelen aan het eind van de rit over blijven. Op blz. 7 van de Concept Gebiedsvisie staat daarover het volgende vermeld; *"Wanneer het financieel, ruimtelijk en technisch kan, worden ook wensen vanuit de omwonenden meegenomen, zoals maatregelen voor veiliger wegen, snel internet en wensen voor de "achtertuinen" (buffer rondom het zonnepark)."*

Laten we wel zijn, verkeersveiligheid is een basale gemeentelijke verantwoordelijkheid. Hoezo gaat u hier pas wat aandoen als er geld over blijft? En de toezegging van snel internet is al helemaal de omwonenden blij maken met een dode mus (tja ben en blijf een bioloog), want dat is door de omwonenden zelf al grotendeels geregeld met Kabel Noord.....inclusief aansluitkosten.

Evenzo de vervolg participatie t.a.v. het zonnepark zelf en het proces om hier toe te komen is niet in voldoende mate uitgewerkt. Juist omdat er veel zaken en uitwerkingen doorgeschoven worden naar de toekomst pleit ik er voor om op

zijn minst meer concreet op te nemen hoe dit verdere participatie proces er uit komt te zien. Hoe voorziet de gemeente het betrekken van omwonenden bij de inrichting van de groenzones? Op welke wijze wil de gemeente de omwonenden laten participeren in de opbrengsten van het zonnepark? Etc.

Ik vraag u dan ook om in de Concept Gebiedsvisie concrete toezegging op te nemen t.a.v. het verbeteren van de verkeersveiligheid en leefbaarheid. Eveneens vraag ik u om beter in de Concept Gebiedsvisie uit te werken hoe het verdere participatie proces ingericht zal gaan worden.

Op basis van de bovenstaande argumenten en aandachtpunten t.a.v. de huidige Concept Gebiedsvisie verzoek ik u de Concept Gebiedsvisie te herzien en bovenstaande voorwaarden, argumenten en uitgangspunten hierin te verankeren voordat u de Concept Gebiedsvisie vaststelt. Zoals reeds gezegd denk ik dat we binnen Polder Lageland een goede bijdrage kunnen leveren aan de energieopgave waar we als maatschappij voor staan. Maar dan wel een op meer zorgvuldige wijze dan nu voorzien in de Concept Gebiedsvisie.

Ik vertrouw erop dat u mijn zienswijze serieus in overweging neemt en meeneemt in uw besluitvorming als gemeenteraad inzake de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord.

Hoogachtend,

Bijlagen:

- E-mail met input op natuurstudie Hyperloop

Bijlage 1

Betreft email verstuurd door

Ma 6-7-2020 20:42

Aan:

- Marco Sanders;
- Alfred Hamstra;
- Gerard Boks

CC: Polderplan Lageland

Beste Marco, Alfred en Gerard,

Hierbij zoals eerder toegezegd mijn op- en aanmerkingen op de natuurtoets voor de Hyperloop. Ik heb deze op- en aanmerkingen gedaan in de eerste plaats vanuit mijn rol als omwonenden en verder ook vanuit mijn hoedanigheid als bioloog (ter zake kundige) en als voormalige senior vergunningverlener groente wet- en regelgeving.

Slordigheden en omissies in het rapport

Het rapport is op meerdere momenten incompleet.

Afstanden of aantallen kwantificeer je en je geeft niet aan dat het *voldoende afstand* is of dat het *slecht beperkt* is. Dat is niet navolgbaar en controleerbaar en daarmee voer voor bevoegd gezag of appellanten om hier vragen over te stellen of om op in te haken bij bezwaar of beroep.

Ook de data en weersomstandigheden benoem je in een rapport, zodat de uitkomsten en bevindingen beter te verifiëren zijn.

Ik mis op meerdere momenten een duidelijk overzicht van aangetroffen natuurwaarden. Her en der staat een plaatje, maar een overzicht van het totaal aan bevindingen ontbreekt.

Mede door het feit dat rapportage op een aantal zaken incompleet is kunnen bevindingen niet geverifieerd worden.

Graag zou ik dit als omwonenden dan ook nog meer helder uitgewerkt zien, zodat ik dit kan checken en eventueel kan aanvullen.

Duidelijke projectomschrijving

Daarnaast ontbreekt een duidelijke projectomschrijving; wat wanneer aan werkzaamheden wordt uitgevoerd etc. Pas daarna kun je goede afweging maken welke effecten of vormen van verstoring kunnen optreden...en nee dan is invullen van een de effectenindicator echt niet voldoende.....

Deze projectomschrijving is onder meer van belang voor de latere AERIUS-berekening maar zal ook voor de uiteindelijke ontheffing en de onderbouwing hiervan noodzakelijk zijn omdat anders ook de te nemen mitigerende maatregelen niet goed uit te werken zijn.

Betere toelichting projectgebied ondersteund met voldoende foto's

Het rapport omvat veel te weinig foto's en te weinig informatie over het gebied. Het is een gebied van 600 hectare...met alle respect dan volstaat 1 foto echt niet. Dat vind ik eigenlijk nog het meest kwalijke. Dit geeft mij sterk het idee dat het veldbezoek erg summier is geweest. Zie ook de opmerkingen hieronder dat bepaalde natuurwaarden in het gebied onopgemerkt zijn gebleven.

Je moet uit de rapportage halen wie op welke moment het veldbezoek heeft uitgevoerd. Als je verwijst naar inzet van deskundigen dan benoem je wie dat zijn.

(Beschermd)Natuurwaarden gemist of niet vermeld

Er zijn natuurwaarden over het hoofd gezien die bij een gedegen veldbezoek wel opgemerkt hadden moeten worden. Dit betreft onder meer een in gebruik zijnde kast van een torenvalk, nesten van andere roofvogels en een aalscholver kolonie. Even zo de conclusie dat er geen geschikt leefgebied voor de grote vos (vlinder) aanwezig zou zijn want dat is wel degelijk aanwezig aan de randen van het gebied. Ook ten aanzien van vleermuizen vind ik het allemaal maar summier. Maak een overzicht van welke vorm van gebruik door vleermuizen mogelijk is in het gebied. Op basis van wat bekend is en op basis van wat je kunt veronderstellen op basis van expert judgment.

Ik mis echt het netjes en overzichtelijk weergeven van alle bevindingen. Als ik deze rapportage als vergunningverlener had gekregen had ik zeker om die aanvullingen gevraagd.

Andere natuurwaarde die ik hier wil benoemen is de grote bosmuis. Tot op heden werd deze vaker over het hoofd gezien in de provincie Groningen omdat verondersteld wordt dat de soort meer op de zandgronden van Drenthe voorkomt. Echter de laatste tijd wordt deze steeds vaker op de meest bijzondere locaties aangetroffen. Dat is in ieder geval de ervaring van collega ecologen.

Als ik de gegevens in duik en ook verder kijk dan enkel de NDFF dat kom ik meer soorten tegen die benoemd zouden moeten worden.

Dat geeft mij zorgen over de onderzoeken naar natuurwaarden voor het uiteindelijke zonnepark....

Als Waardeburg op deze manier natuurwaarden over het hoofd blijft zien of de wijze van ecologische beoordeling van deze kwaliteit blijft vind ik dat erg verontrustend. Het kan beter en ik verwacht echt beter van een bureau als Waardenburg.

Onderbouwing niet altijd ecologisch correct

Evenzo de wijze waarop de aanwezigheid van krabbescheer is "weggeschreven" is niet op de juiste gronden. Het voorkomen van Krabbescheer wordt niet altijd beperkt door de voedselrijkdom van het water. Het is een soort van verlandingswateren, waarbij ook meer voedselrijke wateren geschikt zijn. Het is een soort van voormalige laagveengebieden....De aanwezigheid van krabbescheer is niet direct vast te stellen in voorjaar en laat najaar - winter. Hier komt dus het belang van de datum voor het veldbezoek....Op basis van de verspreidingsatlas en literatuurstudies zou ik niet zomaar deze soort wegschrijven. Dat kan wel op basis van een gebiedsbreed veldbezoek waarin je inderdaad geen krabbescheer aantreft..maarja ik weet niet wanneer men het veld in is geweest.

Andere conclusies is dat de bomen die mogelijk gekapt moeten worden op het oog niet geschikt zijn voor vleermuizen...maar waarom dat zo is wordt niet vermeld. Foto's ontbreken, terwijl je bevindingen bij voorkeur staaft met behulp van foto's! Ook staat niet goed vermeld waar deze bomen zich bevinden. Dus de uitkomsten zijn niet te verifiëren...Waarbij ik ook nog wil opmerken dat voor paarverblijven een boom op zichzelf al geschikt kan zijn. Zeker bomen met een mooie volle grote kruin nabij oudere woonhuizen. Even zo het feit dat er bepaalde tracés watergangen doorkruizen die geschikt zijn en met grote waarschijnlijkheid ook gebruikt worden door vleermuizen als foerageergebied of als trekroute....als je daar een Hyperloop dwars overheen legt, dan heb je daar wel iets over op te nemen in de beoordeling....

Al met al vind ik dat de ecologische onderbouwing niet heel sterk is. Veel termen worden door elkaar gehaald; negatieve effecten, staat van instandhouding en ook nog overtreding van verbodsbepalingen....

Voor de soort bescherming gaat het om de verbodsbepalingen en pas bij de vraag - afweging of er ontheffing verleend kan worden komt de staat van instandhouding in beeld.

Negatieve effecten heb je op doelstellingen of diezelfde staat van instandhouding. Van negatieve effecten hebben we het vaak in het kader van gebiedsbescherming omdat je daar nu juist toetst aan het wel of niet kunnen behalen van geformuleerde doelstellingen. In deze rapportage lopen termen door elkaar, dat is verwarrend en maakt het moeilijk om te lezen en na te gaan wat er nu precies waarover wordt geconcludeerd.

Aanbevelingen en conclusies zijn onjuist

Er komen in het plangebied heikikkers en met grote waarschijnlijkheid ook waterspitsmuizen voor.

Onderzoek nodig voordat je ontheffing kunt krijgen of goed ecologische werkprotocol kunt schrijven

In de rapportage wordt verwezen naar een studie die door Buro Bakker is uitgevoerd in 2016. Voor de heikikker moet onderzoek eigenlijk niet ouder zijn dan 3 jaar. Er wordt inderdaad daarna wel aangegeven dat een ontheffing noodzakelijk is. Het is goed mogelijk dat provincie voor zowel de heikikker als de waterspitsmuis ook eist dat er nieuw onderzoek uitgevoerd wordt. Dat kan met de waterspitsmuis via E-dna, de vraag is even of dat met de heikikker ook al kan.

Nader onderzoek kost tijd. Maar ga hiervoor vooral op tijd in overleg met provincie Groningen als bevoegd gezag.

Nog ten aanzien van de das. Deze soort verblijft hier en evenzo enkele andere kleine marterachtigen. Het is wel zo netjes om tijdens de werkzaamheden hier rekening mee te houden. Ook al zijn deze soorten niet zwaar beschermd en nee dan is het opmerken dat een soort moet kunnen vluchten echt niet voldoende qua aanbevelingen.

Met mitigerende maatregelen alleen kom je er niet

Mitigerende maatregelen gaan er niet voor zorgen dat je geen ontheffing meer nodig hebt. Een ontheffing is enkel mogelijk via omgevingsvergunning via een VVGB. En dan vraag ik me af of je met de Kruiemel procedure nog de juiste procedure volgt.

Let op; even een winstwaarschuwing. De ontheffingsaanvragen bij provincie Groningen verlopen op dit moment erg traag en hebben een grote achterstand. Een termijn van 30 weken of langer is niet ongebruikelijk op dit moment.....

Wel ontheffing en onderzoek waterspitsmuis

Verder geeft Waardenburg aan dat er voor de waterspitsmuis met behulp van mitigerende maatregelen negatieve effecten voorkomen kan worden een geen ontheffing nodig is. Los van het feit dat je deze conclusie op basis van 1 veldbezoek en zonder uitvoering van een gedegen inventarisatie überhaupt niet gemaakt kan worden is het volgens mij ook onjuist. Volgens mij zijn werkzaamheden, ook als je hiervoor mitigerende maatregelen treft, die plaats vinden in het leefgebied van deze soort wel degelijk ontheffingsplichtig. Of, dat was deze in 2019 in ieder geval nog wel.

Onderzoek akker- en weidevogels

Aanvullend hierop t.b.v. Onderzoek Zonnepark: Provincie Groningen is erg scherp op aanwezigheid van akker- en weidevogels en verwacht hiervan een goede inventarisatie. Zodat er voldoende ruimte behouden blijft voor deze soorten bij de ruimtelijke inpassing. Voor de aanleg van de Hyperloop...hoe lang is de doorlooptijd? Dat staat namelijk nergens in de rapportage. Dus simpel weg concluderen dat je moet werken buiten broedseizoen is wel erg kort door de bocht. Wil je tijdens broedseizoen kunnen doorwerken dien je een onderzoek te doen en aan de voorkant je maatregelen treffen om de aanwezigheid van broedende vogels op voorhand te voorkomen. Daarover had echt meer in deze rapportage moeten staan.

Voor het zonnepark is het geen overbodige luxe om gedegen en plangebied brede inventarisaties te doen naar meerdere soortgroepen. In 2020 zijn hier nog onder meer de kwartelkoning als ook de patrijs waargenomen...In het verleden zelfs mooie aantallen van verschillende akker- en weidevogels.

Afgelopen 20 jaar is dit helaas sterk achteruitgegaan. En nee hiervoor zijn niet enkel de boeren verantwoordelijk maar vooral ook de gemeente zelf. Die met 1 jaarlijkse pacht zijn eigen gronden in beheer heeft gegeven en hiermee niet bepaald goed rentmeesterschap heeft getoond. Het is prachtig dat er ambities zijn om weer meer biodiversiteit terug te brengen in het gebied, maar het lijkt me heel verstandig om dat niet te doen als omwonenden en/of agrariërs ervoor gezorgd hebben dat dit verdwenen is. Omwonenden en boeren willen wellicht hier wel in meedenken, maar de gemeente mag hierin wel iets meer de verantwoordelijkheid van de huidige situatie naar zich toetrekken.

Er is hier 1 partij hoofdverantwoordelijk voor de teruggang in biodiversiteit in deze polder en dat zijn niet de omwonenden en/of de boeren uit het gebied. Dat is de gemeente zelf.

Ik vind het soms ingewikkeld om hierin mijn professionele mening te uiten, maar bovenstaande moet mij wel van het hart.

N2000 toetsing is incompleet

Ten eerste is de uitwerking van de gebieden erg summier. Hierin moet minimaal vermeld staan waar de gebieden voor aangewezen zijn etc.

AERIUS

Daarnaast zijn de aannames en de conclusie t.a.v. Stikstof en AERIUS niet juist.

Wegverkeer moet wel degelijk meegenomen worden, ook in de gebruiksfase. Ook al is dit beperkt het dient inzichtelijke te worden gemaakt. De Hyperloop heeft een verkeer aantrekkende beweging.

In AERIUS neem je alle fases van het project mee, ook de uitstoot die plaats vindt ten tijde van de afbouw. Zeker wanneer de omgevingsvergunning ook de afbouwfase omhelst.

Pas als je een gedegen AERIUS-berekening hebt kun je er iets zinnigs over zeggen. Waarbij elke toename op een overbelast gebied, ook al is dit maar 0,01 mo/ha/jr , op dit moment vergunningplichtig is.

Ik zie de AERIUS-berekening graag tegemoet en ben benieuwd waar het op uitkomt.

Mijn advies, reken jezelf niet te snel rijk, stikstof is voor veel projecten op dit moment een knelpunt helaas. En nee dat zeg ik in dit geval niet om te plagen maar omdat het net is als bij de belastingdienst, het wordt er en niet gemakkelijk en ook niet leuker op de komende maanden wat betreft stikstof i.rl.t. N2000.

Ganzen

Er wordt te snel op enkel de afstand geconcludeerd dat er geen effecten zijn op N2000 natuurwaarden. De gebieden Zuidlaardermeer en ook Leekstermeer zijn belangrijke ganzen gebieden. Voorheen is er t.b.v. de ontwikkeling van Meerstad foerageergebied voor ganzen afgenomen. Meerstad West valt in ieder geval net binnen de contour van 5 km t.a.v. van Zuidlaardermeer gebied. Hiervoor is toen ook netjes gekeken naar de draagkracht van het resterende

foerageergebied. Het is aan te bevelen om hier minimaal iets over op te nemen. Ook al valt dit gebied net buiten de 5 km zone rondom het Zuidlaardermeer gebied. Überhaupt mis ik de ganzen als soort die van het gebied gebruik maakt...is toch ten slotte vaak wel een vogelrichtlijnsoort. Kan nog wel eens van belang zijn als je juist in de winter aan de slag wilt....

Nu zal de Hyperloop niet direct grote impact hebben op het oppervlakte foerageergebied voor ganzen in de provincie, maar de aanleg van het zonnepark natuurlijk wel. Zoals ik ook al bij Klaas heb aangegeven ontbreekt een goede cumulatieve afweging bij de aanleg van alle zonneparken in onze provincie. Steeds meer gebied wordt weggenomen en dat heeft cumulatief wel degelijk invloed op foerageergebied van akker- en weidevogels, ganzen en andere (roof)vogels. Dit punt zal ik zeker aankaarten binnenkort bij provincie.

Zoals gezegd voor de Hyperloop nu minder relevant, op termijn voor het zonnepark mogelijk nog wel degelijk relevant.

Ter afsluiting. Ik blijf het moeilijk vinden dat de er in de toetsing van de Hyperloop staat vermeld dat er voldoende gebied over blijft....terwijl we met elkaar weten dat dit niet zo is omdat er een mega zonnepark komt....Waardenburg weet dat, jullie weten dat, ik weet dat.....

Enkel en alleen voor de Hyperloop is die uitkomst dat er voldoende leefgebied blijft op zich wel correct. Maar de vraag is of het correct is dit te concluderen als je weet dat het op termijn anders gaat worden. We noemen dit ook wel heel oneerbiedig de kaasschaaf methode....Nu zou de Hyperloop prima zonder zonnepark kunnen bestaan en het zonnepark ook prima zonder Hyperloop. Dus ik vermoed dat het projectbeginsel niet van toepassing is. Maar toch zal ik wel contact zoeken met bevoegd gezag over hoe het met cumulatie zit wanneer beide ontwikkelingen ruimtelijk wel degelijk met elkaar samenhangen. Evenzo voor wat betreft de financiële samenhang tussen de beide projecten....

Dat was het voor nu wat betreft mijn terugkoppeling op de natuurtoets. Doe er je voordeel mee of niet. Dat is verder aan jullie natuurlijk.

Voor vragen of verdere toelichting weten jullie mij te vinden.

Vriendelijke groet,

Zienswijze Gebiedsvisie Meerstad Noord van:

Gemeente Groningen

t.a.v.

p/a Directie Stadsontwikkeling

Postbus 7081

9701 JB Groningen

Lageland, 20 december 2020

Betreft: zienswijze tegen Gebiedsvisie Meerstad- Noord

Geachte Raad,

Op 18 november 2020 is de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord ter inzage gelegd. Hierbij maken wij als direct omwonenden onze zienswijze op deze concept Gebiedsvisie kenbaar.

Wij zijn van mening dat voorliggende concept visie ruimte geeft aan een ontwikkeling die ons woongenot en -kwaliteit schaadt en daarnaast de mogelijkheden voor onze bedrijfsuitoefening beperkt. Wij zijn het op delen niet eens met de Gebiedsvisie en wij verzoeken u dan ook om onze hier onder beschreven bezwaren en aandachtspunten mee te nemen in uw zorgvuldige afweging en besluitvorming ten aanzien van de Gebiedsvisie Meerstad-Noord:

1. De gebiedsvisie volgt het gewenste doel in plaats van andersom. De visie is niet gebaseerd op een integrale analyse, maar op doel-zoeken
2. De gehanteerde Omgevingsvisie Next City (2018) vormt geen zorgvuldig toetsingskader. Deze is niet geactualiseerd voor relevante aanpassingen in de Gemeentegrenzen.
3. Tijdsdruk voor realiseren zonnepark en hyperloop gaat ten koste van zorgvuldigheid en belang van onderzoek Dit mag voor een zware functiewijziging van landelijk naar industrie niet het geval zijn. Daarvoor is de impact te groot
4. Er is sprake van een onevenredige verdeling van nadelige effecten van realiseren zonnepark en hyperloop onder aan- en omwonenden

5. De gemeente Groningen moet in haar visie duidelijke kaders stellen. In de huidige visie zijn die kaders onvoldoende duidelijk en eenduidig gesteld.
6. Tegenstrijdigheid in beleid landelijk gebied

Hieronder geven we een nadere toelichting op en onderbouwing van onze bezwaren en aandachtspunten.

Ad 1. Visie volgt doel

Een Gebiedsvisie stelt koers en kaders waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn. Hieraan dient een integrale analyse van de groene, rode en blauwe structuren ten grondslag te liggen. Bij de gebiedsvisie Meerstad-Noord gaat het andersom. De gebiedsvisie is namelijk ingegeven door drie concrete projecten waaraan de gemeente handen en voeten moet geven. In de inleiding schrijft u letterlijk: 'om deze onderdelen in samenhang te zetten is een gebiedsvisie nodig'.

Er *is* een toezegging voor de Hyperloop gedaan (par. 4.4.). Er *is* overeenstemming met Tennet en Enexis (par.2.2.) En er *is* een opgave vanuit de overheid met betrekking tot de RES (par. 2.3.). Alleen er was nog geen passende Gebiedsvisie. Het beleid wordt er gemakshalve naartoe geschreven. Passende elementen worden erbij gezocht. Niet passende alternatieven worden niet gewogen.

Wij zijn van mening dat een dergelijke aanpak voor het opstellen van een Gebiedsvisie niet voldoet aan de eisen waaraan een deugdelijke visie zou moeten voldoen; vanuit een brede scope en op integrale wijze de diverse aspecten wegen. Hier is duidelijk sprake van 'doel-zoeken'. Dit is absoluut onwenselijk omdat dergelijke ingrijpende besluiten een grondige en diepgaande analyse behoeven waarbij de totale scope aan (on)mogelijkheden wordt bestudeerd. Juist ook omdat de verwachte impact in natuur en milieu waarden, in belevingswaarden, in woonkwaliteit, etc. groot is.

Wij stellen voor dat u zorgvuldig belangen afweegt en breder en diepgaander bestudeert. (Zie 2 en 3).

Ad. 2 Ontbreken actueel toetsingskader

In de inleiding van de Gebiedsvisie verwijst u naar de stukken 'The Next City', 'Groningen CO2 neutraal 2035' en het beleidskader zonneparken gemeente Groningen als basis voor de beleidsmatige keuze voor de Polder Lageland om grootschalige energie op te wekken. Echter bij het opstellen van deze stukken was het huidige plangebied helemaal niet betrokken, laat staan dat inwoners hebben geparticipeerd in de totstandkoming ervan. The Next City is een visie die tot stand is gekomen op basis van inspraak van de *toenmalige inwoners* van de gemeente Groningen. De visie is in 2018 gepresenteerd. Omdat de gemeente Groningen zich in datzelfde jaar 2018 samenvoegde met de landelijke gemeenten Haren en Ten Boer stelt u terecht in diezelfde Omgevingsvisie dat "het landelijke gebied nog geactualiseerd moet worden" en dat "de basis van het onderzoek is veranderd". Ten aanzien van het nieuwe buitengebied schrijft u verder:

"Het landelijk gebied in de gemeente Groningen kenmerkt zich door open landschap en agrarisch gebruik, met een aantal kleine lintdorpen en hoge cultuurhistorische waarden. We zijn hier zuinig op en staan in principe geen nieuwe functies in het buitengebied toe als deze afbreuk doen aan bovengenoemde waarden. We stimuleren toeristisch-recreatieve functies in het landelijk gebied."

Kortgezegd:

- De omgevingsvisie The Next City waarop u nu teruggrijpt als belangrijkste basis/kader voor de gebiedsvisie is nooit geactualiseerd of aangepast aan de situatie waarin de gemeente Groningen is uitgebreid met landelijke gebied(en) zoals Ten Boer en kernen als Lageland
- De inwoners uit deze gebieden zijn nooit betrokken geweest bij het opstellen van de Omgevingsvisie en hebben zich daarover niet actief kunnen uitspreken
- De Gemeente verandert de functie van het gebied van landelijk naar industrie (pag. 14 gebiedsvisie). Dit botst met de uitspraak over het niet toestaan van nieuwe functies voor het buitengebied die afbreuk doen aan de belangrijke waarden.

Wij willen dat de Gemeente Groningen allereerst de Omgevingsvisie actualiseert voor de huidige situatie met daarin oog voor de nieuwe gemeentegrenzen, kenmerken van het gebied en voldoende inspraak vanuit de 'nieuwe' bewoners. Deze geactualiseerde visie dient dan als passende, actuele basis op grond waarvan de diverse belangen opnieuw kunnen worden gewogen. Dit is de juiste volgorde en geeft ook ruimte voor het oplossen van het onder Ad. 1 gestelde aandachtspunt.

Ad 3. Tijdsdruk ten koste van zuiverheid, zorgvuldigheid en concreetheid

De haast die gepaard gaat met de wens om het zonnepark en de Hyperloop mogelijk te maken veroorzaakt een enorme tijdsdruk. Tijdsdruk die ten koste gaat van zuiverheid, zorgvuldigheid en concreetheid. Door het nemen van onvoldoende tijd voor onderzoek naar (on)mogelijkheden en alternatieven ontstaat een beperkte bril. Maar wel een bril waar wij minstens 25 jaar doorheen moeten kijken. Op verschillende plaatsen in de Gebiedsvisie wordt dit -getuige de aard van de formuleringen- duidelijk,:

- “wanneer het ruimtelijk, financieel en technisch kan worden ook de wensen vanuit omwonenden meegenomen” (pag. 7)
- “We gaan er vanuit dat enkele gasleidingen worden behouden....”(pag. 28)
- “koppelkansen en compensatie: hier kan worden gedacht aan” (pag. 29)
- “ambitie is om transformator station zoveel mogelijk te bundelen met NAM locatie, moet wel technisch mogelijk zijn” (pag. 30)
- “Nam locatie kan worden benut, onduidelijk ten aanzien van techniek en eigenaren” (pag. 30)”
- “De hoogte van het gebouw zal naar verwachting”(pag. 32)
- “hoe precies, dat moet nader worden uitgewerkt (pag. 37)

Een dergelijke beperkte en onuitgewerkte bril mag naar onze mening geen basis zijn voor het maken van keuzes die een horizon van minstens 25 jaar beslaan en een grote impact hebben op natuur, milieu en leefomgeving. Wij zijn van mening dat de gemeente duidelijke kaders moet stellen (zie ook ad. 5) en keuzes moet maken op grond van gedegen onderzoek. Keuzes waarvan de uitwerking en effecten vooraf duidelijk zijn en niet in de vorm van 'we zien wel' al werkende weg duidelijk zullen worden!

Ad 4. Ongelijke lastenverdeling

De Gemeente Groningen is het aan haar inwoners verplicht de lasten zoveel mogelijk gelijk te verdelen. De Gebiedsvisie maakt echter duidelijk dat bepaalde delen van het gebied ruimere afstanden tot de locatie van de zonnepanelen krijgen dan andere delen (pag. 28). Wij zijn van mening dat de aanwonenden van het Eemskanaal ZZ onevenredig zwaar benadeeld zijn in voorliggende Gebiedsvisie daar waar het gaat om de positionering van het zonnepark. Een groot deel van de 9

woningen die op minder dan 300 meter afstand vanaf het zonnepark liggen bevinden zich in dit gebied. Wij zien ook dat de Gemeente de mogelijkheden heeft om de lasten meer evenredig te verdelen.

Wij willen dat de Gemeente vanuit het perspectief van een gelijke situatie voor alle omwonenden opnieuw kijkt naar het plangebied. Wij zijn van mening dat er mogelijkheden zijn door gebruik te maken van “een toekomstig gebruik van de NAM locatie” en een verlegging van de grens van het zonnepark óver de Blokumer sloot.

NB. Dat elders in Gemeente en Provincie of wellicht in het land andere (achtererf)grenzen worden aangehouden voor de afstand van woningen tot zonneparken, doet niks af aan het feit dat wij tijdens de participatiebijeenkomst duidelijke afspraken hebben gemaakt over het hanteren van een 300 meter grens.

Ad 5. Onduidelijke kaders

Zoals hiervoor beschreven onder ad 3. heeft de Gemeente Groningen, onder andere door gebrek aan tijd, onvoldoende onderzoek uitgevoerd. Over een groot aantal zaken is dientengevolge geen of weinig duidelijkheid op het moment dat de concept Gebiedsvisie is geschreven. Het gaat dan om belangrijke zaken zoals als overlast, belasting voor natuur/milieu, hoogtes etc. Het is absoluut onwenselijk dat de impact van het Zonnepark voor aanwonenden niet vooraf duidelijk is danwel nog verder geschaad zal worden in de toekomst.

Wij vinden dan ook dat de Omgevingsvisie niet kan worden vastgesteld voordat er tenminste duidelijkheid c.q. overeenstemming is over:

- “ruimtelijke aspecten” zoals bouwhoogtes van Hyperloop en Zonnepark en Transformatorstation
- De “natuurwaarden” die verbeteren ten opzichte van de huidige waarden (is immers een koppelkans)
- Reductie van “overlast van geluid tot 0 db op de woning”
- Beperken “overlast van lichtvervuiling tot 0 ten opzichte van huidige situatie”
- “oormerken van% van het totale budget als budget voor compensatie”
- “minima hanteren voor compensatie”

Ad 6. Tegenstrijdigheid in beleid landelijk gebied

We wonen vol trots in een van de door uw Gemeente benoemde ‘Karakteristieke, beeldbepalende panden’. U stelt zelfs dat: ‘het gehele gebied is omzoomd door een prachtig ensemble karakteristieke panden’ (zie ook onder Ad. 2). Dit moet tot nadenken aanzetten. Waarom dit landelijke randgebied van Stad zo ingrijpend (van agrarisch/landelijk naar industrieel) veranderen door aanleg van een zonnepark? Is het niet veel betekenisvoller en passender om dit gebied op te waarderen tot een van die gebieden waar inwoners van Groningen graag hun laarzen voor aantrekken en trots op zijn?! Een bredere verbinding van het succesvolle Roegwolt gebied met het ontzet van Kardinge komt daarmee ook binnen bereik. En er ontstaat een nieuw natuurgebied van formaat waar uw Vitamine G beleidsnota prima op aansluit!

Tenslotte

Als “actieve en participatieve inwoners van de gemeente Groningen” willen wij graag meedenken met de gemeente. We zijn hier echter komen wonen om de schoonheid van dit gebied, met haar landelijke uitstraling én de nabijheid van de stad. De verandering van deze landelijke functie naar een industriële en dan ook nog eens op deze schaal, zorgt voor een enorme inbreuk op ons woongenot. Daarnaast bezitten wij Buitenverblijf Buiten Westen, een vergaderaccommodatie en Bed & Breakfast die zeer gewaardeerd wordt, juist vanwege de ligging aan de rand van de stad en in het landelijke gebied. Naast ons eigen woongenot wordt er -vanwege het verdwijnen van het huidige landelijke karakter- derhalve ook nog eens schade toegebracht aan ons bedrijf. Meerdere redenen voor ons dus om u te verzoeken om eens goed en gefundeerd naar de Gebiedsvisie te kijken op basis van de door ons hierboven aangehaalde punten.

Ik vertrouw erop dat u onze zienswijze serieus in overweging neemt en verzoek u om Concept Gebiedsvisie niet vast te stellen. Dan wel om de Gebiedsvisie te herzien en bovenstaande voorwaarden en uitgangspunten hierin te verankeren voordat u de Concept Gebiedsvisie vaststelt.

Hoogachtend,

Aan de gemeenteraad van de gemeente Groningen,
p/a Directie Stadsontwikkeling,
Postbus 7081,
9701 JB Groningen

Lageland, 21-12-2020

Betreft: zienswijze tegen Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Geachte raad,

Op 17 november 2020 is de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord ter inzage gelegd.

Hierbij maken wij als omwonenden onze zienswijze kenbaar op deze concept Gebiedsvisie.

Wij verzoeken om onderstaande criteria en aandachtspunten (zorgen) mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming ten aanzien van de concept Gebiedsvisie:

Allereerst willen wij aangeven dat wij het heel erg jammer vinden dat er überhaupt een zonnepark en hyperloop aangelegd wordt in de polder. Ook al wordt er aan allerlei voorwaarden voldaan, het verstoort nog steeds de natuur, de rust en ons uitzicht waar wij jaren geleden voor gekozen hebben. Verder is het ontzettend frustrerend dat we naast alle problemen met de NAM, waar we nog steeds middenin zitten, ons nu ook nog bezig moeten houden met de gemeente Groningen die ons uitzicht en onze rust wil verpesten met bovenstaande plannen. Ons vertrouwen in de overheid is totaal weg.

Als we na alle overleggen en bijeenkomsten de gebiedsvisie lezen is het jammer dat de concept gebiedsvisie op een aantal gebieden weinig concreet is. Woorden als: waarschijnlijk, indien mogelijk, moet nader onderzocht worden, of indien technisch of financieel haalbaar, geeft de gemeente misschien wel de benodigde ruimte die ze graag wil hebben, maar is voor ons aanwonenden (onaanvaardbaar) onzeker. De visie kan hierdoor achteraf nog door de gemeente, op een voor ons misschien wel negatieve wijze, aangepast worden zonder dat wij er iets tegen kunnen doen. Voor een gemeente die pretendeert duidelijk te communiceren is dit niet goed. Er kan pas voor of tegen een visie gekozen worden door een gemeenteraad als duidelijk hoe het er uit gaat zien en wat de consequenties zijn voor de burger. Ons inziens zou de visie dus herschreven moeten worden, waarbij al deze onduidelijkheden verhelderd worden zodat de omwonenden weten waar ze aan toe zijn en de gemeenteraad weet waar ze voor kiezen.

Punten die wat ons betreft in ieder geval verduidelijkt dienen te worden zijn:

- **De omvang van het park.** Er moet duidelijk gesteld worden dat in de polder maximaal 250 mWp energie opgewekt wordt, gerealiseerd op maximaal 175 hectare. Indien er dus 250 mWp opgewekt kan worden met minder hectares vanwege grotere opbrengst door de collectoren, zal het zonnepark verkleind moeten worden waarbij de bufferzones naar de omwonenden groter worden.
- **Positie locatie TenneT onderstation.** Afspraak is dat deze zo dicht mogelijk bij de NAM locatie wordt gerealiseerd, in de gebiedsvisie staat echter dat dit afhankelijk is van technische en financiële haalbaarheid. Het is mijns inziens niet acceptabel dat het onderstation dicht bij de percelen van de omwonenden komt te staan omdat de kosten groter zijn om b.v. een

ondergrondse kabel aan te leggen naar het stroomnet toe. De afstand tot de bufferzone moet ten allen tijden gewaarborgd blijven ook al zijn daar kosten aan verbonden. Een alternatief zou ook kunnen zijn dat het onderstation niet in de polder geplaatst wordt, maar elders bij 1 van de andere zonneparken.

- **Hoogte hyperloop zou maximaal 3 meter boven maaiveld komen.** De buis wordt zonder overleg ineens hoger o.a. omdat het maaiveld ter plaatse van de oude Fivelloop 1,5 meter hoger is dan elders in polder. Zonder ingraven van de hyperloop, betekent dit dat de buis aan het begin en eind 5 meter boven maaiveld uitsteekt. Dit is niet de afspraak en nooit aangegeven tijdens het proces. Dit heeft nogal wat consequenties voor het uitzicht van de bewoners van de polder. Volgens ons moet de gemeente zich houden aan de eerder aangegeven maximale hoogte van de hyperloop en indien nodig deze maar ingraven.
- **Toezeggingen over veiligheid, geluid en verlichting hyperloop ontbreken in de visie.** Aangezien het hierbij gaat om een nieuwe techniek waarvan niet bekend is wat de gevolgen op deze punten voor de omwonenden zijn, moet dit goed uitgezocht worden en vastgelegd in de visie. Kort gezegd: er wordt getest in onze achtertuin, maar er is niet uitgezocht (in ieder geval niet vastgelegd) waaraan deze testen moeten voldoen en wat de gevolgen (mogen) zijn voor de omwonenden.
- **Afspraken over geluidsarm zonnepark ontbreken in de visie.** Bij bezoek aan andere parken in de gemeente Groningen merkten wij dat dat er aardig wat geluid geproduceerd wordt door transformatoren van het park. Wij wonen nu in een heerlijk stille polder en willen dat ook graag zo houden. Dit punt is ook aangegeven tijdens de gesprekken en bijeenkomsten, maar is gemakshalve weggelaten in de visie. Ook zijn er al verschillend onderzoeken geweest die aangeven dat laagfrequent geluid slecht is voor de nachtrust en schadelijk voor de gezondheid. Wij willen dat er in de visie aangegeven wordt dat er een geluidsarm zonnepark gerealiseerd gaat worden zodat wij hier rustig en gezond kunnen blijven wonen.
- Er moet in de visie duidelijk aangegeven worden dat de omwonenden meedenken, meepraten **en** meebeslissen over **de inrichting van de bufferzone**. Zij zijn ook diegene die er tegenaan moeten kijken en weten het beste wat er in de polder past.

Op basis van de bovenstaande argumenten verzoeken wij u de Concept Gebiedsvisie niet vast te stellen, dan wel om de Gebiedsvisie te herzien en bovenstaande uitgangspunten hierin te verankeren voordat u de Concept Gebiedsvisie vaststelt.

We vertrouwen erop dat u onze zienswijze serieus in overweging neemt en meeneemt in uw besluitvorming als gemeenteraad inzake de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord.

Hoogachtend,

[Redacted signature block]

Onderwerp: RE: trace hyperloop

Datum: woensdag 2 december 2020 om 09:51:46 Midden-Europese standaardtijd

Van: Marco Sanders

Aan: [REDACTED]

CC: Meerstad-Noord

Bijlagen: image002.png

Goedemorgen,

Bedankt voor uw bericht. We nemen uw mening mee bij de behandeling van de zienswijzen.

Vriendelijke groet,

Marco Sanders
Omgevingsmanager

Mobiel 06 – 15 87 43 47

E-mail marco.sanders@groningen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 1 december 2020 17:41

Aan: Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: trace hyperloop

Hallo Marco,

Naar aanleiding van de concept gebiedsvisie Meerstad-noord willen wij hierbij aangeven dat onze voorkeur uitgaat naar tracé 2B. In dit tracé wordt de Blokkumersloot niet doorkruist, daardoor kunnen wij als inwoners van Lageland onze dagelijkse rondje met de hond blijven lopen.

mvg.,

[REDACTED]

Virusvrij. www.avg.com

Onderwerp: RE: Traject Hyperloop

Datum: dinsdag 29 december 2020 om 11:37:33 Midden-Europese standaardtijd

Van: Marco Sanders

Aan: [REDACTED]

CC: Meerstad-Noord

Bijlagen: image002.png

Beste h [REDACTED]

Bedankt voor uw zienswijze. Het is ontvangen.

Vriendelijke groet,

Marco Sanders
Omgevingsmanager

Mobiel 06 – 15 87 43 47

E-mail marco.sanders@groningen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 21 december 2020 16:54

Aan: Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: Fwd: Traject Hyperloop

----- Forwarded message -----

Van: [REDACTED]

Date: ma 21 dec. 2020 16:52

Subject: Traject Hyperloop

To: [REDACTED]

Dag meneer Marco Sanders,

Bij deze wil ik u mijn keuze voor het traject van de, helaas, komende hyperloop meedelen. Liever zag ik het gebied blijven zoals het is.

Eerst wil ik aangeven dat wij hier zijn komen wonen vanwege het heerlijk vrije uitzicht over de landerijen richting het Eemskanaal.

Ik geniet dagelijks van de schepen, die ik zie varen in de verte.

Naast het vrije zicht op de landbouwgronden, lopen er oa reeën, vossen, hazen en kleinere knaagdieren, waar weer prachtige roofvogels op af komen. Om van de andere vogels nog maar niet te spreken.

Ik vond het stuitend om te lezen dat de gemeente het gebied heeft beoordeeld, als weinig natuurwaarde hebbend.

Als ik ons huis moet verkopen in de toekomst, is het in waarde hierdoor gedaald, omdat de buis een aantal meters boven de grond komt te liggen. Daarmee is het aantrekkelijke uitzicht verloren gegaan.

Mijn keuze is gevallen op traject 2b, omdat dat het verst van de huizen aan de Hamweg verwijderd lijkt te liggen.

Bij een eventuele calamiteit, treft het zo weinig mogelijk huizen in deze richting, mocht er bv onverhoopt een capsule uit de buis schieten.

Onbegrijpelijk dat hier een testbaan gerealiseerd moet worden, terwijl er in Amerika al uitgebreid geëxperimenteerd wordt met personen in de capsules. Daar wordt ons groene Nederland aan opgeofferd.

Mede namens d

Groet ik u,

Aan de gemeenteraad van de gemeente Groningen
directie Stadsontwikkeling
postbus 7081
9701 JB Groningen

Lageland, 21 december 2020

Betreft: zienswijze tegen Gebiedsvisie Meerstad Noord

Geachte raad,

Op d.d. 17-11-2020 is de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord ter inzage gelegd.

Hierbij maak ik als omwonende mijn zienswijze kenbaar op deze concept Gebiedsvisie.

Ik verzoek om onderstaande criteria en aandachtspunten ,zorgen, mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming ten aanzien van de concept Gebiedsvisie:

1. landschappelijke waarde polder Lageland
2. oriëntatie verstoring van vogeltrek door blikkering van zonnepanelen
3. hoogte hyperloop
4. Tennett station plaatsing , toename verkeer
5. vermindering woongenot en waardevermindering van woning en perceel
6. onduidelijkheid over hoeveel geluid-en licht vervuiling
7. risico's door met hoge snelheid verplaatsen van capsules in buis
8. verder sta ik achter de reactie van Dorpsbelangen Lageland

Hieronder geef ik een nadere toelichting en onderbouwing van de hierboven aangedragen criteria en aandachtspunten

ad 1. Ik vind het ronduit stuitend dat het gebied volgens de gemeente nauwelijks natuurwaarde heeft.

Vanuit onze woning hebben wij een weids, vrij uitzicht over de groene landerijen vanaf de Hamweg naar het Eemskanaal. Daar zie ik reeën, vossen, fazanten, hazen en kleinere knaagdieren lopen. Roofvogels komen daar op af. Grote vluchten trekvogels komen over en rusten daar.

Ik zie de schepen varen op het Eemskanaal.

Nog niet zoveel lichtvervuiling dat we de sterren 's nachts kunnen zien.

ad 2. Ik maak me ernstig zorgen om de grote vluchten vogels, die hier overtrekken in voor- en najaar.

Vaak wordt hier op de landerijen en het Roegwold door de vogels gefoerageerd en rusten ze uit voor de nacht.

Door het blikkeren van de zonnepanelen vrees ik dat hun oriëntatie verstoord wordt.

ad3. Het is onduidelijk hoe hoog de hyperloop buis komt te liggen, aangezien sommige plaatsen anderhalve meter hoger liggen dan andere. Dan zou hij misschien zelfs vijf meter hoog worden!

ad4. Er is nog geen duidelijkheid waar het Tennenstation komt te liggen. Ook dat is een hoger object in de ruimte. Het liefst bij de NAM-locatie, ver van de woningen. Daarbij komt dat daar toename van verkeer te verwachten is, met de behoefte aan parkeerruimte. Met onze smalle wegen in dit gebied baart me dat grote zorgen.

ad5. Het hele project, zonnepanelen en hyperloop, hebben veel negatieve impact op ons toekomstig woongenot.

Ons wijde, ruime uitzicht verdwijnt, cq. wordt verpest .

Beneden in de woonkamer wordt mijn weidse uitzicht belemmerd door de toekomstige boomrand om de zonnepanelen en een lelijke buis van de hyperloop met ergens een Tennenstation.

Op de bovenverdieping, waar mijn man door zijn gezondheid veel verblijft, krijgen we volop het zicht op die lelijke zonnepanelen , fel beschenen door de zon, en de lelijke buis van de hyperloop.

(verf hem in een onopvallende kleur groen bv)

Dit stemt mij erg verdrietig! Maar ook opstandig.

Waarom hier een Hyperloop testbaan als er in Amerika zelfs al testen met personenvervoer wordt gedaan met Hyperloop? Daar offeren wij ons mooie groene nederlandse landschap aan op.

Daarnaast vermindert hierdoor de waarde waarde ons huis en perceel.

Wie en hoe compenseert men ons?

ad6. Het is onduidelijk hoeveel geluidsoverlast dit alles gaat geven, daarbij genomen de toename van verkeersbewegingen.

Ook maak ik mij ongerust om de te verwachten lichtvervuiling, voor onszelf, maar ook voor de trekvogels.

ad7. Wij als omwonenden lopen risico door het feit dat er op érg hoge snelheid een capsule wordt verzonden in een vacuümbuis.

De buis uiteinden mogen niet op huizen gericht zijn. Want wie verzekert ons dat er niets mis gaat?

Daar moet een verzekering op worden afgesloten door u!

Ik vind dat dit niet zo dicht bij een woongebied getest zou moeten mogen worden!

ad8. Dit zijn mijn zorgen, waar ik wakker van lig.

Verder sta ik achter de reactie van de vereniging van Dorpsbelangen Lageland Hamweg.

Op basis van de bovenstaande argumenten verzoek ik u de Concept Gebiedsvisie niet vast te stellen. Dan wel om de Gebiedsvisie te herzien en bovenstaande voorwaarden en uitgangspunten hierin te verankeren voordat u de Concept Gebiedsvisie vaststelt.

Ik vertrouw erop dat u mijn zienswijze serieus in overweging neemt en meeneemt in uw besluitvorming als gemeenteraad inzake de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord.

Hoogachtend,

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Onderwerp: RE: Tracé Hyperloop

Datum: donderdag 17 december 2020 om 09:15:56 Midden-Europese standaardtijd

Van: Marco Sanders

Aan: [REDACTED]

CC: Meerstad-Noord

Bijlagen: image002.png

Goedemorgen [REDACTED]

Bedankt voor jullie bericht. Het is ontvangen.

Vriendelijke groet,

Marco Sanders
Omgevingsmanager

Mobiel 06 – 15 87 43 47

E-mail marco.sanders@groningen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 16 december 2020 19:17

Aan: Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: Tracé Hyperloop

Hallo Marco.

Als de bewoners van de [REDACTED] willen wij onze voorkeur uit spreken voor tracé 3a.
De keuze is gebaseerd op het feit dat wij denken dat dit voor ons het minste overlast veroorzaakt.

Mvg
[REDACTED]

Zienswijze tegen Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Aan de gemeenteraad van de gemeente Groningen
Postbus 30026
9700 RM Groningen

Groningen, 23 december 2020

Betreft: zienswijze tegen Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Geachte raad,

Op 17 november 2020 is de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord ter inzage gelegd.

Hierbij maak ik als omwonende mijn zienswijze kenbaar op deze concept Gebiedsvisie.

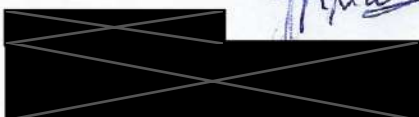
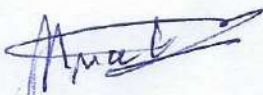
Ik verzoek om onderstaande criteria en aandachtspunten mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming ten aanzien van de concept Gebiedsvisie.

- Doordat er nog geen onderzoek is gedaan naar de gezondheid van omwonenden die woonachtig zijn in de toekomst op een soort industrieterrein in polder Lageland ben ik van mening dat dit eerst nader onderzocht dient te worden. Ik denk hierbij aan de verschillende geluidaspecten vanuit het transformatorstation tijdens dag- en nachturen met daarbij de geluidaspecten die we nu al ervaren vanuit de waterzuivering van Garmerwolde. Daarbij maak ik mij ook ernstig zorgen over de stralingen van het grote zonnepark tov de omwonenden, ook daar wil ik graag eerst onderzoek naar.
- De afstand van het zonnepark en de hyperloop zijn aan de kant van de Zuiderweg heel mager en gezien de belasting en de nadelige gevolgen van mijn woongenot zou ik graag meer afstand vanaf het achterste punt op mijn erfrens tot dit alles zien.
- Verder mis ik in de Gebiedsvisie de intentie van de gemeente om de nieuwste zonnepanelen te plaatsen met een zo groot mogelijke opbrengst zodat er uiteindelijk dan minder hectares grond gebruikt hoeven te worden.
- Als omwonenden hebben we tijdens de participatiebijeenkomsten aangegeven dat we niet perse de Fivel in dit geheel terug hoefden te zien als dit ruimte zou gaan kosten waardoor alles dicht bij ons als omwonenden zou komen.
- Als omwonende ben ik ook huiverig van alle mensen die overdag maar zeker ook in de nachtelijke uren de polder in gaan trekken doordat oa. de natuurstroken openbaar toegankelijk gaan worden. Handhaving is in dit soort plannen altijd het sleutelwoord maar wordt in werkelijkheid nooit toegepast waardoor we als omwonende uiteindelijk met het probleem blijven zitten.
- Als omwonende ben ik ook tegen het plan van het hyperlooptrace 2B omdat het dwars door het landschap kruist en te dicht bij de bewoning komt. Het trace 3A loopt meer evenredig aan de stroomrichting van de sloten, richting het Eemskanaal, en past daarom beter in het landschap.
- Als laatste punt maak ik de opmerking dat in het begin van de concept Gebiedsvisie wordt gesproken over het feit dat er destijds door de kredietcrisis geen huizen in deze polder zijn gebouwd. Nu door de Covid-19 pandemie staat er een nieuwe economische crisis aan te komen en vraag ik mij af of dit economisch gezien doorgang moet vinden. Zeker de investeerders in de hyperloop, KLM moet door de overheid geholpen worden, Tata Steel moet hevig reorganiseren en is daarbij milieutechnisch een zwaar hangijzer voor het Nederlandse milieu, BAM moet ook hevig reorganiseren om uit de slechte cijfers te komen en het Rijk wil nog meehelpen maar door de corona moeten die al heel veel financiële gaten opvullen. Wie gaat uiteindelijk door oa belastingverhoging deze rekening betalen? Wordt het een prestige kwestie dat dit alles en met name de hyperloop er "gewoon" moet komen of hoe kijkt de gemeente hier eigenlijk tegen aan in economisch zware tijden?
- Ook zou ik als omwonende graag eerst de compensatie regelingen voor ons als omwonenden verder zien uitgewerkt in deze concept Gebiedsvisie.

Op basis van bovenstaande argumenten verzoek ik u de Concept Gebiedsvisie nog niet vast te stellen maar eerst de zaken die voor ons als omwonenden en direct betrokkenen heel belangrijk zijn, nader te onderzoeken voordat er een besluit genomen wordt.

Ik vertrouw erop dat u mijn zienswijze serieus in overweging neemt en meeneemt in uw besluitvorming als gemeenteraad inzake de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Hoogachtend,

Onderwerp: RE: Voorkeur hyperlooptrace

Datum: maandag 28 december 2020 om 15:26:38 Midden-Europese standaardtijd

Van: Marco Sanders

Aan: [REDACTED]

CC: Meerstad-Noord

Bijlagen: image002.png

Hallo [REDACTED]

Bedankt voor je reactie. Hij is in goede orde ontvangen.

Vriendelijke groet,

Marco Sanders
Omgevingsmanager

Mobiel 06 – 15 87 43 47

E-mail marco.sanders@groningen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 23 december 2020 13:28

Aan: Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: Voorkeur hyperlooptrace

Goedendag Marco, we willen graag onze voorkeur doorgeven voor een bepaald hyperlooptracé. Onze sterke voorkeur gaat uit naar tracé 3A. En wel met de volgende redenen. Het loopt qua stroomrichtingen van sloten ed landschappelijk veel mooier dan de dwarsdoorsnijding van traject 2B. Ook kan er veel makkelijker een aansluiting gemaakt worden op bestaande wegen. We hebben wel grote vraagtekens bij de economische haalbaarheid van de bedrijven die financieel hier hun steen aan bij willen dragen. KLM moet door de overheid geholpen worden, Tata Steel moet hevig reorganiseren en is daarbij milieutechnisch een zwaar hangijzer voor het Nederlandse milieu, BAM moet ook hevig reorganiseren om uit de slechte cijfers te komen en het Rijk stopt er geld in maar die smijten momenteel met geld overal heen om alle corona gaten te vullen voor zover mogelijk. Wie gaat uiteindelijk door oa. belastingverhoging deze rekening betalen, wij als burgers???? Maar, zoals al duidelijk is, wij willen die hele hyperloop niet, en zeker niet in onze achtertuin. Hoe gaat de gemeente/provincie met dit punt om in deze economisch zware tijden? Of wordt het een prestige kwestie die "gewoon" door moet gaan? Met vriendelijke groet, [REDACTED]

Onderwerp: Reactie Gebiedsvisie Meerstad-Noord

Datum: dinsdag 22 december 2020 om 13:43:30 Midden-Europese standaardtijd

Van: Gemeente Groningen via Gemeente

Aan: Meerstad-Noord

Ingediend op 22 december 2020 - 13:43

Submitted values are:

Naam

Uw vraag / reactie

Wat betreft het te kiezen hyperloop testbaantracé gaat mijn voorkeur uit naar 3A. Dit om geluid, trillingen en horizonvervuiling zoveel mogelijk weg te houden van het straks dichtstbevolkte gebied in de buurt (Meerstad). Waar in veel gevallen door het gasloos zijn van de wijk al met, vooral bij kou en bij rijtjeshuizen, lawaaierige luchtwarmtepompen wordt gewerkt. Hiermee wordt de mate van 'opoffering for the greater good' beperkt.

Energiecoöperatie Collectief Duurzaam Lageland
www.collectiefduurzaamlageland.nl
algemeen.cdl@gmail.com

Geachte leden van de Raad,

De energiecoöperatie Collectief Duurzaam Lageland (CDL) spreekt hierbij de nadrukkelijke wens uit te willen participeren in het gemeentelijke zonnepark "Polder Lageland". Daarmee bedoelen we dat we alle inwoners van Lageland een gelijkwaardige rol willen bieden in de ontwikkeling en verdeling van opbrengsten van een deel van het zonnepark. We vragen de Raad om onafhankelijke professionele begeleiding om dit proces zorgvuldig te doorlopen.

CDL kan in een ondersteunende rol zorgen dat polderbewoners rondom het toekomstige park allemaal betrokken kunnen worden bij de vraagstukken rondom eigenaarschap. Er is van de bewoners in het voorgaand proces veel gevraagd. U mag best weten; de gesprekken omtrent de polderplannen tot nu toe zijn door velen als tijdrovend en energie-slurpend ervaren. CDL wil zich constructief opstellen voor een eerlijke verdeling van lusten en lasten bij dorpsbewoners. Onze gemeenschap is klein en hecht, door zelf en samen een eerlijk participatieproces te doorlopen kunnen we dit zo houden.

In dit verzoek gaan wij uit van participatie van de door Gemeente Groningen in de bewonersbrief van 18 oktober 2020 toegezegde 10% van het gehele zonnepark. Dat is overigens niet wat we teruglezen in de concept gebiedsvisie; op bladzijde 21 bij "Gemeentelijke ontwikkelingen" lezen we "Er kan 50% geparticipeerd worden in dat deel van het zonnepark dat in privé handen is". Zou dit kunnen worden gecorrigeerd?

Het organiseren van een zorgvuldig proces rondom financiële participatie van het bewonersdeel (10%) is essentieel. Mede daarom vragen wij u:

- ruimte en tijd om het proces van financiële participatie na vaststelling van de gebiedsvisie zorgvuldig en met alle polderbewoners samen te kunnen voeren, in de periode van april tot en met december 2021;
- een budget om zelfgekozen onafhankelijke en deskundige procesbegeleiders te kunnen aanstellen die samen met Collectief Duurzaam Lageland het participatieproces met bewoners gaan begeleiden.

Wij hopen op uw ondersteuning.

Hoogachtend,

I. Kuipers-Been

Secretaris energiecoöperatie Collectief Duurzaam Lageland

N.B. Als corona dit toelaat, en dit wenselijk is, nodigen wij u begin 2021 graag uit voor een bezoek aan ons mooie Lageland. Zo kunt u ervaren waar het park komt, luisteren naar de verschillende opinies, en aanvoelen hoe gedreven bewoners zijn om zelf een actieve rol te spelen in de verduurzaming van het gebied.

[REDACTED]

Lageland, 18 december 2020

GEMEENTE GRONINGEN	
Pag.no.: 8403498	Routing
Ingek. 22 DEC. 2020	
Dossiernr.	RO + U
Archief	M. Sanders

Aan Gemeente Groningen, directie Stadsontwikkeling
Postbus 7081
9701 JB Groningen

Onderwerp: Zienswijze Gebiedsvisie Meerstad-Noord

Geacht Bestuur, Beste Marco,

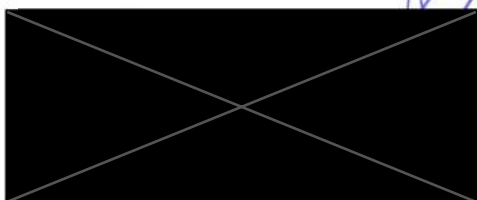
Het concept van de gebiedsvisie Meerstad-Noord versie 17-11-2020 heb ik doorgenomen. Juist vanwege het feit dat het nog een concept is, vind ik het noodzakelijk om te reageren met deze zienswijze. Mijn belangrijkste aandachtspunten, bedenkingen en zorgen worden hierna puntsgewijs weergegeven.

1. Voorkeur voor het tracé van de hyperloop is: variant 2B. Deze variant doorsnijdt niet de Blokkumersloot en gaat niet onder de hoogspanningsleidingen door. De "heilige" bufferzone mag niet in gevaar komen! Desnoods het tracé van de hyperloop met een kleine bocht realiseren!
2. Groengebied tussen Blokkumersloot en Hamweg moet worden gehandhaafd gedurende de hele periode dat er een zonnepark in Meerstad-Noord aanwezig is. Dit zoals tijdens de participatiesessies besproken en vanwege het feit dat het poldergebied Lageland onevenredig wordt belast.
3. Deze groenstroken moeten wat mij betreft ook voor de overige brede zones rond het zonnepark blijvend worden gewaarborgd. De Gemeente wijkt daarom niet meer af van de contourgrenzen zonnepark. Zie verder punt 1.
4. De bewonersregie voor de bufferzone komt niet duidelijk naar voren. Dit moet concreter worden en alleen toegankelijk voor de huidige gebruikers en aanwonenden.
5. Positie locatie TenneT onderstation. Afspraak is dat deze zo dicht mogelijk bij de NAM locatie wordt gerealiseerd. In de gebiedsvisie staat echter dat dit afhankelijk is van technische en financiële haalbaarheid.
6. In de polder wordt maximaal 250 mWp energie opwek gerealiseerd op maximaal 175 hectare. De waarde "maximaal 250" wordt voor ons gebied nimmer naar boven bijgesteld. De waarde "maximaal 175" wordt nimmer naar boven bijgesteld. Deze laatste waarde zal echter lager worden wanneer door nieuwe technische inzichten, maar binnen de andere randvoorwaarden uit de zienswijze, met minder hectares zonnepark het maximum van 250mWp realiseerbaar is.
7. Eén zoemende bij is bijna geluidloos, maar honderden zoemende bijen maken veel lawaai. Daarom mijn zorg en aandacht voor geluid- en het realiseren van geluidsminimalisatie van de transformatorenstations en dergelijke. Ook het vooraf

- afspreken van sancties wanneer de geluidsnormen met de exploiterende instanties van het zonnepark niet worden gerespecteerd hoort daarbij.
8. De schittering en warmte-afgifte van alle zonnepanelen in het gebied moet door eventueel aanvullende maatregelen worden geminimaliseerd
 9. De zienswijze beschrijft nog te veel onzekerheden en geven mij derhalve het recht om op een later moment zowel hierover alsook over gewijzigde- en nieuwe gezichtspunten te reageren wanneer de plannen concreter worden.
 10. Het lichtplan voor het gebied is onvoldoende concreet en moet niet veel afwijken van het respect voor de huidige duisternis in het gebied.
 11. Het geluidsplan voor het gebied is onvoldoende concreet en moet niet veel afwijken van het respect voor de huidige stilte in het gebied.
 12. Het verkeersplan voor het gebied is onvoldoende concreet en moet om de veiligheid van de bewoners in het gebied te garanderen beter op de kaart komen. Denk daarbij aan de huidige aspecten zoals: smalle wegen, ontbreken van langs liggende fietspaden en zeer slechte bermen.
 13. Recreatie moet niet een kans zijn maar een bedreiging om de aanzuigende werking van recreanten uit de gehele regio en zelfs landelijk. Alsook om de komst van kijkers te voorkomen.
 14. Tijdens de bouw van de hyperloop met kantoor, het zonnepark en TenneT station moet geluidsoverlast worden geminimaliseerd. Bijvoorbeeld door boren i.p.v. heien van de funderingspalen.
 15. Hoogte hyperloop wordt conform info tijdens de participatiesessies maximaal 3 meter boven het laagste punt van het maaiveld. Wanneer het maaiveld op een deel van het tracé van de hyperloop hoger is, zal daar (deels) ingegraven moeten worden om de afgesproken 3 meter te eerbiedigen.
 16. De kleurstelling van de buis van de hyperloop moet gezien de lengte en daarmee grote impact zo min mogelijk opvallen in de natuurlijke omgeving van de polder.
 17. Afspreken van sancties wanneer de geluidsnormen door de exploiterende instanties van de hyperloop niet worden gerespecteerd.
 18. Gemist worden de ervaringscijfers van een akoestisch onderzoek naar de geluidhinder van de transformatorstations en de hyperloop. En wanneer die er niet zijn, het duiden van de grenswaarden. Mijn zorg is het feit dat het geluid in ons gebied ver draagt vanwege de hoge vochtigheid en doorgaans westelijke danwel oostelijke windrichtingen over de polder.
 19. Ik verwacht nul-metingen waarin alle voorgaande milieu-gerelateerde en veiligheidsaspecten worden vastgelegd en gerespecteerd als na te streven waarden. En indien afwijkend, door het nemen van afdoende maatregelen. Alsmede het vooraf afspreken van sancties wanneer de normen niet worden gerespecteerd.
 20. Er ontbreekt concrete genoegdoening voor de aanwonende bewoners vanwege het feit dat er onevenredige- en buitenproportionele ontwikkelingen staan te gebeuren.

Deze zienswijze is ook per mail gestuurd naar dhr. M. Sanders: Marco.Sanders@groningen.nl

Met vriendelijke groet,

A blue ink handwritten signature, appearing to be 'M. Sanders', written over the redacted area.

Onderwerp: inspraak concept-gebiedsvisie Meerstad-Noord

Datum: maandag 30 november 2020 om 11:31:20 Midden-Europese standaardtijd

Van:

Aan: Meerstad-Noord

L.S.

Zoals u uitlegt is dit concept-gebiedsvisie bedoeld om , onder meer, de kwaliteit van de omgeving , de ecologie en een goede inbedding van de ontwikkelingen in het landschap te verbeteren. Inspraak is bedoeld om mij en anderen de kans te geven een eigen/ander inzicht te laten zien/horen.

Welnu, gezien de huidige ontwikkelingen en zeker de ontwikkelingen in de nabije toekomst, lijkt het mij onnodig om het landschap te beschadigen met grote zonneparken, tevens zou het beschadigen van ons landschap door hoge windmolens in , vaak, historisch landschap een halt moeten worden toegeroepen.

Windmolens op zee is een uitkomst, maar ook het gebruik van getijden in de zee om energie op te wekken is een mogelijkheid. Het laatste heeft het voordeel van het onbeschadigd laten van ons landschap.

Onze huidige nationale landschapsarchitect Bernard Strootman , de adviseur van de regering , heeft de regering sterk afgeraden ons landschap nog erger te beschadigen met zonneparken en/of windmolens (vaak 200 meter hoog). Hij spreekt over "hagelslag " wanneer hij het effect wil laten visualiseren van al deze parken en molens in het landschap ; als hagelslag op een boterham, tot in alle hoeken verspreid.

Op 29 november j.l. was hij te horen in het NPO1 radio-programma "Vroege Vogels " waarin hij uitlegt wat o.a. zonneparken doen in het landschap.

Hij stelt de vraag " waarom zonneparken, terwijl de meeste daken van de gebouwen op industrieterreinen geen zonnepanelen hebben en dit heel gemakkelijk zou kunnen worden gerealiseerd. " De "verdozing" van het landschap levert dan, tenminste, nog een bijdrage aan de maatschappij met betrekking tot de levering van groene energie.

In Haren, waar ikzelf woon, waren de zogenaamde doorkijkjes beschermd (tussen Huize de Wolf en Groningen-Zuid) , nu zie je al dat er aan wordt geknaagd ; er wordt nu vanaf Haren al gebouwd richting Groningen en ineens lijken de doorkijkjes niet meer beschermd.

Zoals alles begint het met het benoemen/opperen van een idee en een aantal jaren later lijkt het een concept, dat al is berekend en waarvan de voorwaarden al zijn uitgewerkt.

Het mag duidelijk zijn, dat ik dhr. Strootman van harte steun in zijn visie . Ga eens kijken in de Wieringermeer, waar heel grote zonneparken liggen en heel hoge windmolens staan waardoor het landschap onherkenbaar is geworden en waarvan bovendien de energie voornamelijk gaat naar grote buitenlandse internetgiganten.

Ik hoop op en wens goede inspraak en voortschrijdend inzicht, waar en wanneer mogelijk.

In de hoop op een goede ontvangst,
vriendelijke groeten,

Onderwerp: Reactie op zonne parken en beleidsvoornemens energie visie Gem Groningen

Datum: donderdag 26 november 2020 om 15:33:10 Midden-Europese standaardtijd

Van:

Aan: Meerstad-Noord

Denk dat het beter is op te houden met jullie politieke hype rondom parken: alleen op de daken en verder niet: weggegooid geld, behave de onderliggende bedrijven; subsidie vreters.

Ook de realisatie rondom 2035 (zoals in de Gezinsbode is aangehaald) is niet !!! haalbaar, we hebben er aan gerekend met jullie gemeentelijke data; het is niet meer dan een ambitie. Hou geen foute visies aan de bevolking voor!

Aardgas vrij prima, maar zet meer in op bio methaan zo als nu aangeleverd van de Suikerunie en Attero; from waste to energy. Desnoods zet Hoogkerk op een grijs afvoer systeem en vergist alles; genoeg groen gas om de gehele binnenstad van energie te voorzien. Maar doe zeker 1 ding: verkoop de certificaten niet (zoals nu aan Zwitserland), want anders zijn we fysiek misschien groen, maar we kunnen het niet opeisen en wordt Groningen nooit energie neutraal of CO2 neutraal.

En jullie belofte in het kader van energie besparing bij het aan treden van deze BW: einde terras verwarming en verlichting??!; zeker door de Corona opgevreten!: schaam je!

Groet

Onderwerp: RE: Hyperloop trace voorkeur Lageland

Datum: dinsdag 1 december 2020 om 08:38:14 Midden-Europese standaardtijd

Van: Marco Sanders

Aan: [REDACTED]

CC: Meerstad-Noord

Bijlagen: image002.png

Beste [REDACTED]

Bedankt voor uw bericht. We nemen het mee in de beoordeling van alle zienswijzen.

Vriendelijke groet,

Marco Sanders
Omgevingsmanager

Mobiel 06 – 15 87 43 47

E-mail marco.sanders@groningen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 30 november 2020 15:03

Aan: Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: Hyperloop trace voorkeur Lageland

Beste Marco,

Namens [REDACTED] geven wij hierbij de voorkeur bij plaatsing van de hyperloop voor trace **2b**.

Bij trace 3a kijken wij vanuit ons huis op de volledige buis, terwijl bij trace 2b dit beperkt blijft. Tevens heeft het dorp Lageland en wij zelf overlast van trace 3a omdat dit voor zowel zicht als geluid overlast gaat geven naast dat het landelijke karakter zwaar wordt aangetast.

Mvg

[REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: RE: Hyperloop

Datum: dinsdag 1 december 2020 om 08:43:52 Midden-Europese standaardtijd

Van: Marco Sanders

Aan: [REDACTED]

CC: Meerstad-Noord

Bijlagen: image002.png

Hallo [REDACTED]

Dank voor je bericht. We nemen het mee in de behandeling van de zienswijzen.

Vriendelijke groet,

Marco Sanders
Omgevingsmanager

Mobiel 06 – 15 87 43 47

E-mail marco.sanders@groningen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 30 november 2020 21:35

Aan: Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: Hyperloop

Dag Marco,

Vanuit de participatie groep en vanuit de groep bewoners van de Hamweg in Lageland hebben we inmiddels in een aantal gesprekken duidelijk aangegeven dat de hyperloop niet in de achtertuin van de bewoners van de Hamweg zou moeten eindigen. Een hele straat heeft hier last van, zeker nu de diameter van de buis fors groter gaat worden dan voorgesteld tijdens de participatie sessies.

Groet, [REDACTED]

[Outlook for Android](#) downloaden

Onderwerp: Reactie Gebiedsvisie Meerstad-Noord

Datum: dinsdag 22 december 2020 om 13:59:54 Midden-Europese standaardtijd

Van: Gemeente Groningen via Gemeente

Aan: Meerstad-Noord

Ingediend op 22 december 2020 - 13:59

Submitted values are:

Naam

Uw vraag / reactie

Als toekomstig bewoner van meerstad gaat mijn voorkeur uit naar trace 3a of 3b. Om zo alle mogelijke horizonvervuiling en geluidsoverlast te beperken. Wij hebben opzettelijk gekozen om in het groenste stadsdeel van Groningen te gaan wonen vanwege de rust en zitten dus helemaal niet te wachten op de komst van dit test traject. Het vacuüm zuigen van een buis zal niet geheel geluidsvrij gebeuren denken wij. Nu zien we ook dat het rijk, provincie en de gemeente allemaal geld geïnvesteerd hebben in dit project. We hebben dus niet de illusie dat een bezwaar procedure dus enig kans van slagen heeft. Gezien zij alleen niet meer bepaald objectief zijn in dit geheel. De gang naar de rechter is voor ons persoonlijk te kostbaar en hebben niet de energie voor dit proces. Dus dan maar de keuze voor de minst belastende optie voor de wijk die hopelijk ons woongenot niet zal beïnvloeden. Het is ons wel weer duidelijk hoe de gemeente over zijn bewoners denkt.

Zienswijze op Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord van

Aan de gemeenteraad van gemeente Groningen

Lageland 20-12-2020

Betreft: zienswijze op Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Geachte raad,

Op 17 november jongstleden is de Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord ter inzage gelegd.

Hierbij maken wij, ons gezin, als omwonenden onze zienswijze kenbaar op deze gebiedsvisie.

Ik verzoek om onderstaande criteria en aandachtspunten mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming ten aanzien van de gebiedsvisie.

Ik heb grote bezwaren tegen het ontwikkelen van zonne-energie-industrie op land. Dat komt doordat voor het grootste probleem op aarde, de broeikasgassen, een zo goedkoop mogelijke, grondgebonden oplossing wordt aangedragen. Een oplossing waarbij de enige manier van de aarde om dit probleem zelf langzaam maar zeker op te lossen, met fotosynthese door begroeiing van de aarde, wordt belemmerd om daarmee de zon voor stroomopwekking te benutten. Door het grootste zonne-industrie-veld in Europa vervolgens helemaal om onze woning heen te hebben liggen, zo ver als we kunnen kijken en ook nog aan de andere kant van het kanaal, worden wij voortdurend geconfronteerd met deze keuze op alle momenten van onze dag. En dat op een plek die voor ons, maar zeker ook voor de Stadgers enorme meerwaarde heeft als dichtbij "groen".

Met het lezen van de gebiedsvisie krijg ik als bewoner een hele onprettige beleving. Er wordt met veel overtuigende maar feitelijk onjuiste communicatie (framing) de indruk gewekt dat de polder minderwaardig zou zijn en daarmee wordt een eigenlijk slecht plan gerechtvaardigd.

Zeer recent zijn met ons de 3D-foto's, ofwel bolfoto's gedeeld van "the imagineers". Op deze zeer onduidelijke foto's is een veel te mooie voorstelling gegeven dan de te verwachten situatie.

De gebiedsvisie volgend zal ik enkele punten aanduiden.

Blz. 7: 1.2 wanneer het financieel, ruimtelijk en technisch kan, worden wensen vanuit de omwonenden meegenomen zoals veilige wegen etc....

Ernstige verkeersonveiligheid op Eemskanaal Zuidzijde is al 8 jaar aangekaart, onderzocht en over vergaderd door verschillende partijen. Het probleem oplossen wordt al jaren als een hete aardappel doorgegeven. Het zou sieren om dit probleem snel en doeltreffend op te lossen. Dit hebben de bewoners en de weggebruikers verdiend en hoort niet als compensatie te worden gezien. En al helemaal niet als laatste sluitpost enkel als er nog financiële ruimte is. Dit zou namelijk kunnen betekenen dat omwonenden moeten kiezen voor een meer industriële setting van een park om een veilige woonomgeving te krijgen. Snel internet is ook iets waar wij voor getekend hebben en waar wij een leveringsplicht voor hebben waaraan nog niet is voldaan. Deze tegenwoordig onmisbare basisbehoefte (volgens toenmalig minister EZ Henk Kamp 2016) mag ook niet als compensatie worden gezien.

Blz. 7 wat betreft beleidsmatige plannen

In de gebiedsvisie wordt hier gesproken over “The Next City”, “Groningen CO2 neutraal 2035” en “Beleidskader Zonneparken”. Deze stukken zijn ontwikkeld door de Gemeente Groningen in de periode dat deze polder bij Gemeente Slochteren hoorde. Wij, de bewoners, konden niet deelnemen aan het democratische proces.

*1.3 Zou moeten staan, deze visie is opgesteld **ondanks** inbreng van bewoners.*

Bewoners hebben erg veel ingebracht, zo goed als niets daarvan is opgenomen in de visie. Het participatieproces heb ik als erg traumatisch ervaren. Het was emotioneel zwaar om mee te “kunnen” praten, terwijl gaande het proces iedere sessie duidelijker werd dat er al een plan lag. Dat onze inbreng als storend werd ervaren waar het niet hun gebaande paden volgde. Dat onze inbreng letterlijk als kansloos werd benoemd terwijl het gaat over ons huis, ons leven, onze beleving, onze ontspanning, ons pensioen ons alles. Meerdere keren zijn participanten opgestapt, geëmotioneerd geraakt. Onvermijdelijk sta je als bewoners op een moment tegenover elkaar door een heilloos plan wat niet eens van ons is, van niemand van ons. Uit het proces stappen hebben meerderen van ons ook meermaals overwogen, maar in het begin werd ons al vermeld dat de gebiedsvisie dit moest doorlopen, **met of zonder** ons...

Blz. 12 2.2 over de geschiedenis (dit hoofdstuk is voornamelijk communicatie met overtuigingstechnieken om een slecht plan recht te praten)

Hier wordt een negatief beeld over de polder neergelegd. Het lijkt mij wat op een negatief denkraam wat gecreëerd is om de lezer te beïnvloeden. Het geeft een niet volledig beeld en wordt mijns inziens gebruikt om een slecht plan voor onze polder te verantwoorden.

Hier wordt beschreven dat de boeren armlastig waren door de slechte bouwgrond en dat ze daarom de kerk niet meer konden herbouwen. In literatuur (te lezen in het archief van Pepergasthuis of Boerderijenboek van Piet Pastoor over merkwaardig Heidenschap) staat juist beschreven dat deze kerk door overstroming beschadigd raakte, door oorlogsomstandigheden is afbraak versneld. Vervolgens werd door de Heidenschappers de grasdijk aangelegd om voortaan overstromingen te voorkomen. Een groot deel van het land was inmiddels in bezit bij Geertruids Pepergasthuis, voor Groningen Stad was deze regio juist lucratief gezien de bereikbaarheid via damsterdiep en de

opbrengst van de kleigrond. Met Pepergasthuis is overeengekomen de kerk te slopen en voorts bij Garmerwolde ter kerke te gaan waar overigens de Heidenschappers niet de rechten van kerspellieden kregen. Dit leidde tot allerlei problemen voor de Heidenschappers, maar dit was niet door gebrek aan geld of inkomsten uit land maar door conflicten met de Garmerwolders over gebruik van de Grasdijk en door haat-en-nijd wat erop volgde. Ook al gaat dit om 400 jaar geleden, het werd wel ingezet voor de beeldvorming, maar mijns inziens foutief.

Pag. 13, recente geschiedenis energie en wonen. Hier wordt omschreven dat er hoogspanning loopt en er een NAM-locatie is en daar wordt de term energiewinning en -distributie aan gekoppeld.

Ook hier zie ik een poging beeldvorming te beïnvloeden naar zin van het plan. Feitelijk is er een klein deel in de polder waar in een hoekje enkele hoogspanningsmasten staan. Er zijn in de provincie en in de gemeente Groningen talloze plekken waar hoogspanning door loopt. De aanwezigheid van een NAM-locatie is in de provincie Groningen ook geen bijzondere eigenschap. Overal in de provincie zijn gaslocaties midden in het agrarische land. Om deze bevindingen een aanleiding te maken het landschap energiewinning en distributie te noemen doet geen eer aan het land. Gas bevond zich onder de grond en gelukkig kon de zichtbare en bewerkbare grond nog gewoon gebruikt worden voor bijvoorbeeld voedselvoorziening. Wat betreft de hoogspanning die er loopt, dit heeft voor het park geen toegevoegde waarde. De bestaande masten brengen elektriciteit naar HS/MS-Euroborg terwijl de opgewekte energie juist naar Vierverlaten getransporteerd moet. Dit werd ons uitgelegd door een woordvoerder van Enexis en Tennet tijdens een van de participatiesessies. Voor de opgewekte energie is geen ruimte meer bij HS/MS-station Euroborg. Meerstad-Noord en Fledderbosch, moeten hun elektriciteit overbrengen naar Vierverlaten. Tijdens de participatie is vermeld dat Fledderbosch vergund is met of zonder Meerstad-Noord HS/MS. Dus ofwel de participatie is een farce, wat het in ieder geval wel leek, ofwel het HS/MS kan net zo goed aan de andere kant van het Eemskanaal komen.

Meerstad

Pag. 13, einde alinea vanaf 2008dat open landschap niet blijft....

Tijdens participatie is juist besproken dat doelstelling is het open landschap te behouden.

Met moeite lees ik weer dat Gemeente Groningen in 2012 al van plan is om het gebied in Gemeente Slochteren in te delen als zonnepark. Zoals eerder beschreven waren de bewoners niet betrokken bij dit proces. Zij lezen geen gezinsbode, zijn geen inwoner Gemeente Groningen, konden dit niet weten, konden niet inspreken of zienswijzen indienen. Daarnaast is het kolonialistisch te noemen om land van mensen die niet mee mogen beslissen alvast in te delen als zonnepark.

Pag. 14: 2.3 Energie

Gemeente Groningen en RES Groningen leggen een veel te hoog bod neer. Gelet op

- 1: Motie Dik-Faber 2019
- 2: plannen kringlooplandbouw en
- 3: advies WUR NL over 100 jaar

Agrarische grond (ook zal zien Gemeente Groningen dit liever niet meer als agrarisch voor zichzelf, de bestemming ligt er wel nog op) is schaars en de opgave voor landbouw is landelijk nog daar. Volgens de motie van Dik-Faber moet landbouwgrond als allerlaatste optie worden gezien voor energie in de zonneladder. Kringlooplandbouw gaat het best op (zee-)klei. Om aan de voedselproductie-opgave te voldoen met zo min mogelijk aanvoer van grondstoffen moet kringlooplandbouw worden gehanteerd. WUR ziet Zeeland, Flevoland, Friesland en Groningen als de voedselproductiegebieden voor NL op de lange termijn. Beschreven in wetenschappelijke studies is dat grond na 15 jaar zonnepanelen tot ruim 10 jaar na het wegnemen van de panelen nog niet geschikt weer is geworden voor agrarische doeleinden. Daarom moet men niet regionaal om de energiesubsidie gaan strijden, maar landelijk taken verdelen en onze taak is agrarisch in ieders belang.

Wat betreft het schaal-bij-schaal. Wij waren voorheen afgelegen bewoners van een klein dorp. Maar door de gemeentelijke grenscorrectie heeft de gemeente Groningen ineens gerealiseerd dat we tegen de stad aanliggen en daar ook bij horen. Terwijl er tussen de ring en Meerstad nog een heel stuk grond ligt wat beter geschikt zou zijn voor grootschalige energie, enkel is deze grond niet in bezit van de Gemeente Groningen. Hierdoor krijg ik de indruk dat het geld de drijfveer is en de besproken doelen zoals milieu, energie, ecologie enkel worden ingezet ter verantwoording ervan.

Blz. 15, landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Ook in dit stuk overtuigende communicatie ofwel framing met *negatieve beeldvorming*:

Omschreven is weide-/hooiland met akkerland: suikerbiet, mais, aardappelen, maar dit mag in ieder geval aangevuld met Hennep, koolzaad en tarwe. Ik ben zelf geen boer, het zal best nog meer zijn.

Achteruitgang van landschappelijke en cultuurhistorische waarden juist als gevolg van Meerstad Noord. De panden in bezit van Gemeente Groningen die ook als karakteristiek waren aangemeld zijn, net als de landerijen sinds de zorg onder de gemeente is gevallen, in vervallen staat geraakt en daarom minder waard. Mede hierdoor is eigenlijk heel Heidenschap en zijn onze percelen minder waard geworden. Dit is geheel door toedoen van de gemeente Groningen.

Afstand. Beschreven wordt dat het zonnepark op afstand blijft van de karakteristieke panden. Helaas blijft het zonnepark niet op afstand van onze huiswierde.

pag. 17 Natuurwaarden

Framing: wederom worden de suikerbieten beschreven, die zien we maar zelden. Koolzaad, wintertarwe, zomertarwe, hennep, extensieve beweiding schapen en jongvee. Er werd door mij een prachtklokje gezien aangrenzend aan de paardenweide. Al met al wordt hier een onvolledig en te negatief beeld gegeven van de natuurwaarde.

In de eerste alinea wordt beschreven dat er geen leven is. Maar in de tweede alinea staat juist dat de polder fungeert als foerageergebied voor de dassen uit het NNN-gebied en voor de heikikker zowel als foerageergebied als voortplantingsplaats.

De zwaluwen foerageren uiteraard voornamelijk juist boven het koolzaad en de tarwe. Ze wonen wel op onze erven, maar foerageren juist op de akkers.

De bijen worden ook door de imker geplaatst bij het koolzaad, niet bij onze boerenerven.

NB: naast boeren en huiszwaluw is er ook een jaarlijks terugkerende populatie oeverzwaluwen aan de Eemskanaalkant.

Het gebied wordt druk bezocht door ganzen. Het beoogde zonnepark zal de gehele polder van ongeveer 600 hectare ongeschikt maken voor de ganzen om nog te landen, te vertrekken, te rusten en foerageren. Van bovenaf gezien met Fledderbosch erbij gaat het dan al om 700 hectare wat door ganzen niet meer bezocht kan worden. Ik zou graag zien dat de MER ook het cumulatieve aspect van deze twee plannen meeneemt.

Over het niet aanwezig zijn van beschermde akkervogelgebied: dit wordt samen met de boeren gedaan. Als deze mensen al 20 jaar zijn uitgekocht is het niet aanwezig zijn van een akkervogelgebied niet een graadmeter voor kansen voor akkervogels.

Pag. 19 SWECO en CO2

Ik vermoed dat men met bemesting bedoelt drijfmest of kunstmest. Met vaste mest uitrijden, wat ook in de polder gebeurt, wordt juist CO2 opgenomen in de bodem door het bodemleven. Ik vermoed ook dat er geen rekening is gehouden met de CO2 die werd opgeslagen in de vele gewassen die van het land zijn gewonnen (en waarvan een deel weer als vaste mest terugkomt in diezelfde bodem). Net als dat er geen rekening wordt gehouden met de extra CO2 die benodigd zal zijn als met de agrarische producten meer uit de landen moet halen waar de agrarische grond niet hoeft te concurreren met zonne-energie. Dat kun nog wel eens enkele landsgrenzen over moeten gaan. Ook hier is mijns inziens sprake van onvolledige gekleurde informatie.

Pag. 22 ambitie en visie, meerwaarde:

In de participatie is door onder meer mij de mogelijkheid ingebracht van verticale bifaciale panelen in Oost-West-opstelling. Met deze manier van zonnepanelen plaatsen is er geen droogte/afwateringsplek met erosie, energieopwekking op beter vermarktbaar tijdstippen en helemaal geen bodemafdekking met daardoor mogelijkheid voor dubbel grondgebruik: stroom en agrarisch, stroom en natuur maar in alle gevallen stroom zonder benadeling van bodemkwaliteit en -leven. Er is door mij een berekening aangedragen maar deze is waarschijnlijk niet goed gelezen omdat hij als niet rendabel werd weggezet. In de berekening was het iets minder rendabel dan een intensieve opstelling. Maar gezien er in de gebiedsvisie over een iets extensievere (mijns inziens niet extensief genoeg) opstelling wordt geschreven, zal de opbrengst niet veel verschillen en de bodemwinst zal veel hoger zijn. De ambities en de visie volgend, begrijp ik niet waarom hier nog niet verder naar is gekeken.

Streven naar toename biodiversiteit-, landschaps-, recreatie- en natuurwaarden. De manieren waarop er naar deze doelstellingen wordt gestreefd zijn vervolgens in drie punten omschreven, maar er staat in deze drie punten geen concrete invulling.

Pag. 26, ruimtelijke opzet park.

Het gebied waar wij meest zicht op hebben wordt voortdurend doorkruist door een koppel reeën van Noord naar Zuid en later op de dag weer van Zuid naar Noord ten westen van de NAM-locatie. In ieder geval aan de westkant 1 koppel, maar waarschijnlijk zijn het er meer. Deze reeën struinen ook

regelmatig door onze tuinen voor appels en door onze weides. Het beoogde park zal zo min mogelijk hekken gaan krijgen, maar aan de westkant zal het niet de waterlopen volgen en daarom waarschijnlijk omheind zijn. Wij kijken dan recht tegen de hekken aan wat ik zeer lelijk vind, maar ook zullen de reeën ofwel het park moeten doorkruisen, ofwel bij onze kant tussen het park en onze percelen moeten passeren. Ik zou graag zien dat een beoogd park aan alle kanten open is voor wild.

Pag. 28 ruimtelijke opzet en afstand tussen woningen en park.

In de laatste alinea over de ruimtelijke opzet wordt duidelijk dat de afstand tussen woningen en het park niet evenredig is verdeeld. Ik zou graag zien dat de afstand tussen de panelen en de percelen aan de Eemskanaalzijde groter wordt dan de beschreven 300 meter. In ons specifieke geval is de afstand zelfs 180 meter. Juist voor de bewoners aan het Eemkanaal is de impact onevenredig groter. Deze bewoners zitten aan de Eemskanaaldijk, een "muur" aanmerkelijk hoger dan ooghoogte. Daarnaast wonen ze aan de weg Eemskanaal Zuidzijde waar onvoorstelbaar hard wordt gereden. Logischerwijs richten de bewoners zich hierdoor meer op de polder. Waar mensen aan de Hamweg bijvoorbeeld een idyllische straat met aan de overkant ook nog iets om naar te kijken hebben of om over te wandelen. Als op 300 meter afstand al een panelenpark staat, zal de beleving ontstaan in een geul opgesloten te wonen. Het zou voor ons enorme waarde hebben als het iets meer op afstand kwam, maar bovenal als er een route langs kon komen vanaf ons erf. De afstand is gemakkelijk te veranderen door bijvoorbeeld een stukje over de Blokumersloot te gaan en of ter hoogte van Ter Sluis meer richting het Slochterdiep. Als het park niet omheind is, kan het gebied langs het Slochterdiep nog steeds fungeren als wildpassage en is de ruime afstand die daar wordt aangehouden niet nodig.

Hier is een vertekend beeld neergezet door de vergelijking te maken met het park Fledderbosch waar 150 m afstand wordt beschreven, maar in werkelijkheid 800 m is gebruikt behalve voor de woningen van een medewerker en initiatiefnemer. Daarnaast in vergelijking met Fledderbosch (waar dus veelal 800m is gebruikt) heeft men een uitzicht van 4 km zonder park. Wij hebben een uitzicht van 25 km, we kunnen kijken tot het torentje van Schildwolde vanaf de Eemskanaaldijk. Dan is 300 meter wel erg dichtbij. Daarnaast is een afstand van 150 meter wellicht normaal voor een park van 4 of 10 ha, maar dit park is dermate groot, dat er logischerwijs met andere afstanden zou moeten gewerkt, ook om het industriële karakter ervan te matigen.

Betreffende afstand park en hinder. Bovendien wil ik aangeven dat we zijn kijken bij het zonne-industriepark Rode Haan. Daar waren we geschrokken van de continu aanwezige fluittoon afkomstig uit de transformatorhuisjes. Op een afstand van 500 meter met tussen ons en het park zeker 150 meter wilgenopschot van 4 meter hoog was deze indringende toon nog steeds hoorbaar. En dat terwijl het park langs de A7 loopt en we luisterden midden op de dag met een hoop verkeer. Wij hebben wel grote angst dat de geluidsoverlast onder onze omstandigheden nog veel groter zal zijn.

Blz. 29 Koppelkansen

Ik zou graag opmerken dat inzetten van koppelkansen niet als compensatie kan worden gezien. Het zou fantastisch zijn als door koppelkansen de weg langs het Eemskanaal eindelijk veilig zou worden en ook als we eens snel internet konden krijgen. Maar de verkeersveiligheid is een opgave die daar sowieso is en daarom niet als compensatie kan gelden. Voor snel internet hebben we 2,5 jaar geleden getekend bij RODIN, die hebben inmiddels hun leveringsplicht niet nagekomen. Hier geldt

dat we hier los van het park al verwachtingen over hebben. Dat het park ervoor zou zorgen dat het snel en kwalitatief goed is, zou erg fijn zijn. Maar wij willen niet dat zoiets essentieels als compensatie wordt gezien.

Blz. 31-32 Hyperloop.

Er is in de Concept Gebiedsvisie nog geen keuze gemaakt in een tracé. Er is op het laatste moment een aanpassing gedaan, ver na de participatie, aan de diameter van de buis en daarmee de hoogte boven het maaiveld. Er is geen duidelijkheid over de geluidsoverlast van bijvoorbeeld de generatoren voor de onderdruk. Eigenlijk is hier geen zienswijze op te geven om de overmaat aan onduidelijkheden. Wel zijn beide overgebleven tracés erg dicht op ons perceel, in een geval slechts 180m. Wij zouden liever geen hyperloop zo dichtbij zien.

Blz. 35, Groen en Landschap

Beschreven is dat er wordt gestreefd naar netto bodemverbetering. Hierbij wil men achteruitgang van de bodemkwaliteit onder de panelen accepteren en tussen de panelen richten op verhogen ervan. Een en ander zal tussentijds gemonitord worden. Er is echter niet beschreven wat de consequenties kunnen zijn van tussentijds monitoren. Gezien in de gebiedsvisie niet staat beschreven welk percentage van de grond bezet zal worden, maar het zal wellicht hoger dan 50% zijn, is dit streven een lege belofte.

Ik interpreteer de Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord als visie met een eenzijdige blik waarbij alles in een bepaalde richting wordt goedgepraat. In de visie worden loze beloftes gedaan. De concept visie is tot stand gekomen ondanks het zeer tegenvallende participatieproces. Wij zouden een zonne-industrie-veld, als dat er dan zou komen, op een minimale afstand van 500 m van onze erven willen zonder hekken met extensievere opstelling en voorzien van een langzaam-route eromheen. Het park zou dan ten eerste natuur-inclusief zijn en van daaruit zou pas gekeken worden welke hoeveelheid energieopwekking daarbij haalbaar is, niet andersom. Wij willen geen geluidsoverlast ondervinden en een acceptabele zichtbeleving hebben en daarnaast onze erven aan de achterkant ontsloten zien richting de bufferzone voor een ommetje.

Op basis van de bovenstaande argumenten verzoek ik u de Concept Gebiedsvisie niet vast te stellen. Dan wel om de Gebiedsvisie te herzien en bovenstaande voorwaarden en uitgangspunten hierin te verankeren voordat u de Concept Gebiedsvisie vaststelt.

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze serieus in overweging neemt en meeneemt in uw besluitvorming als gemeenteraad over de Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord.

Hoogachtend,

[Redacted signature line]

[Redacted signature line]

[Redacted signature line]

Gemeente Groningen,
p/a Directie Stadsontwikkeling,
Postbus 7081,
9701 JB Groningen

Lageland, 21-12-2020

Betreft: Zienswijze inzake concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Geachte raad,

Op 17 november 2020 is de concept gebiedsvisie Meerstad Noord ter inzage gelegd.

Hierbij maak ik als omwonende mijn zienswijze kenbaar op deze concept gebiedsvisie en verzoek ik u om onderstaande criteria en aandachtspunten (zorgen) mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming ten aanzien van de concept Gebiedsvisie:

Allereerst wil ik aangeven het jammer te vinden dat er überhaupt een zonnepark, hyperloop en TenneT onderstation worden gerealiseerd in de polder. Ook al wordt er aan wettelijke voorwaarden voldaan, het verstoort de rust en mijn uitzicht. Ik ben 83 jaar, woon mijn hele leven al in Lageland en het frustreert me enorm dat ik naast alle problemen met de NAM (ons dorp zit op dit moment middenin de versterkingsopgave), me nu ook bezig moet houden met de gemeente Groningen die mijn uitzicht en rust gaat verstoren met bovenstaande plannen.

Ondanks alle overleggen, bijeenkomsten en door de gemeente verzonden nieuwsbrieven met toezeggingen, merk ik dat de concept gebiedsvisie op een aantal gebieden weinig concreet is. Vaak komen woorden terug als waarschijnlijk, indien mogelijk, moet nader onderzocht worden, of indien technisch of financieel haalbaar. Dit maakt het voor ons als bewoners onzeker hoe de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in de polder zullen zijn. De visie kan hierdoor achteraf nog door de gemeente, op een voor ons misschien wel negatieve wijze, aangepast worden zonder dat wij er iets tegen kunnen doen. Mijn verzoek aan u is: maak de gebiedsvisie concreter, zodat we als omwonenden weten waar we aan toe zijn en de gemeenteraad weet waar ze voor kiezen.

Punten die wat mij betreft in ieder geval concreet genoemd worden in de gebiedsvisie zijn:

Positie TenneT onderstation.

Afspraak is dat deze zo dicht mogelijk bij de NAM locatie wordt gerealiseerd, in de gebiedsvisie staat echter dat dit afhankelijk is van technische en financiële haalbaarheid. Het is mijns inziens niet acceptabel dat het onderstation dicht bij de percelen van de omwonenden komt te staan. De bufferzone is heilig, afgesproken is dat hierin geen industriële activiteiten plaatsvinden. De afstand tot de bufferzone moet ten allen tijden gewaarborgd blijven ook al zijn daar kosten aan verbonden. Wat mij betreft kan het onderstation ook op een andere locatie geplaatst worden, bij één van de andere grote zonneparken. Daarmee wordt de polder in Lageland ook niet onevenredig zwaar belast.

Grootte van het zonnepark.

Opgenomen dient te worden dat er maximaal 250 mWp energie wordt opgewekt op maximaal 175 hectare. Indien er dus 250 mWp opgewekt kan worden met minder hectares vanwege efficiëntere panelen, zal het zonnepark verkleind moeten worden en daarmee de bufferzones naar de omwonenden groter.

Hyperloop hoogte

Conform afspraak wordt deze buis niet hoger geplaatst dan 3,0 meter boven het laagste maaiveld niveau. Indien blijkt dat er hoogteverschillen in het maaiveld zijn dan wordt de hyperloop in de hoger gelegen delen plaatselijk ingegraven.

Toezeggingen over veiligheid, geluid en verlichting hyperloop

Deze ontbreken in de visie, graag opnemen. Ik verwacht nul-metingen waarin alle milieu- en veiligheidsaspecten worden vastgelegd als na te streven waarden.

Afspraken over geluidsarm zonnepark

Ontbreken in de visie, graag opnemen. De gemeente dient geluidsisolerende maatregelen te treffen bij omvormers en transformatoren, waardoor er ter plaatse van de woongevels geen geluidstoename is ten opzichte van nu.

Bufferzone

Er moet in de visie duidelijk aangegeven worden dat de omwonenden meedenken, meepraten *en* meebeslissen over **de inrichting en het gebruik van de bufferzone**. Deze inrichting en het gebruik dient per polderzijde met de desbetreffende bewoners te worden afgestemd. Zij zijn ook degene die er tegenaan moeten kijken en weten het beste wat er per polderzijde wenselijk is.

Compensatie en participatie

Er staan onevenredige en buitenproportionele ontwikkelingen te gebeuren in de polder. Ik verwacht dat bewoners ruimhartig gecompenseerd worden hiervoor, zowel de inwoners van Groningen als van Midden Groningen en vraag u dit concreet te maken in de gebiedsvisie. Daarnaast vraag ik u om een zorgvuldig participatieproces waarin alle polderbewoners met elkaar kunnen bepalen hoe ze een lokale geldstroom creëren voor het gebied, waarvan leefbaarheids- en duurzaamheidsprojecten kunnen worden opgezet.

Op basis van de bovenstaande argumenten verzoek ik u de concept gebiedsvisie niet vast te stellen, dan wel om de gebiedsvisie te herzien en bovenstaande uitgangspunten hierin te verankeren voordat u de concept gebiedsvisie vaststelt.

Ik vertrouw erop dat u mijn zienswijze serieus in overweging neemt en meeneemt in uw besluitvorming als gemeenteraad inzake de concept gebiedsvisie Meerstad Noord.

Hoogachtend,

[Redacted signature block]

Onderwerp: RE: Voorkeur tracé Hyperloop

Datum: dinsdag 29 december 2020 om 11:31:05 Midden-Europese standaardtijd

Van: Marco Sanders

Aan: [REDACTED]

CC: Meerstad-Noord

Bijlagen: image002.png

Geachte heer [REDACTED]

Dank voor uw bericht. Het is in goede orde ontvangen.

Vriendelijke groet,

Marco Sanders
Omgevingsmanager

Mobiel 06 – 15 87 43 47

E-mail marco.sanders@groningen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 21 december 2020 22:04

Aan: Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: Voorkeur tracé Hyperloop

Geachte heer Sanders,

Mijn voorkeur voor de Hyperloop is tracé 2B. Dit tracé heeft mijns inziens landschappelijk de beste landschappelijke inpassing in het gebied. Deze ligt het meest centraal in het gebied en doorsnijdt niet de Blokkumersloot waardoor de waterhouding van Lageland en het verder achterliggende gebied intact blijft. Ook houden we zo de bufferzone ten oosten van de Blokkumersloot in stand. Wat mij tenslotte aanspreekt is dat er bij dit tracé een fietspad wordt aangelegd. Ik zit nog dagelijks op de fiets en dit lijkt me een leuk nieuw ommetje.

Met vriendelijke groet,

Algemeen

Wij hebben de gesprekken omtrent de polderplannen tot nu toe als tijdrovend en energie-slurpend ervaren. Het participatieproces is merkwaardig verlopen. Vanaf het begin waren de machtsverhoudingen duidelijk; de gemeente had de grootte van het zonnepark al bepaald en de komst van de hyperloop was een gegeven. Daarbovenop werd gedurende het verloop van de participatie opeens de komst van een groot TenneT onderstation aangekondigd.

Er wordt veel gevraagd van omwonenden, er staan ons onevenredige – en buitenproportionele ontwikkelingen te wachten.

In de gebiedsvisie ontbreekt het aan concrete genoegdoening; in de inleiding bij 1.2 wordt in algemene termen genoemd *“Wanneer het financieel, ruimtelijk en technisch mogelijk is worden ook de wensen van de bewoners meegenomen”*. Welke wensen zijn dat dan en wie bepaalt wat wenselijk is?

Onze belangrijkste aandachtspunten, verzoeken dan wel voorhanden zijnde alternatieven hebben we hieronder puntsgewijs verwoord. We verzoeken u deze mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming inzake de gebiedsvisie Meerstad Noord. Daarnaast vertrouwen we erop dat eerder gedane toezeggingen tijdens participatiesessies in ieder geval worden verwerkt in de gebiedsvisie.

Zonnepark

1. Afspraak: In de polder wordt maximaal 250 mWp energie opwek gerealiseerd op maximaal 175 hectare. Wij verzoeken u beide waarden op te nemen in de gebiedsvisie.
2. De waarde “maximaal 175 ha” zal lager worden indien blijkt dat door nieuwe technieken hogere paneelopbrengsten te realiseren zijn of door nieuwe technische inzichten minder hectare zonnepark nodig is voor realisatie van 250 mWp.

Een concrete onderbouwing van 250 mWp in Lageland ontbreekt, er ligt alleen een onderbouwing van de totale energie opgave van de gemeente Groningen. Die is 500 mWp nieuwe zonne-energie. De gemeente dient de zonneladder toe te passen voor die 500 mWp, waarbij pas grootschalig op (landbouw)grond mag worden gerealiseerd als alle andere opties niet mogelijk zijn.

Wij denken dat conform het principe van de zonneladder nog een gigantisch potentieel oppervlak aan ruimte in de gemeente Groningen voor zonnepanelen niet in beschouwing is genomen. Denk aan de mogelijkheid geluidschermen met dubbelzijdige zonnepanelen te plaatsen langs de ringweg en de in de gemeente liggende delen van de A7 en A28, zonnepanelen op daken van bedrijven en grote (woon)boerderijen, op overkappingen van P+R-plekken en panelen op afgelegen delen van kanaal-oeveren.

De Groninger coöperatieve beweging heeft u per brief op 21 juli 2020 haar hulp aangeboden mee te denken over alternatieve locaties, om zo de schaarse gronden te sparen. In januari 2021 staat een nieuwe regiotafel van energiecoöperaties in de gemeente Groningen gepland.

3. Bent u bereid een minder groot zonnepark op de landbouwgronden in de polder Lageland te realiseren door samen met de coöperatieve beweging, conform de principes van de zonneladder, op bestaande locaties zonnepanelen te plaatsen?
4. Afspraak: Bestaande watergangen vormen zoveel mogelijk de natuurlijke afscheiding van het zonnepark. Er worden geen hekken geplaatst, zodat wild zich vrij door het gebied kan bewegen.

5. Voor bewoners die knelpunten ervaren met de contourgrenzen van het zonnepark, zoekt de gemeente naar ruimte binnen de bestaande contourgrenzen, maar schuift daarbij niet de contourgrenzen naar elders op.

Afspraken over een geluidsarm zonnepark zijn wel gemaakt tijdens participatiesessies, maar ontbreken in de visie. Bij bezoek aan andere parken in de gemeente Groningen merkten wij dat dat omvormers en transformatoren aanzienlijke geluidshinder geven; langdurig laagfrequent geluid is schadelijk voor de gezondheid.

6. Afspraak: De gemeente zorgt voor geluidsminimalisatie door geluidsarme installaties te plaatsen en geluidsisolerende maatregelen aan te brengen in de behuizing om de installaties.
7. Transformatoren en omvormers dienen niet aan de randen van het zonnepark te worden geplaatst, maar zoveel mogelijk in het middendeel.
8. Schittering en warmte afgifte van alle zonnepanelen moet door aanvullende maatregelen zoveel mogelijk worden geminimaliseerd.
9. Afspraak: Rondom het zonnepark komt alleen lage, natuurlijke begroeiing. Geen hoge bomen of bos.
10. Overlast voor omwonenden wordt tot een minimum beperkt door voorafgaand aan de aanleg de lage natuurlijke begroeiing te realiseren.
11. Afspraak: de hoogte van de installaties bedraagt maximaal 2 meter boven maaiveld.
12. Afspraak: er vindt geen verstoring plaats in het netwerk van watergangen.

Hyperloop

Onze voorkeur gaat uit naar variant 2B. Deze heeft landschappelijk gezien de beste inpassing vanwege de centrale ligging in het gebied. Belangrijk argument voor ons is ook dat met dit tracé de Blokkumersloot niet wordt doorsneden. Hierdoor blijft de afwatering van zowel onze polder als ook achterliggende gebieden richting Blokum en Schaaphok intact. Ons dorpsommetje over het maaipad langs de Blokkumersloot blijft in stand, alsmede de bufferzone richting de Hamweg. Niet doorslaggevend, maar leuke bijkomstigheid vinden wij het fietspad dat langs dit traject kan worden aangelegd.

13. Afspraak: De hyperloop krijgt een maximale hoogte van 3 meter boven het laagste punt van het maaiveld. Eventueel moet een deel van de hyperloop van hoger gelegen delen worden ingegraven zodat maximale hoogte van 3 meter niet wordt overschreden.
14. De hyperloop moet zo weinig mogelijk opvallen in de omgeving. Graag met kleurstelling van de buis hiermee rekening houden.
15. Vanwege de aardbevingsproblematiek en de vele verzakkingen waar woningen in het gebied op dit moment al mee te kampen hebben, verwachten wij dat de funderingspalen van de hyperloop niet worden geheid maar geboord. Dit levert ook aanzienlijk minder geluidsoverlast op.
16. De hyperloop mag ook na ingebruikname de wettelijke geluidsnormen niet overschrijden. Wij vragen om toepassing van de stilst mogelijke technieken en aanvullende maatregelen om geluidsemisatie tot een minimum te beperken.
17. We verwachten een concreet lichtplan voor de polder in de gebiedsvisie. We verwachten dat huidige duisternis wordt gerespecteerd en de hyperloop 's avonds en 's nachts niet zichtbaar is, behoudens noodverlichting die aangaat bij beweging of calamiteiten.
18. Snel internet ontbreekt in grote delen van de polder. Alleen de zogenaamde "witte adressen" kunnen binnenkort tegen betaling een aansluiting op het provinciale glasvezelproject verwachten. Hardt hyperloop zal ter plaatste van het testcentrum ook glasvezelkabel willen hebben. Wij verzoeken Hardt als compensatie voor de overlast, alle aanwonenden aan te sluiten op de glasvezelkabel, ook de zogenaamde "grijze adressen".

TenneT onderstation

Het TenneT onderstation wordt vanwege de hoogte en omvang veruit het meest in het oog springende nieuwe industriële bouwwerk in polder Lageland.

19. Afspraak: Het TenneT onderstation wordt zo dicht mogelijk bij de NAM locatie gerealiseerd.
20. Afspraak: Het wordt zoveel mogelijk middels natuurlijke afscheiding aan het zicht onttrokken.
21. We vragen bijzondere aandacht voor het geluid, en dringen aan op toepassing van zo stil mogelijke technieken, aangevuld met maatregelen om overlast aan de omgeving tot een minimum te beperken.
22. Vanwege de aardbevingsproblematiek en de vele verzakkingen waar de woningen op dit moment al mee te kampen hebben, verwachten wij dat de funderingspalen van het onderstation niet worden geheid, maar geboord. Dit levert ook aanzienlijk minder geluidsoverlast op.
23. Wij missen een onderbouwing waarom het TenneT onderstation perse in de polder Lageland moet komen en stellen daarom een alternatieve locatie voor. Bent u bereid, vanwege de buitenproportionele belasting van onze polder, dit onderstation te plaatsen bij één van de andere zonneparken?

Bufferzone

24. Afspraak: Aan onze zijde van de polder (oost) vormt de Blokkumersloot de natuurlijke begrenzing van het zonnepark. De bufferzone tussen de Blokkumersloot en Hamweg wordt gehandhaafd en behoudt zijn agrarische karakter gedurende de hele periode dat er een zonnepark aanwezig is.
25. Afspraak: bewoners gaan **per polderzijde** meedenken, meepraten en meebeslissen over de inrichting van de bufferzone. Zij zijn ook degene die er tegenaan moeten kijken en weten het beste wat er per polderzijde past en wenselijk is.
26. De dorpskern van Lageland ligt in de agrarische gemeente Midden Groningen. Wij pleiten voor een open en landelijk ingerichte oostelijke bufferzone, waarin plek is voor biodiversiteit, duurzame en natuurvriendelijke activiteiten, ook voor duurzame agrarische activiteiten.
27. Wij vinden het belangrijk dat onze kant van de polder bij de inrichting van de bufferzone wordt ondersteund door een agrarisch ecooloog i.p.v. een stadsecoloog.
28. Bewonersregie voor de bufferzone komt niet duidelijk naar voren, maar is wel afgesproken. Afspraak: Bewonersregie geldt **per polderzijde**.
29. Wij pleiten voor mogelijkheden tot bewonersgebruik van de bufferzone. Hiermee kunnen bewonersinitiatieven voor duurzaam groengebruik worden gerealiseerd. Ook huidige pachters die woonachtig zijn in het gebied dienen met voorrang een plek te krijgen.

Compensatie en participatie

30. In de polder Lageland staan onevenredige en buitenproportionele ontwikkelingen te gebeuren. Wij verwachten royale compensatie op huishoudniveau voor hinder en overlast. Voor alle omwonenden, dus ook de inwoners van Midden-Groningen.
31. Daarnaast willen we als bewoners de mogelijkheden voor financiële participatie onderzoeken. Onze gemeenschap is klein en hecht, door zelf en samen een eerlijk participatieproces te doorlopen kunnen we dit zo houden. Financiële participatie kan een lokale geldstroom voor het gebied creëren, waarvan bewoners eigen leefbaarheid- en duurzaamheidsprojecten kunnen realiseren.
32. Fysieke maatregelen zoals het vergroten van de verkeersveiligheid bij de Borgsloot, Eemskanaal ZZ of Slochterdiep en de aanleg van extra fietspaden zijn belangrijk, maar dat

had u vanuit uw gemeentelijke verantwoordelijkheid al lang moeten regelen. Dit mag geen wisselgeld zijn voor de participatie.

Licht, geluid en veiligheid

33. Wij verwachten nul-metingen, waarin alle milieu- en veiligheidsaspecten worden vastgelegd en worden gerespecteerd als na te streven waarden.
34. We verwachten een geluidsplan voor het gebied, waarin concreet de te nemen maatregelen staan die de huidige stilte in het gebied respecteren en waarborgen. We verwachten ook dat daarin sancties worden opgenomen wanneer geluidsnormen niet worden gerespecteerd.
35. We verwachten een lichtplan voor het gebied, waarin concreet de te nemen maatregelen staan die de huidige duisternis in het gebied respecteren en waarborgen.
36. We verwachten een verkeersplan voor het hele gebied, waarin concreet de te nemen maatregelen staan die de veiligheid van bewoners garanderen. Denk aan smalle wegen, smalle en slecht onderhouden bermen en het ontbreken van fietspaden.

Onderbouwing ecologie

Aandacht voor biodiversiteit is nu vooral gericht op toekomstige dier- en plantsoorten. Wij missen aandacht voor het leef- en foerageergebied van de huidige diersoorten; denk daarbij aan de haas en heikikker (staan op de rode lijst van beschermde diersoorten), buizerd, ree, vos, uil, zilverreiger, gans en vleermuis.

37. We verwachten dat in de gebiedsvisie als randvoorwaarde wordt opgenomen dat het leef- en foerageergebied van genoemde huidige diersoorten gewaarborgd blijft. En welke maatregelen dat mogelijk maken.

Wij missen in de gebiedsvisie een ecologische onderbouwing van de gevolgen voor de biodiversiteit en het ecosysteem wanneer het immense zonnepark wordt gerealiseerd.

38. Wij verzoeken de uitkomsten van de MER studie met terugwerkende kracht als randvoorwaarden op te nemen in de gebiedsvisie.

Koppelkansen

De dorpen Harkstede, Woudbloem, Scharmer en Lageland werken al enige tijd samen in een werkgroep "recreatieve gebiedsontsluiting", waarbij we samen met Bureau Meerstad en de gebiedsregisseur van de gemeente Midden-Groningen een gebiedskaart hebben gemaakt. Daarop worden bestaande wandel-, fiets- en ruiterspaden, dorpsommetjes en natuurgebieden gekoppeld aan nieuw te ontwikkelen recreatiepaden en natuurgebieden in en rond het dorp en meer van Meerstad. Zodat in de toekomst een groot en aaneengesloten recreatienetwerk ontstaat.

Langs de zuidzijde van het Slochterdiep vanaf de Harksteder Broeklanden richting het dorp Lageland, is door Bureau Meerstad een groene natuurstrook voorzien. In de gebiedsvisie is een natuurlijke groenstrook voorzien aan de noordzijde van het Slochterdiep. Door deze gebieden aan elkaar te koppelen, ontstaat een aantrekkelijke recreatieve groene zone vanaf Noorddijk via Meestad en Harksterder Broeklanden naar de dorpskern Lageland, richting de uitlopers van natuurgebied Rijpema bij de ijsbaanlocatie Lageland, vervolgens richting Woudbloem naar natuurgebied Roegwold en tenslotte uitmondend in het Schildmeergebied.

22 december 2020

Gemeente Groningen
Directie Stadsontwikkeling
Postbus 7081
9701 JB Groningen

Lageland, 22 december 2020

Betreft: Zienswijze inzake concept gebiedsvisie Meerstad-Noord

Geacht bestuur, geachte gemeenteraad,

Hierbij maken wij als omwonenden onze zienswijze kenbaar op de concept gebiedsvisie Meerstad-Noord.

Allereerst willen we aangeven het jammer te vinden dat er überhaupt een zonnepark, hyperloop en Tenna onderstation worden aangelegd in de polder. Ook al wordt er in de toekomst aan wettelijke voorwaarden voldaan, het verstoort nog steeds de natuur, de rust en ons unieke Groninger vergezicht. Al vier generaties lang geniet er een familie Kuipers van dit open en weidse landschap.

Verder is het bijzonder frustrerend dat we naast alle problemen met de NAM (onze woning zit in de versterkingsoperatie) ons nu ook nog bezig moeten houden met de plannen van de gemeente Groningen.

Wij constateren dat de concept visie vol staat met onzekerheden; de woorden waarschijnlijk, indien mogelijk, wordt nog onderzocht en wanneer technisch of financieel haalbaar, komen regelmatig terug. Daardoor ontbreekt een concreet afwegings- en toetsingskader; hoe kan het dan dienen als toetsinstrument voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen? Dat vinden we bijzonder:

- Het is immers jullie doelstelling bewoners met deze visie duidelijkheid te geven voor de ruimtelijke ontwikkelingen in de polder Lageland voor de komende 20 tot 25 jaar;
- Vanaf maart tot en met september 2020 zijn er acht gemeentelijke participatiesessies geweest met omwonenden, op basis waarvan er door gemeente Groningen diverse toezeggingen zijn gedaan. Waarom zijn die niet volledig als randvoorwaarden opgenomen in de conceptvisie?;
- Een deel van de participanten heeft een kaderwensenlijst met een set basis-afspraken overhandigd aan de gemeente, op basis waarvan door gemeente Groningen verdere toezeggingen zijn gedaan. Waarom zijn ook die niet volledig opgenomen in de conceptvisie?

Omdat de concept gebiedsvisie zoveel onzekerheden beschrijft, vinden we dat we het recht hebben om op een later moment alsnog op de onzekerheden alsook op gewijzigde- en nieuwe gezichtspunten te kunnen reageren zodra de plannen concreter worden.

In de bijlage hebben we puntsgewijs onze zorgen, bedenkingen, aandachtspunten, criteria, verzoeken dan wel voorhanden zijnde alternatieven verwoord. We verzoeken u deze mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming inzake de gebiedsvisie Meerstad Noord.

Daarnaast vertrouwen we erop dat eerder gedane toezeggingen tijdens participatiesessies in ieder geval worden verwerkt in de gebiedsvisie.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Aan de gemeenteraad van de gemeente Groningen,

t.a.v. alle raadsleden.

Lageland, 22-12-2020

Betreft: visie op concept gebiedsvisie Meerstad Noord, d.d. 3-11-2020 ter inzage gelegd.

Geachte raadsleden,

Ik ben inwoner van Lageland, woon 'in het centrum'. Ik kijk vanuit mijn huis de hele polder over...tot aan de schepen die over het Eemskanaal varen. Er verblijven talloze vogelsoorten! Dit gebied is een verbindingszone tussen de natuurgebieden Noorddijk en Roegwold en een uitloopegebied voor de bewoners van de nieuwe wijk Meerstad. Een industrie achtige inrichting van dit gebied is heel onlogisch, onverstandig en heel onwenselijk.

De concept gebiedsvisie gaat er echter van uit, dat er wél een zonnepark, een hyperlook en een Tennet transformatorstation komen. En op allerlei manieren wordt dit met uitspraken in deze visie gerechtvaardigd:

- Het wordt zorgvuldig in het landschap ingebed (inl.)
- Het is een verbetering voor de ruimtelijke kwaliteit en ecologische waarde (inl.)
- Het huidige cultuurlandschap is nu als geheel niet van bijzondere waarde (p.15)
- We streven naar toename van de biodiversiteit, recreatieve waarde en natuurwaarde.

Met dit soort uitspraken op een rij zou je haast gaan denken dat de Lagelanders blij mogen zijn met deze ontwikkelingen. Niet dus!

Op de bladzijden 14, 15 en 16 staan een aantal feiten die de komst van zonnepark en hyperloop in de weg staan. Zonnepark en hyperloop zijn industriële activiteiten. Die mogen niet plaatsvinden in NNN gebieden en Natura 2000 gebieden, staat er, dus naar mijn inzicht dan niet nabij Roegwold, Noorddijk en natuurgebied Veldzicht. Ook: De provincie en gemeente stellen randvoorwaarden voor het ontwerpen van zonneparken. Die voorwaarden betreffen zaken als: moet meerwaarde opleveren voor de omgeving; moet afstand houden van andere ruimtelijke elementen (woningen); een evenwichtige ordening in de omgeving zijn en het moet een passende maatvoering hebben. Het huidige conceptplan voldoet m.i. niet aan deze voorwaarden.

En wat betreft het afstand houden van de woningen: een aantal bewoners worden wel heel erg benadeeld door de nabijheid van de objecten. Probeer de plannen zó aan te passen, dat 'de pijn' voor hen verzacht wordt tot het niveau van het merendeel van de polderbewoners, indien deze gebiedsvisie aangenomen wordt.

In de inleiding staat dat de inrichting van de polder “zo goed mogelijk in overeenstemming met omwonenden” tot stand is gekomen. In hoofdstuk 3, Visie, staat dat de buitencontouren van het zonnepark “met de bewoners is afgestemd”. Deze opmerkingen kunnen de suggestie wekken dat de bewoners het eens zijn met de uitvoering van de plannen zoals in dit conceptplan beschreven. Maar niets is minder waar! Het liefst ziet iedereen de plannen van tafel gaan! Maar als je voor het blok wordt gezet, probeer je er nog wat uit te halen door in overleg te gaan. Als je hiermee wat contouren kunt verplaatsen is dat meegenomen maar betekent geen akkoord met de komst van de objecten.

Wat betreft de hyperloop: Bij de aankondiging van de komst ervan in de polder, werd de indruk gewekt dat het een nog niet eerder vertoond innovatief project zou zijn. Het schetst mijn verbazing later in de media te lezen, dat er in Amerika al van die testbanen bestaan, zelf voor personenvervoer. Waarom moet in de polder van Lageland het wiel nóg een keer uitgevonden worden? Zonde van de miljoenen-investering en van de polder! En helemaal nu de hyperloop niet max. 2 meter boven het maaiveld komt te staan (zoals toegezegd) maar mogelijk 3,5 meter.

In deze concept gebiedsvisie staan nog een aantal ‘open eindjes’. Opmerkingen die het plan vriendelijk maken maar waarvan nog lang niet vast staat dat het ook gaat gebeuren.

- In de inleiding: “**Indien** het financieel, ruimtelijk en technisch mogelijk is....”.
- In de visie: “we streven naar...”.
- Ook in de visie: “We willigen hun wensen **zoveel mogelijk** invullen”.
- Pag. 28: Het rendement van v.h. zonnepark wordt **waarschijnlijk** gebruikt...**
- Opmerking over lokaal eigenaarschap geeft heel veel ontsnappingsmogelijkheden.
- Waar komt het transformatorstation?? (dit is wel een heel beeldbepalende factor in de polder en zou dus wel degelijk in deze gebiedsvisie thuis horen.), en welke afmetingen gaat die krijgen?.

N.B. De 3D-vertebeelden die Dhr. Sanders onlangs verstuurd naar geïnteresseerde omwonenden, geven m.i. hélemaal niet het beeld weer, wat het uiteindelijk zal worden. Afstanden kloppen niet! Dat u, als raadsleden, hier niet op af gaat onder het motto: “Dit valt toch wel mee?!”

Resumé:

Ik ken niet één inwoner die blij is met de komst van zonnepark, hyperloop en transformatorstation. Gelukkig wel een aantal geïnteresseerden voor “De poldergroep”, waaronder ikzelf, die het overleg met Dhr. Sanders en Dhr. Hamstra zijn aangegaan in een poging de schade zoveel mogelijk te beperken. Sta je hier niet voor open, dan weet je zeker dat je als bewoner van de polder, het onderspit delft. Maar ook hierin geldt natuurlijk: Het behoud van de polder is een gezamenlijk belang maar als het gaat om ‘wáár komt wát?’, praat iedereen voor zijn eigen straatje. Natuurlijk ook mensen die afhaken met het idee dat je het nooit wint van een overheid ‘die iets wil’.

De voorgenomen plannen voor Meerstad Noord, direct naast een nieuw te ontwerpen stadsdeel Meerstad, zijn waanzinnig.

De plannen zijn voor iedereen heel ingrijpend v.w.b. woonplezier, natuurbeleving, ruimtebeleving. Voor deze elementen zijn veel inwoners naar dit platteland nabij de stad verhuisd, ook de nieuwe bewoners van Meerstad wisten niets van dit 'industriële project'. Iedereen voelt zich met de rug tegen de muur geduwd: Er is geen ontkomen aan.

Als dorpsbewoner wil ik u, college en raadsleden, vragen, goed te overwegen hoeveel verdriet je de mensen van de polder mag aandoen....en voor welke prijs. Pas de stadse ambities een beetje aan t.b.v. het leefgenot van onze polderbewoners waarvan er velen al hun hele leven lang wonen én de (toekomstige) bewoners van Meerstad. Het hele plan van tafel vegen, zal wel niet lukken, maar het moet toch mogelijk zijn wat ruimte te vinden om de pijn voor sommigen te verzachten.

Bovendien: Stel eisen bij de uitvoering van de plannen t.z.t.. Als de technische ontwikkelingen het dan mogelijk maken, om met 2/3 van de oppervlakte het quotum te halen, laat dat dan ook gebeuren.

N.b. *In deze visie staat niets over mogelijk geluidsoverlast van zonneveld, transformatiestation en hyperloop. Noch over lichtvervuiling in de polder als objecten mogelijk belicht moeten worden.*

De bewoners hebben in de participatiebijeenkomsten duidelijk aangegeven hier zeer bezorgd over te zijn en dat hier bij eventuele realisatie heel erg rekening mee gehouden moet worden.

Aanbeveling: Fiets of rijdt de komende weken eens rondom dit gebied. Ervaar hoe het nú is en leef je in hoe het is als het een kil en strak industrieel complex is geworden tussen de verschillende natuurgebieden in.

Bezint eer ge begint. Ik hoop dat mijn visie ertoe bijdraagt dat de mening van de raad de polder redt, zij het een beetje.

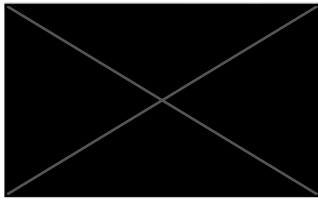
Hoogachtend,

████████████████████

████████████████

████████████████████

Zienswijze Gebiedsvisie Meerstad Noord van:

Gemeente Groningen

t.a.v.

P/a Directie stadsontwikkeling

postbus 7081

9701JB Groningen

Lageland, 22-12-2020

Betreft: zienswijze tegen Gebiedsvisie Meerstad- Noord

Geachte Raad,

Op d.d. 17 november is de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord ter inzage gelegd.

Hierbij maken wij als omwonenden onze zienswijze kenbaar op deze concept Gebiedsvisie.

Wij verzoek om onderstaande criteria en aandachtspunten (zorgen) mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming ten aanzien van de concept Gebiedsvisie:

Dat er iets veranderen moet met de manier waarop wij met fossiele brandstoffen energie opwekken, onze huizen verwarmen, transport mogelijk maken van goederen en personen, zal ons allen duidelijk zijn. Geen een individu zal zich opwerpen deze energietransitie te verwezenlijken in zijn eigen achtertuin. Het zicht op een zonnepark/ Hyperloop is een akelige.

Stotend vinden wij dat de Groningers nog altijd kampen met de gevolgen van de aardgaswinning terwijl de beleidsmakers alweer een nieuwe wijze hebben gevonden om onze provincie te misbruiken voor het opwekken van energie. Gaat het hier om goedkope energie voor de Groningers of word deze verkocht aan de Randstad waar geen ruimte is voor een groot zonnepark?

Men wil energie uit Groningen maar snel internet wordt ons ontzegt omdat de aansluiting te duur zou zijn.

Het is in onze optiek onwenselijk om akkerland op te offeren voor een zonnepark. Er zijn voldoende alternatieven zoals daken, bermen en op- en afritten langs snelwegen of dijken langs kanalen en braak liggende terreinen.

Wij begrijpen dat Groningen deze aangekochte gronden wil gaan exploiteren en hebben niet de illusie dat onze belangen in deze op wegen tegen de expansie drift van de mens. In geval van het exploiteren van een groot zonnepark met eventueel een test opstelling voor een Hyperloop op het land in de driehoek Eemskanaal, Slochterdiep-Lageland, de volgende wensen/eisen;

Ter compensatie van onvermijdelijke overlast tijdens de bouw en exploitatie inwilliging van de volgende wensen/ eisen;

- Een veel kleiner zonnepark dan de nu aangegeven aantal hectares in onze polder.
 - Een wal op aanzienlijke afstand, 500 m, van ons perceel welke hoog genoeg is om het zicht te blokkeren op het zonnepark en hyperloop en eventuele geluidsoverlast verminderd. Deze wal kan voorzien worden van bossages.
 - Een veilig fietspad voor onze schoolgaande kinderen op de dijk langs het Eemskanaal zuidzijde of door het land naar het sluisje bij de Borgsloot.
 - Handhaving van de 60 km zone op de weg langs het Eemskanaal zuidzijde welke door het nieuwe asfalt door velen als snelweg gebruikt wordt en wat vele onveilige situaties oplevert, met de daarbij komende ergernissen voor de omwonenden.
 - Een grotere bufferzone vanaf onze erfgrans dan zoals die nu is weergegeven.
 - Snel internet voor de woningen langs het Eemskanaal zz.
 - Er van te voren rekening mee gehouden wordt dat de plannen voor zowel zonnepark als Hyperloop inzake de sanering van deze twee. Dit aangezien er stemmen op gaan die zonnepanelen als het nieuwe asbest beschouwen.
 - Er rekening wordt gehouden met de waardevermindering van de huizen zodra onze polder een industriële invulling krijgt.
 - Dat er rekening wordt gehouden met overlast door de aanleg, wat een aanzienlijke tijd in beslag gaat nemen.
 - Dat er gekeken wordt naar lichtvervuiling, het aantal decibellen toename/ geluidsoverlast van zowel, zonnepark, Tennet station als Hyperloop.
 - Dat er met de omwonenden serieus gekeken wordt naar overlast en de veiligheid, wij maken ons namelijk extra zorgen wat al deze straling en magnetisme met ons doet.
- Aangezien wij aan onze noordkant door de riool waterzuivering veel stank- licht- en geluidsoverlast ervaren en er ook daar nog eens een groot zonnepark komt te liggen, nl. in Garmerwolde.

Het idee van een zonnepark van deze omvang past niet in de polder Lageland, het zou de omgeving drastisch veranderen en ons leefgebied enorm aantasten. Juist voor het behoud van het landelijke karakter en de natuurwaardering liggen hier kansen om zo dichtbij de stad nog enige natuur te kunnen beleven.

Er is met dit plan sprake van industrialisatie van de polder Lageland, met geen enkel oog voor het agrarische karakter. De snelheid waarmee dit plan er door wordt gedrukt gaat ook ten koste van de zorgvuldigheid.

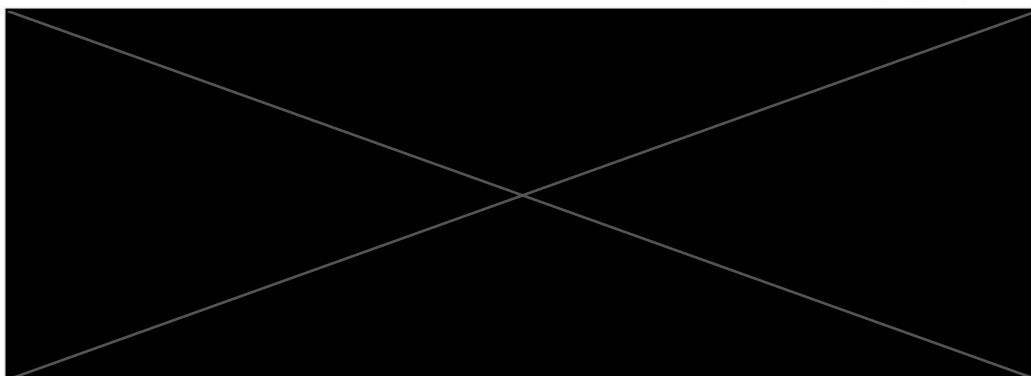
Het plaatsen van een Hyperloop dwars door het landschap, geeft deze polder helemaal een afschuwelijk karakter en is een volstrekt waanzinnig plan, in deze tijden van crisis past dit geldverslindend project absoluut niet!

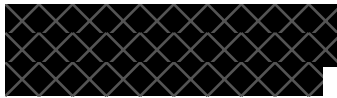
Het in de toekomst aangelegde Tennet station, is een doorn in het oog en zal ook veel overlast veroorzaken, geluids -en lichtoverlast. Onze polder is geen geschikte plek voor zo'n station.

Wat u hier wilt realiseren is voor ons omwonenden echt teveel! Ons woongenot wordt ernstig aangetast en nogmaals de omvang van dit park is voor onze polder een te grote impact en de snelheid waarmee dit plan er door gedrukt wordt, vergt van ons allen een enorme aanpassing. Wij verzoeken u dan ook om eens goed en gefundeerd naar de Gebiedsvisie te kijken op basis van onze aangehaalde punten

Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze serieus in overweging neemt en meeneemt in uw besluitvorming als gemeenteraad inzake de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord.

Hoogachtend,

Gemeente Groningen
Directie Stadsontwikkeling
Postbus 7081
9701 JB Groningen
E-mail: meerstad-noord@groningen.nl

Lageland, 22 december 2020

Betreft: zienswijze "Gebiedsvisie Meerstad-Noord (concept)"

Geachte leden van de Raad,

Met dit schrijven maken wij als bewoners van het pand aan het Eemskanaal zuidzijde nummer 19 onze zienswijze kenbaar ten aanzien van de concept Gebiedsvisie Meerstad-Noord, die op 18 november 2020 ter inzage is gelegd.

De voorliggende conceptvisie is naar onze mening te veel gericht op enkele doelstellingen van de Gemeente Groningen, die extreem snel gerealiseerd moeten worden zonder zorgvuldig onderzoek/ toetsing van alle belangrijke tegenargumenten. Wij hebben als omwonenden grote bezwaren tegen zowel een aantal inhoudelijke als procedurele elementen die verband houden met deze gebiedsvisie. Indien deze gebiedsvisie realiteit zou worden, zal dit langdurig een negatieve uitwerking hebben op het leven van alle leden van ons gezin en die van onze burens in dit gebied.

In onze zienswijze worden voor de volgende hoofdthema's argumenten uiteengezet:

1. Wonen
2. Flora en fauna
3. Veiligheid
4. Infrastructuur
5. Tijdsdruk & procedure (onduidelijke kaders)
6. Economisch & belangen (Landelijke versus regionale/ kleine groep)(ongelijke lastenverdeling)

Wonen

Sinds 2002 wonen wij in de polder (aanvankelijk als huurders van de boerderij aan het Eemskanaal zuidzijde nummer 3, sinds 2004 als eigenaren van nummer 19). Deze polder heeft ons altijd getrokken door de rust, ruimte en al het groen dat je tot de horizon kan zien. Sinds 2004 hebben we elk jaar veel spaargeld en tijd ingezet om ons huis (ooit een geürineerd bouwval) terug te brengen/ te verbouwen tot een karakteristieke boerderij.

Vanaf het moment dat we ons huis kochten hebben we plannen uitgewerkt om van de boerderij een plek te maken waar ook anderen van kunnen genieten. Bijvoorbeeld voor vergaderingen, borrels, coaching, trainingen en/ of (zakelijke) overnachtingen. Deze plannen hebben we uitgewerkt tot een masterplan. Dit masterplan moet dienen als ons pensioen (we zijn beide zelfstandig ondernemer). En dus dienden we een bouwaanvraag in bij de Gemeente Slochteren.

Lange tijd na dit indienen kregen we bij de Gemeente Slochteren eindelijk goedkeuring voor onze bouwplannen. Voorafgaand aan deze goedkeuring hebben we van projectbureau Meerstad (in gesprek met Dhr. R. Leverman, Dhr. A de Vrieze) te horen gekregen dat ze eigenlijk elke bouwaanvraag in dit gebied tegenhouden, aangezien er een groot energieproject ingepland staat voor deze polder. Maar als wij "niet moeilijk zouden doen", onze bouwaanvraag toch doorgang kon krijgen.

Inmiddels zijn we ver gevorderd met het verbouwen van de schuren tot ontvangstruimte, vergaderruimtes, appartementen en zalen. Het is onze wens om steeds meer tijd te kunnen gaan spenderen aan ons masterplan, genaamd BRUG5 (naar het oude adres van de boerderij en de brug die ooit voor de boerderij gesitueerd was).

In deze gebiedsvisie wordt gerefereerd aan 'The Next City', 'Groningen CO₂ neutraal in 2035', een initiatief wat we met ons groene hart enorm toejuichen. Echter hebben we wel moeite met de uitwerking van de realisatie van de 'The Next City', als met de manier hoe wij als bewoners van het gebied niet betrokken zijn geweest. Ten eerste denken we dat Groningen juist zuinig moet zijn op alle groene gebieden die zo dicht bij de stad liggen. Er is naar onze mening te weinig tijd en moeite genomen om te onderzoeken of andere gebieden (industriegebieden/stroken langs snelwegen) in aanmerking kunnen komen voor het grootschalig opwekken van energie.

Het is vreemd dat een open landschap met een voornamelijk agrarische functie en karakteristieke boerderijen wel tot industriegebied gedevalueerd mag worden, maar dat industriegebieden geen energie hoeven op te wekken.

Bovendien waren de bewoners van de polder niet bekend met de ideeën van 'The Next City', aangezien we toen nog niet bewoners van de Gemeente Groningen waren.

Als bewoners en ondernemers van de polder zijn we naast het verlies van uitzicht, groen en rust erg bezorgd over de lasten die daar nog bovenop komen. Lasten zoals geluidsoverlast, lichtvervuiling, horizonvervuiling, stralingsgevaar en devaluatie van ons langzaam opgebouwd pensioen.

Vraag Wonen:

Voor zowel ons eigen woongenot (en die van onze burens) als voor het creëren van rust, ruimte en uitzicht voor de toekomstige gebruikers van de polder (en BRUG 5), willen we de leden van de Raad vragen om de grootte van de groenzone van minimaal 500 meter tussen buitenrand van **alle** erven en de buitenrand van het zonnepark met hyperloop te garanderen. Daarnaast vragen we de raad om te eisen dat alle ontwikkelaars en bedrijven die gaan ondernemen in de polder van Lageland, moeten zorgdragen dat de geluidsoverlast, die zij met hun bedrijfsvoering produceren, tot een minimum wordt beperkt tijdens en na de bouw, tijdens het testen en dat stilte en rust kan worden gegarandeerd buiten kantooruren.

We hopen tevens dat de raad ook een eis wil stellen op het gebied van lichtvervuiling. De polder is nu aardedonker als de zon onder gaat en dat willen we als bewoners graag zo houden. Nergens in de provincie Groningen zijn de sterren als het licht van de stad zo duidelijk te zien als vanaf de polder van Lageland!!!

Flora en fauna

De polder Lageland bevat met name in de zone langs het Eemkanaal waar onze boerderij onderdeel van uitmaakt, een buitengewoon bijzondere strook met bebouwing van voor 1900. Velen van de gevestigde boerderijen zijn opgenomen in het Boerderijenboek "Boerderijen-inventarisatie Groningen (2004)".

Maar niet alleen vanuit cultuur-historisch perspectief is het gebied van de polder in Lageland van grote waarde. Ook de flora en fauna is opmerkelijk. Bijvoorbeeld in het natuurgebied Veldzicht naast Eemskanaal zuidzijde 9 leeft een aalscholverkolonie, naast vele andere vogels die daar jaarlijks broeden. In dit natuurgebied zijn een dassenburcht als vossenburchten gevestigd.

In de gehele polder komen ganzen, zwanen, fazanten, reeën, vossen, hazen, zwaluwen, kerkuilen en steenmarters voor. Maar vaak nemen we ook allerlei akkervogels waar tijdens wandelingen door de polder.

In de gebiedsvisie valt op dat de natuurlijke en landschappelijke waarde van de polder lager ingeschat lijkt te worden, dan vele buurtbewoners (waaronder biologen en ecologen) dit zouden omschrijven. Zo valt de nuancering in de beschrijving van de bekende vegetatie als van de fauna op; hierin worden enkel de veel voorkomende soorten genoemd en slechts een paar unieke soorten.

Het is bovendien vreemd dat elders in de provincie juist de kleine lintdorpen behouden en geprezen worden vanwege de hoge cultuur-historische, maar ook natuurlijke waarden, maar dat hier voor de polder in Lageland een uitzondering wordt gemaakt.

Vraag Flora en fauna:

We vragen de leden van de Raad om aanpassingen te verrichten in de huidige gebiedsvisie over wat als verbetering gezien mag worden voor wat betreft het aantal, de soorten en de kwaliteit van de flora en de fauna. In het bijzonder willen we benoemen dat het streven naar netto bodemverbetering veel beter moet worden geoperationaliseerd in duidelijke meetbare termen met erkende wetenschappelijke onderbouwing met betrekking tot het leven in en op de bodem. En dat wanneer de monitoring van de bodemkwaliteit lagere waardes laten zien, acties worden benoemd, die binnen afzienbare tijd de bodemkwaliteit zullen verhogen.

Veiligheid

Als buurtbewoners maken we ons grote zorgen over onze veiligheid. Zo vragen we ons bijvoorbeeld af hoeveel straling het Tennet middenspanningsstation afgeeft. En wat is er bekend over de korte en lange termijn gevolgen van al deze spanning voor alle levende wezens in en om dat gebied? Er zijn tal van onderzoeken bekend die de grote negatieve en directe invloed van straling op allerlei fysiologische als mentale processen beschrijven.

Als deelnemers van de participatiegroep hebben we wekelijks vragen gesteld over de veiligheid, maar hebben tot op heden hier geen harde antwoorden op mogen ontvangen. Vragen zoals "Hoe reageert het Tennet Middenspanningsstation op de aanwezigheid van de hyperloop? Maar ook op de gasbuizen die daar onder de grond liggen?"

Via Henk Schimmel (senior partner energie transitie en werkzaam bij Enexis) weten we bijvoorbeeld dat elektriciteitskabels niet in de buurt van de transportbuizen van de Gasunie mogen liggen vanwege de magnetische velden die de kabels uitstralen.

Ook over de veiligheid van hyperloop is helemaal niets bekend. Wat is bijvoorbeeld de geluidssterkte van de generatoren (die zorgen voor de onderdruk) en die van de remmen? Hardt kan ons niet noemen hoe luid dit zal zijn. Of dat er andere risico's gepaard gaan met het plaatsen van de hyperloop in dit gebied (dat al decennia geteisterd wordt door aardbevingen als gevolg van de gaswinning (en waarvan de schade nog steeds zichtbaar is). In dit aardbevingsgebied weten we niet hoe lang we nog naschokken kunnen verwachten. Bovendien zien we enorme daling van de grond. We vragen ons af wat dit voor gevolgen heeft voor de zonnepanelen, het station en de hyperloop en indirect voor onze veiligheid.

Is het tracé van de hyperloop veilig en stabiel voor de hoge snelheden die getest gaan worden? En wat betekent dit voor trilling van de bodem en de geluidsoverlast? Welke calamiteiten zouden zich kunnen voordoen en hoe gaat Hardt de risico's voor dit soort calamiteiten indammen? Wat zou er in een extreme situatie als calamiteit zich kunnen voordoen? Welke voorzorgsmaatregelen worden hiervoor getroffen? En zijn die altijd voldoende? Naar onze mening heeft de Gemeente te weinig onderzoek gedaan naar al die veiligheidsaspecten waar wij als omwoners mogelijk mee te maken krijgen.

Inmiddels hebben wij als deelnemers van de participatiegroep wel toegezegd gekregen dat er geld beschikbaar is vanuit de Gemeente om (onafhankelijke) experts in te huren die advies kunnen geven over o.a. de veiligheid van het zonnepark, het Tennet middenspanningsstation en de hyperloop. Toch voelt het voor ons als omwonenden als een extreme last om te moeten 'onderzoeken' wat al die projecten (zonnepark, Tennet middenspanningsstation en hyperloop) samen gaan betekenen voor de polder. Het lijkt makkelijker om de vraag te stellen welke elementen geen negatieve bijdrage leveren aan de veiligheid van alle levende wezens en de kwaliteit van ieders leven, dan welke dat wel doen.

Naast straling, vervuiling en geluid, maken we ons als bewoners ook enorme zorgen over wat de toename van verkeer gaat betekenen voor de nu al gevaarlijke situaties die zich dagelijks voordoen in en om dit gebied (bij het onderdeel over infrastructuur komen we hierop terug).

Vraag Veiligheid:

We vragen de leden van de Raad om al onze vragen over veiligheid nader te laten onderzoeken en niet ons als bewoners "af te kopen" met een geldbedrag voor het inhuren van onafhankelijke experts. We hopen dat we als bewoners meer vertrouwen mogen krijgen in de eerlijke bedoelingen van de Gemeente. Op dit moment voelen we ons namelijk dubbel belazerd: 1. Voor het jarenlang behandeld worden als vergeten gebied, 2. Voor het ineens bombarderen van de polder tot industriegebied gericht op met name economisch gewin.

Infrastructuur

Rondom de polder zijn er meerdere wegen en kruispunten die als gevaarlijk bestempeld kunnen worden, waaronder de Eemskanaal zuidzijde, de Borgbrug als het verkeersknelpunt Borgsloot, Borgweg en Middelberterweg.

De verkeersveiligheid op de Eemskanaal zuidzijde is al decennialang extreem in het geding. Dit jaar al zijn er vier auto's te water geraakt. Dit heeft alles te maken met de hoge snelheid waarmee het verkeer over deze lange, rustige weg dendert. Bovendien wordt deze weg veelal door vrachtwagens gezien als een goede sluiproute om de Rijksweg tussen de stad en Ten Boer te omzeilen. Maar ook de erbarmelijke verkeerssituaties die dagelijks aan de orde zijn bij het verkeersknelpunt Borgsloot, Borgweg en Middelberterweg, kan niemand ontgaan zijn die hier op een druk moment van de dag als verkeersdeelnemer aanwezig is. Als de Borgbrug dicht is, slipt dit kruispunt dicht waardoor veel automobilisten tegen het verkeer in gaan rijden om hun route alsnog te kunnen vervolgen.

Ook de sluisbrug over de Borgsloot is erg smal; dit leidt bij meer verkeer drukte onherroepelijk tot problemen. Dagelijks zijn hier vele bijna-aanrijdingen waar te nemen doordat weggebruikers zich niet houden aan de voorrangregels en dus tijdig stoppen bij deze brug.

Naast de verkeersveiligheid valt het op dat de polder nauwelijks duidelijke fiets-, ruit- of wandelpaden bezit. Slechts een paar jaar geleden zijn er bijvoorbeeld fietsstroken aangebracht aan de Eemskanaal zuidzijde. Toch zou het mooi zijn als de omgeving meer ingericht wordt op deze duurzame vormen van transport en verkeer.

Qua energieopwek-locatie valt er wat vóór de polder te zeggen maar zeker ook tegen. Met een wijk als Meerstad, dat direct grenst aan de polder, probeert de stad Groningen voornamelijk met duurzame oplossingen een mooie wijk te creëren. Het is dan vreemd dat de aangrenzende polder voornamelijk een industriële bestemming lijkt te krijgen. Het zou zo mooi zijn als de polder niet alleen eenzelfde groene imago kan krijgen, maar dat er ook echt aandacht wordt besteed om deze gebieden logisch en direct op elkaar te laten aansluiten.

Indien de Fivel inderdaad terugkomt in de Polder, hetgeen wij oprecht een goed idee vinden, hopen we ook dat alle gebruikers van de polder hier veel plezier aan kunnen beleven door de Fivel te verbinden met andere wateren (Meerstad) voor bijvoorbeeld kanotochten, wandelen langs de oevers.

Vraag Infrastructuur:

De vraag aan de leden van de Raad is om de verkeersveiligheid in en om polder van Lageland duurzaam te verbeteren, waarbij er ook veel mogelijkheden worden geboden om via veilige fiets- en wandelpaden de stad Groningen als Meerstad te kunnen bereiken. Daarnaast hopen we dat de Raad de lusten met de lasten voor de polder wil compenseren door de polder ook een duidelijke recreatieve functie te geven. Op die manier wordt de polder niet alleen een mooie plek om energie op te wekken, maar ook een plek waar je graag en veilig als bezoeker naar toe komt en waar je trots bent op al het groen dichtbij de stad.

Tijdsdruk & procedure

Als bewoners hebben we de afgelopen maanden als zeer belastend en enerverend ervaren. In een zeer kort tijdsbestek werden we op de hoogte gesteld van de ideeën van de Gemeente, kregen we de mogelijkheid tot participatie (met bijna wekelijkse sessies), konden we vragen stellen aan de wethouders en onze zienswijze indienen. Zelfs de deadline van deze zienswijze viel erg ongunstig (twee dagen voor de kerst); een periode die voor veel ondernemers (met name in deze roerige coronatijd) als zeer druk wordt ervaren.

De wekelijkse sessies in coronatijd hebben de deelnemers van de participatiegroep murw gemaakt. Het lijkt alsof je ineens expert moet zijn en alert moet blijven, want de Gemeente stoomt met volle kracht vooruit richting de eigen doelen. Uit alles proeven we als bewoners de snelheid waarmee de Gemeente dit project van start wil laten gaan.

Daarnaast voelen wij als bewoners ons niet serieus genomen in dit proces. Uit allerlei bronnen weten we dat alle voorbereidingen voor dit hele plan al lang in werking zijn gezet. Zo worden bijvoorbeeld alle hoogspanningsmasten verzwaard voor koppeling aan het Tennet middenspanningsstation van de polder.

Ook vele subsidies zijn al toegekend. In de media wordt volmondig gesproken over wat er in deze polder gaat gebeuren. Het lijkt steeds weer alsof de participatiegroep en het mogen indienen van deze zienswijze slechts een vervelende bureaucratische procedure is die de Gemeente even moet nemen, maar waarvan alle betrokken partners al lijken te weten wat de uitkomst gaat zijn.

Vragen waarom er niet gekeken kan worden naar het plaatsen van zonnepanelen op industrieterreinen en daken van bedrijven, wordt direct van tafel geveegd. Het lijkt steeds meer alsof die bedrijven beter voor zichzelf kunnen opkomen dan een handjevol bewoners van een groene polder.

Vraag Tijdsdruk & procedure:

We vragen de leden van de Raad om de bewoners van de polder serieus te nemen in hun vragen en zienswijzen en hen hierin betrouwbare informatie verschaffen, waardoor de bewoners weer vertrouwen krijgen in de Gemeente.

Economisch & belangen

De bewoners van de polder in Lageland hebben vele jaren aardbevingen en schade als gevolg daarvan te verduren gehad. Voor een groot van de bewoners is de schade nog steeds niet volledig hersteld.

Wij zijn van mening dat de omwonenden van de polder onevenredig getroffen worden. Ook al zijn we met weinig in aantal; we hebben hier vele decennia gewoond, ondanks het ontbreken van allerlei faciliteiten en diensten die door andere Nederlanders als vanzelfsprekend worden gezien. De polder was altijd een vergeten gebied. Dit werd nog ernstiger het geval sinds de herindeling van de gemeentegrenzen en de gehele polder dus onderdeel werd van de gemeente Groningen.

Het voelt dan ook extreem pijnlijk als deze bewoners, die al jarenlang gedupeerd zijn (aardbevingen, schade, ontbreken van riolering/ kabelaansluiting voor internet of tv/mogelijkheden voor openbaar vervoer/ afvalscheidingsmogelijkheden) nog meer te benadelen zonder dat daar flinke compensatie tegenover staat. We bedoelen met compensatie vooral de zachte kant (veiligheid, recreatiemogelijkheden, grote groene zones) terwijl de harde kant van economische compensatie zeker ook een vraag is. Het is niet meer dan fair dat de gemeente niet alleen een tegemoetkoming doet in de diensten die wij überhaupt nooit hebben ontvangen (als vergeten gebied); wij als bewoners worden met de huidige gebiedsvisie extra geraakt in vergelijking met andere inwoners in Nederland.

De impact van minimaal 25 jaar lang drie grote elementen (zonnepark, spanningsstation en hyperloop 10 jaar) in onze polder te moeten dulden is extreem voor de bewoners. Het merendeel van de bewoners zal gedurende de rest van hun leven dagelijks met deze objecten geconfronteerd worden. Veel meer blij zouden wij allen worden als we in plaats van een verkapt industriegebied echt volwaardig mogen deelnemen aan Groenplan vitamine G. We worden als nummer 14 in dit plan wel genoemd, maar dit lijkt toch echt in strijd te zijn met de plaatsing van dergelijk veel zonnepanelen, het middenspanningsstation en de hyperloop.

Het is heel duidelijk dat onze wensen niet stroken met veel zonnepanelen op het veld. Onzes inziens zorgen zonnepanelen voor het vernietigen van dit landschap. Niet alleen verstoort het ernstig het door ons geliefde uitzicht, het zal ook voor de vele dieren en bewoners een verstoring opleveren.

Als we een wens zouden uitspreken voor de toekomst van de polder, kan er rondom de NAM-locatie of de hyperloop ruimte beschikbaar gesteld worden voor niet al te veel zonnepanelen, maar moet de rest van de polder zo veel mogelijk intact worden gehouden.

Het heeft sterk onze voorkeur om de zonnepanelen, het spanningsstation en de hyperloop (als die echt hier moeten komen) aan het zicht te onttrekken door het gebruik van bosschage/struiken/boompjes of andere natuurlijke afzettingen. Het zou daarnaast erg prettig zijn als de landschapsvernietiging gecompenseerd wordt met het aanleggen van wandel- en fietspaden. Daarnaast kan het plaatsen van picknickplaatsen evenals het creëren van ruige natuur zorgen dat de polder interessant wordt voor recreatie.

Vraag Economisch & belangen:

We vragen de leden van de Raad om de bewoners van de polder ruimhartig tegemoet te komen in de last die ze nu al dragen, maar door de nieuwe gebiedsvisie vergoot gaat worden. We vragen tevens dat de uitwerking van de gebiedsvisie niet mag leiden tot lagere taxatie van de woningen en ander ontroerend goed. We hopen dat de Gemeente zich hier hard voor wil maken. Mocht dit echter wel het geval zijn, dan willen we als bewoners gebruik kunnen maken van een eerlijke planschaderegeling.

Als laatste vragen we jullie om in jullie plannen in ieder geval ook de NAM-locatie mee te nemen als zoek- en vestigingsgebied voor de zonnepanelen. Er wordt geen gas meer op deze locatie gewonnen immers.

Wij vertrouwen erop dat u deze zienswijze (met argumenten en vragen) meeneemt in het serieus afwegen van alle argumenten en belangen en vragen u de huidige gebiedsvisie niet vast te stellen, maar hierin aanpassingen te verrichten die het leven van de omwonenden minder negatief en ingrijpend zullen veranderen. We hopen dat die afweging leidt tot het herwinnen van het vertrouwen bij de bewoners van dit gebied, als van de naastliggende gebieden.

Met vriendelijke groeten,

Aan de gemeenteraad van de gemeente Groningen
Postbus 30026
9700 RM Groningen

Groningen, 23 december 2020

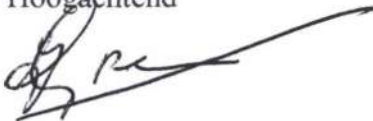
Betreft: zienswijze aangaande Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Geachte raad,

Hierbij wil ik u vragen bijgaande standpunten in uw besluitvorming mee te nemen.

Samengevat komt het erop neer dat er ook in Groningen grote behoefte is aan ruimte om te experimenteren op het gebied van bouwen en wonen.

Hoogachtend

Koos Gremmen (Landelijke Ver. Gemeenschappelijk Wonen)
Bentismaheerd 49
9736 EC Groningen

e mail: dokx.groningen@gmail.com

Bijlage: Zienswijze

GEMEENTE GRONINGEN	
Pag.no.: 8408292	Routing GRO SO KOSU.
Ingek. 29 DEC. 2020	
Dossierr.	
Archief	

PLEIDOOI voor een BREDERE VISIE bij de plannen voor POLDER LAGELAND

Uit deze gebiedsvisie blijkt heel duidelijk dat het *wonen* in deze polder een ondergeschikte rol gaat spelen.

De weinige woningen en boerderijen zijn op dit moment nog redelijk opvallend aanwezig in het groene landschap.

Dat landschap zal straks veel meer het karakter krijgen van een industrieterrein met een groen randje en een kluitje woningen.

Wij zouden het een goede zaak vinden als er bij alle veranderingen in dit gebied, óók mogelijkheden komen om het vrije wonen daar te behouden en liefst te versterken.

Met het hyperloop project en 175 hectare zonnepanelen is het maar een kleine stap om hier óók het (hoognodige) experimenteren met bouw- en woonvormen toe te staan.

Polder Lageland als een soort broedplaats....en niet alleen voor hi-tech.

De huidige bewoners hebben meer aan vrijheid om hun eigen woonomgeving in te richten, dan aan een zak geld ter compensatie van verlies aan groen uitzicht. En uitbreiding van bewoners, met name kinderen, zal de buurt versterken.

Neem de Zuiderweg; daar zijn naast een aantal huizen twee boerderijen (van de gemeente) waar nog geen bestemming voor is. Hier valt te denken aan een aantal appartementen voor actieve 50+ers, aangevuld met bijvoorbeeld tiny houses en wat werkplekken.

Vooraan op dezelfde weg is er het terrein van een gesloopte boerderij (ca. 2 hectare, eigendom van de gemeente). Door de ligging ten opzichte van de bestaande bebouwing en de aanwezige infrastructuur leent dit terrein zich heel goed om op kleine schaal vormen van duurzaam en betaalbaar bouwen uit te proberen. Naast techniek moeten ook vormen van gemeenschappelijk wonen onderzocht worden (zoals hofjes, meer-generatie-wonen, wooncoöperaties). Daar blijkt steeds meer behoefte aan te zijn. Alternatieven voor de huidige manier van volkshuisvesting zijn belangrijk en verdienen ook kansen op uitvoering.

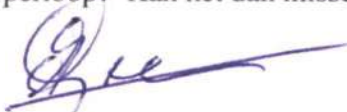
De daadkracht die de gemeente toont bij het hyperloop project, steekt schril af bij het gebrek aan medewerking die zelfbouw-initiatieven ondervinden!

Het toestaan van experimentele woningbouw gaat prima samen met het zoeken naar nieuwe manieren van transport. Of naar nieuwe manieren van waterberging, of andere vormen van eigendom.

Maak een PROEFPOLDER LAGELAND. Als het ergens kan, dan kan het hier, zekere in deze fase van besluitvorming!

Of zou het helpen om de genoemde locaties op te voeren als mogelijke woonplek voor de nieuwe medewerkers van Hyperloop? Kan het dan misschien wel?

Koos Gremmen,

Als lid van een werkgroep in Groningen die zich bezighoudt met bouwen/wonen/zelfbeheer en lid van de Landelijke Vereniging Gemeenschappelijk Wonen

Meer over dit onderwerp

www.universaldesign.nl
minitopia.eu

over het belang van meer invloed op de eigen woonomgeving
over betaalbaar en duurzaam bouwen in zelfbeheer

Theresia Verkerk - Drent

Van: Registratienummer
Verzonden: dinsdag 29 december 2020 09:55
Aan: Theresia Verkerk - Drent
Onderwerp: FW: Digitale Post 28-12-2020
Bijlagen: Digitale Postkamer_28-12-2020_eskham1s_53838.pdf

Urgentie: Hoog

Categorieën: Printen

Hoi Theresia

Deze was al ingeboekt op Griffie

Moet ook naar RO&U 8408292

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Griffie <Griffie@ groningen.nl>
Verzonden: maandag 28 december 2020 16:41
Aan: Registratienummer <Registratienummer@ groningen.nl>
Onderwerp: FW: Digitale Post 28-12-2020

Deze graag ook inboeken voor college en tbv archief raad 27-1-2021

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Eskelina Hamhuis - Tepper <eskelina.hamhuis@ groningen.nl>
Verzonden: maandag 28 december 2020 16:13
Aan: Griffie <Griffie@ groningen.nl>
Onderwerp: Digitale Post 28-12-2020

Dag collega,

In de bijlage vind je de scans van de post van vandaag, bestemd voor jullie afdeling. Mocht er een poststuk tussen zitten dat bij een andere afdeling thuishoort, dan wil ik je vragen het onjuist gestuurde pdf-document via de mail te retourneren aan:

registratienummer@ groningen.nl

Indien mogelijk graag erbij vermelden bij welke afdeling deze brief wel thuishoort.
Dank!

Het papieren origineel blijft de eerste week bij KCC Post.
Geregistreerde stukken gaan daarna naar de afdeling Doc Info en worden opgenomen in het archief.
Niet geregistreerde stukken bewaren we tot 3 maanden na ontvangst.
Mocht je als behandelaar van mening zijn dat het stuk wèl geregistreerd moet worden en wil je het laten opnemen in ons archief, dan graag een email naar bovengenoemd emailadres. Voeg het digitale (pdf) bestand dan toe en vermeld in je mail op welke afdeling je het stuk geregistreerd wilt hebben en aan welk dossier je het wil laten toevoegen.

Met vriendelijke groet,

team KCC Post.

Aan de gemeenteraad van de gemeente Groningen betreffende gebiedsvisie Meerstad-Noord

Per email: meerstad-noord@groningen.nl

Directie Stadsontwikkeling

Postbus 7081

9701 JB Groningen

Betreft: zienswijze tegen ontwerp bestemmingsplan Meerstad-Noord.

Geachte raad,

Middels uw email van 20-11-2020 en ook berichtgeving in de regionale kranten zoals de Gezinsbode en het Dagblad van het Noorden is het ontwerp bestemmingsplan Meerstad-Noord bekend gemaakt.

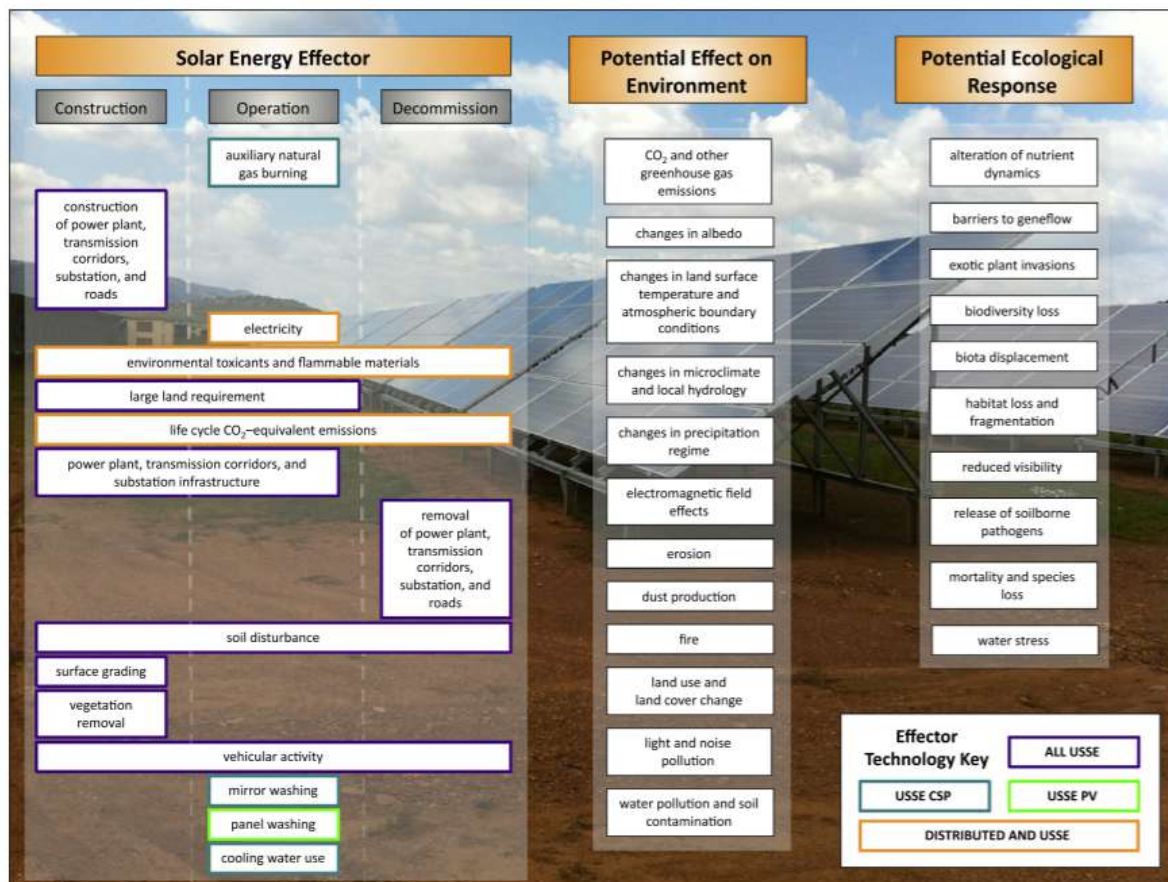
Hierbij maakt Dorpsbelangen Lageland e.o. onze zienswijze kenbaar over dit ontwerp bestemmingsplan.

Deze zienswijze is tot voortgekomen uit de vele tientallen gesprekken met bewoners van het dorp Lageland en omstreken maar ook door zelfstandige inbreng van bewoners.

Wij willen graag dat omwonenden en direct betrokkenen altijd voorafgaand worden geïnformeerd over mogelijke aanpassingen en besluiten. Waarbij er inspraak en inzage is in procedures (due diligence, openheid van zaken, transparantie en onafhankelijke controle).

Een kleine verduidelijking inzake uitwerking zonenergie.

Uitwerking item zonne energie

Figuur 1. Effecten van zonneparken (Hernandez et al., 2014)

1. Fauna

Het is wetenschappelijk bewezen dat zonneparken invloed hebben op de biodiversiteit van de omgeving

- Groene strook
- Landschap Lagelandse polder
- Trekvogels

(Saunders et al., 1991) geeft weer dat zonneparken (fragmentatie van het landschap) indirect invloed hebben op de fauna (oa. trekvogels). Ons voorstel is een invulling van dit onderwerp. U treft in deze een schrijven ingediend door de familie Van Rooyen en nog 2 collega's. (zie voorstel Van Rooyen)

2. Duurzaamheid

Volgens diverse onderzoeken (Hernandez et al., 2014; Moore-O'Leary et al., 2017) zijn levensjaren van zonneparken gemiddeld 25 tot 40 jaar. Wat is de bestemmingsplan na deze periode? Wordt het park vernieuwd of wordt het weer teruggebracht naar landbouw? Wordt dit ook in acht genomen bij de bouw van het park?

3. Leefkwaliteit

- Een brede groenzone behouden blijft in het gebied (zoals is gebeurt in de Hunzezone). Zie verder in ons schrijven inzake de uitgebreide toelichting.
- Er aarden wallen of dichte begroeiing wordt aangelegd zodat het zonnepark voor omwonenden minder prominent zichtbaar is.
- Geluidsoverlast tot een minimum wordt beperkt tijdens en na de bouw, en dat stilte en rust worden gewaarborgd buiten kantooruren.

4. Multifunctioneel

Het moet daarbij gaan om een geïntegreerde aanpak waar energie, recreatie, natuur, landbouw, overige klimaatopgaven, werkgelegenheid en wonen evenredig worden gewaardeerd.”

5. Cultuurhistorische waarde van Lagelandse polder

- a. In het artikel wordt besproken dat het cultuurlandschap als geheel niet van bijzondere waarde wordt geschat. Terwijl het Cultuurhistorische Waarde kaart (CWK) alleen nog maar het landschap heeft geïnventariseerd en gewaardeerd. Voordat het zonnepark daadwerkelijk geplaatst gaat worden, willen wij eerst de waardering van het landschap van CWK weten. Als blijkt dat het landschap van het bestemmingsplan van hoge of bijzondere waarde wordt geschat, moet een heroverweging gedaan worden over de plaatsing van het zonnepark in het Noord-Meerstad (Lagelandse polder) .
- b. Inhakend op het historische en culturele kwaliteiten hebbende landschap van de Lagelandse polder, het is een oud landbouwgebied, graag uw aandacht voor het volgende. De cultuur historische waarden zijn terug te vinden waarbij de aandacht willen vestigen op o.a. de meander van de Fivel maar ook de Kleisloot. Deze Kleisloot met van oorsprong een belangrijke watergang laat zien hoe vroeger dit gebied was ingericht. Niet zoals een ieder zou denken, de trek gaat naar de stad Groningen. Welnee de trek van de mensen ging van de Harksteder polder richting Garmerwolde, het Eemskanaal bestond toen nog niet. Maar belangrijker nog de route van het transport zoals dat eeuwen geleden plaats vond, we hebben het over de jaren 1650 en later, is nu nog terug te vinden en zou behouden moeten blijven. De meander van de Fivel spreekt voor zich, deze is ten dele niet meer aanwezig en zou hersteld kunnen worden. Dat is namelijk wat de provincie elders ook aan het doen is..

Verkeer

Vanwege de toename van de verkeersdrukke aangaande de Hyperloop en het zonnepark is een 30 km zone aan de Zuiderweg met eventueel verkeersdrempels gewenst. Het is nu in de spitsuren reeds een enorme overlast met flinke onacceptabele wachttijden. Zeker wanneer de Woldbrug ook nog eens open staat. Inzake de aanleg maar ook het aanwezig zijn van de Hyperloop met naar men schrijft 100 fte of meer zal de komende 10 jaar een pand in deze aan of in de buurt van de Zuiderweg de verkeersdrukke gaan toenemen. Veel verkeer, aangezien het dagelijks personeel ter plekke dient te zijn maar ook veel verkeer vanwege de toeristische aantrekkelijkheid ervan. Het is dan ook niet meer dan redelijk snelheidsbeperkende maatregelen te nemen met blokkades om de snelheid te beperken. Maar ook dient de veiligheid gewaarborgd te worden, dus in de aanvoerweg vanuit Borgweg - Ruischerbrug naar dit gebied, zeg maar het bekende knooppunt fietspad bij Ruischerbrug, eisen wij maatregelen. Zeer zeker denken wij verlichting van het fietspad. Een argument van de gemeente dat verlichting aanleggen niet valide is op deze locatie snijdt geen hout aangezien de gemeente Groningen alle fietspaden in Meerstad wel afdoende verlicht heeft. En vanwege de nabij gelegen ligging van het fietspad, met name de donkere ligging ervan is een adequate verlichting aanleggen noodzakelijk. De eis is dus een afdoende verlichting van de fietspaden naar Lageland maar waar mogelijk ook een veiligere inrichting van de fietspad route naar Lageland. Tenslotte wordt het tijd dat het laatste stuk fietspad op een traject van 15 km naar Slochteren eindelijk ter hoogte van Ruischerbrug wordt aangelegd. Nu moet men de laatste paar honderd meter de hoofdbaan op, met de komst van de vele zware voertuigen inzake Hyperloop en zonnepark is het zonder meer duidelijk dat de situatie er niet veiliger op wordt.

Leefbaarheid van het gebied zal een heel andere wijze zijn dan nu het geval is. Samen met de gemeenschap dient daarom nagedacht te worden omtrent de invulling van de wijzigingen die aangebracht moeten worden.

Als tegemoetkoming aan de gemeenschap zou een boompark aangelegd kunnen worden, de locatie valt nader te bepalen in samenspraak met de bewoners en Dorpsbelangen Lageland. Een boompark is een park met diversiteit van bomen. Zeer zeker dient men te denken aan fruitbomen , een voorbeeld in deze kan dienen de fruitboomgaard in het Fraeylemabos. Ook denken wij aan een belevingspark mogelijk elders aan te leggen, hieronder te verstaan het generen van beleving voor schoolgaande kinderen. De verwondering die je kunt toevoegen zou u kunnen vergelijken met de verwondering zoals je deze in het Fraeylemabos aantreft. U ziet hier verschillende kunstwerken, een huisje maar ook een busstation. Wij zien de inpassing van kunst derhalve als een

waardevolle toevoeging. Met de gemeenschap in Lageland kan een plan van aanpak opgesteld worden. De grootte van het park is 1 ha of meer. Naast een boompark is de invulling van een pluktuin een idee van de gemeenschap, dus een tuin waarin je (bijzondere) groente en fruit zoals aardbeien, bramen en bijvoorbeeld frambozen kan plukken.

In het aan te leggen park dient een recreatieve functie meegenomen te worden. Wij denken o.a. aan een fiets-, wandel-, mountainbike pad die recht doet aan de beleving van de omgeving. Slechts een recht pad aanleggen, of een pad constructie, is niet wat wij voorstreven. Een pad waarbij veiligheid is gewaarborgd waaronder te verstaan verlichting op de meest logische plaatsen. Maar ook waarbij een vorm van verwondering zoals hierboven beschreven aanwezig is, dat is waar aan gedacht kan worden.

Een andere tegemoetkoming naar de gemeenschap van het dorp Lageland en omstreken is ons voorstel een invulling van een groene zone rond het ijsbaanterrein. Denk aan een wandelpad om de ijsbaan en mogelijk een wandelpad met aansluiting op het Rijpmakanaal.

Tegemoetkoming voor de bewoners van Lageland en omstreken vinden wij het aanleggen van een brink in het midden van het dorp, dit is ook een van de compensaties waarover nagedacht moet worden. Deze brink is er nu niet en kan worden ontwikkeld en ingericht.

Er komt een nieuw gemeenschapshuis welke door een stichting opgesteld en gerund gaat worden. Het pand zal volgend jaar gereed zijn. Deze stichting heeft een ANBI status. Het is dus in ieder geval ingericht ter dorps nutte, de faciliteiten zijn ook toegankelijk en ingericht om het dorp Lageland te laten profiteren. Een tegemoetkoming uwerzijds aan deze stichting is wat wij nastreven. Dit kan bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van zonnepanelen of een subsidie verstrekking.

Het gebied dat met zonnepanelen en de Hyperloop wordt ingericht moet worden voorzien van een groene functie. Een groene zone in het gebied maar ook een groene zone aan de buitenzijde van het gebied. Dit laatste om het zicht van de aan te leggen bebouwingen te ontnemen dan wel te verfraaien. Wij denken inzake het onderhouden van de gronden aan onderhoud middels schapen maar ook middels een diversiteit aan andere onderhoudsvriendelijke dieren zoals koeien. Een initiatief in deze die wij van harte steunen is het initiatief van de drie boeren; familie Hooikammer, van Rooyen en Den Hertog. Het is een plan welke 15 jaar geleden reeds bij de overheid is ingediend en dus bij een ieder van u bekend. En een plan welke nog steeds actueel is. U treft de uitwerking van dit idee in de bijlage.

Gelet de omvang van dit park en de daarmee gemoeid gaande evenredige opbrengsten is het niet meer dan billijk dat de gemeenschap meedeelt in de revenuen hiervan. Wij denken aan een percentage van de winstgevendheid per jaar. Het is bekend dat de pacht van dit gebied ten behoeve van de zonnepanelen en het gebied benodigd voor de Hyperloop een forse pacht opbrengst genereert die u momenteel vanwege een invulling van dit gebied ontbeert. Wij zouden een financieel voorstel kunnen doen echter niet alle cijfers om tot een financieel voorstel te komen zijn bij ons bekend. Daar hebben we begrip voor aangezien deze cijfers bij u wellicht onder embargo zijn. Het is niet meer dan redelijk dat u de gemeenschap met een percentage van de opbrengst laat meedelen en gaan graag met u in gesprek omtrent de cijfermatige invulling van dit onderwerp.

De gemeenschap in dit gebied heeft te maken met de zeer negatieve gevolgen van de gaswinning door de NAM. In het verleden was de gedachte we boren een gat in de grond, doen er een buis in en vervolgens genereert dit een gasopbrengst waar heel Nederland rijk van wordt. Het laatste is zeker het geval geweest, heel Nederland is er rijk van geworden. Echter de buurt waar dit gas gewonnen is, in dit geval Lageland, heeft vrijwel niet kunnen profiteren van deze opbrengsten zoals je zou kunnen verwachten. Normaliter een casus ter bestudering, nu niet aangezien met de komst van de gaswinning het volkomen duidelijk is dat er gevolgschade aan de buurt ontstaan is. De overheid is normaliter ruimhartig in schadeloosstelling behalve inzake onderwerp gaswinning. Nog steeds hebben velen in de regio schade welke niet vergoed wordt en mogelijk niet vergoed gaat worden. Los daarvan zijn er binnen een straal van een paar kilometer een aantal huizen gesloopt want deze waren niet voldoende veilig meer. Dit is dus een bevestiging van erkenning dat er een schade probleem vanwege gaswinning is. Het gebied dat door aardbevingsschade nog steeds onder constructie ligt, lang niet alle schade is zoals aangegeven afgewikkeld, wordt nu met de komst van uw gebiedsvisie nogmaals aangetast door een ontwikkeling waarvan niemand kan zeggen welke gevolgen we de komende tientallen jaren gaan ondervinden. En dit is een wel zeer kwalijke zaak! Met name de bouw van een zonnepark die wat betreft de grootte zijn gelijke in Nederland niet kent, zou net als het zogenaamd onschuldig een buis de grond in boren ter gaswinning weleens een vergelijkbare

niveau van gevolgschade kunnen opleveren. Daarom moet nu reeds nagedacht worden over een compensatie vanwege deze grootschalige aanleg met volstrekt onbekende gevolgen de komende tientallen jaren.

Het gebied Meerstad Noord, noordzijde Slochterdiep tot het Eemskanaal is rijk aan een brede diversiteit aan natuur maar ook aan (trek)vogels reeën etc. Zo treffen we jaarlijks in de periode na de zomervakantie een flinke populatie trekvogels aan. Wij zien trekganzen maar ook een diversiteit aan exotische vogels. Met de voorgestelde aanpassing van dit gebied is het ondenkbaar dat de trekvolgels blijven. Een inpassing van het verlies hiervan in dit gebied heeft onze voorkeur. Indien dit niet mogelijk is wensen wij een compensatie hiervan te zien zodat de vogels nog steeds hun plek in onze regio kunnen vinden.

Inbreng infrastructuur wonen economisch en groen/natuur zie de betreffende bijlage.

De lange termijn (woon)overlast voor omwonenden. Tot nu toe hebben wij niets kunnen vinden wat de compensatie en/of 'meerwaarde' is voor de bewoners in dit gebied, anders dan licht- en geluidshinder, waardedaling van onroerend goed, slechtere bereikbaarheid, overlast door bouwwerkzaamheden herinrichting. Als je als politiek spreekt over duurzame en sociale waarde creatie voor de bevolking, provincie en bedrijfsleven, dan is draagvlak creëren onder, en waardevermeerdering voor, omwonenden ALTIJD het startpunt. Voor zover we nu kunnen inschatten gaat de leefomgeving er op achteruit, en gaat de 'winst' naar provincie en/of investeerders (aandeelhouders die hier niet wonen, maar wel de vruchten hiervan plukken). Ook wordt er niet meer over infrastructurele gebiedsverbetering gesproken zoals toegezegd eind vorig jaar, begin dit jaar 2020. Denk aan verbetering van wegen en fietspaden (verkeersveiligheid), betere ontsluiting naar de stad Groningen en Meerstad.

De begroeiing van het zonnepark en de Hyperloop dient op een natuurlijke wijze plaats te vinden, omwonenden en passanten dienen zo weinig mogelijk zicht hinder te hebben van dit waanzinnig grote zonnepark maar ook van de buis van de hyperloop.

Wat betreft de mogelijke glinstering van de zonnepanelen en mogelijk hinder hiervan in het verkeer maar ook hinder voor omwonenden is voor ons onacceptabel. Enige vorm van hinder wijze wij af. Dit geldt tevens voor het stralingsniveau van het zonnepark. Een vorm van hinder of overlast is niet acceptabel.

Er is een tegemoetkoming in de expertkosten gegeven ter grootte van € 1500. Een limiet in deze vinden wij ongepast, wij weten niet waarvoor we deskundigen straks moeten inschakelen en ook niet voor hoe lang. Een geste van € 1.500 is zoals het nu reeds blijkt volstrekt niet acceptabel. Wij vragen er niet om deskundigen in te schakelen. Dit inschakelen zijn wij verplicht aan onze leden om te komen tot een verantwoord standpunt. Het spreekt voor zich dat wanneer wij experts inschakelen, dit experts zijn die volledig onafhankelijk zijn. En niet zoals nu is voorgesteld experts komend uit uw advies of invalshoek. De experts moeten o.a. worden ingeschakeld inzake het onderwerp komst hyperloop, Tennet bouw project en ecologische gronden zoals bodem en fauna onderzoek.

Gesproken is over de afstand norm naar de behuizing van bewoners. Er zijn afstanden genoemd die voor ons niet acceptabel zijn, zoals 175 meter. Dit is later aangepast naar 300 dan wel 400 meter. Zoals uit een uitspraak van de Raad van State blijkt dient een afstand van 300 meter minimaal in acht genomen te worden. Het valt op dat u de minimale afstandsnorm grotendeels aanhoudt. Dit vinden wij een gemiste kans. U gaf aan dat des te meer afstand vanaf de bewoners in acht genomen moet worden des te kleiner de oppervlakte zonnepanelen gaat worden. Ons belang is die van onze bewoners en de afstand volgens de minimale richtlijnen in deze. Ook is ons belang niet die van de grootte van het zonnepark maar die van onze bewoners die recht hebben op een redelijk standpunt zoals dit uit rechtspraak val af te leiden.

Participatie

De concept-gebiedsvisie Meerstad-Noord is tot stand gekomen met inbreng van omwonenden, Dorpsbelangen Lageland en de energiecoöperatie Collectief Duurzaam Lageland. Dit is wat wij terugvinden in uw schrijven inzake de aankondiging van gebiedsvisie Meerstad Noord. Wij als Dorpsbelangen Lageland e.o. nemen afstand van het bovenstaande, onze inbreng in deze treft u met dit document aan. Wij hebben u geen reactie gestuurd als zijnde inbreng van de visie eerder dan de datum van vandaag. U bent inmiddels ook elders in deze geïnformeerd.

Het laatste bezwaarpunt welke wij willen inbrengen is dat klimaatdoelstelling niet ten kost mag gaan van biodiversiteit. U treft in de bijlage de betreffende informatie aan.

Op basis van de bovenstaande argumenten hebben wij bezwaar tegen het ontwerp bestemmingsplan Meerstad Noord.

Naar aanleiding van het voorgaande, verzoeken wij u met inachtneming van onze zienswijze het ontwerp bestemmingsplan niet vast te stellen/gewijzigd vast te stellen.

Ik ga ervan uit dat u mij van de verdere procedure op de hoogte houdt.

Hoogachtend,

K.J. Freije

Voorzitter Dorpsbelangen Lageland eo.

Infrastructuur - Bereikbaarheid en bebouwing

We willen graag dat:

- het woongebied goed toegankelijk blijft van en naar de stad Groningen, zowel voor auto, fiets als OV
- ook tijdens werkzaamheden de toegangswegen goed toegankelijk blijven van en naar de stad Groningen
- het verkeersknelpunt Driebondsweg-Middelberterweg-Borgweg-Borgbrug wordt aangepakt
- de verkeersveiligheid wordt verbeterd, denk aan fietspaden doortrekken naar de stad (nu zeer gevaarlijke situatie), meer verlichting, groenstroken, etc.
- de sluisbrug aan de Borgsloot wordt verbreed (nu slechts één rijstrook, niet berekend op toename (werk)verkeer)
- er een goede aansluiting komt naar Meerstad dmv een brug over het Slochterdiep, ook vanuit de Zuiderweg
- er vooraf onderzocht wordt of het tracé wel veilig en stabiel is voor/door hoge snelheden en/of (geluids)trillingen (wat te doen met calamiteiten)

Wonen - Waardebehoud en welzijn

We willen graag dat:

- tijdens werkzaamheden de toegangswegen goed toegankelijk blijven van en naar de stad Groningen
- de Zuiderweg wordt aangepakt (nu slecht onderhouden, gevaarlijke scheuren in het wegdek)
- er vooraf een duidelijke tijdsplanning wordt aangegeven die in geval van overschrijding tot extra schadevergoeding leidt
- er rekening wordt gehouden met lichtvervuiling (wordt alles dag en nacht verlicht?)
- ontwikkelingen mogen niet leiden tot lagere taxaties van woningen en ander onroerend goed. Mocht dat wel het geval zijn, dan dient er een planschaderegeling te zijn.
- geluidsoverlast tot een minimum wordt beperkt tijdens en na de bouw, tijdens het testen, en dat stilte en rust worden gewaarborgd buiten kantooruren
- er een groenzone van 500m behouden blijft tussen woningen en buitenrand zonnepark en loop

Economisch - Verdeling lusten en lasten

We willen graag dat:

- vooraf ALLE kosten op (infrastructurele) investeringen worden doorberekend voordat plannen worden ingevoerd voor verdere besluitvorming (werkelijke kosten liggen veel hoger dan enkel het ingebrachte Hyperloop bid-book)
- er geen zwaar bouwverkeer in de buurt van de huizen plaatsvindt ivm trillingen en geluidsoverlast
- er compensatieregelingen zijn voor verkeerstoename, drukte, bedrijvigheid en herinrichting gebied (volledige planschade op basis van marktconforme verkoopprijs i.p.v. WOZ-waarde)
- indien er een zonnepark komt inwoners kunnen participeren of schadeloos worden gesteld voor eventuele waardevermindering
- gemeente en provincie ten alle tijde garant staan voor opruimen en herstellen gebied na afloop termijn afgegeven vergunningen en/of bij voortijdige faillissementen

Groen - Natuur, rust & ruimte

We willen graag dat:

- er voorafgaand aan de realisatie een geluidsoverlast-analyse plaatsvindt, dus vóór de bouw van de testbuis, denk aan generatoren, transformators, etc.
- er ook een preventief plan ontwikkeld wordt in geval van overlast, denk aan buisisolatie, damwanden, geluidswallen ivm hinderwet (zie ook Economische punten)
- er eventueel parkinrichting / weidespeelruimte is achter het duurzaamheids- en onderzoekscomplex (punt 'driehoek' kant Eemskanaal)
- er aarden wallen of dichte begroeiing wordt aangelegd zodat de buis en hekwerk rondom voor omwonenden minder prominent zichtbaar is
- het waterschap ook betrokken wordt bij de mogelijke ontwikkeling van dit gebied tbv landschap, dieren en andere natuurfauuna, denk aan wandelpaden, picknickplaatsen en vennetjes

- de mogelijkheid om paarden en schapen te houden in het gebied blijft bestaan

<https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/echt-groene-energie-laat-natuur-in-haar-waarde~b9de940d/>

Groene energie respecteert natuur

Klimaatoplossingen ten koste van biodiversiteit? Dat kan en mag niet de bedoeling zijn.

ANP

Duurzaamheid FRED WOUTERS

Dertig zogenoemde 'energieregio's' hebben van de landelijke overheid de opdracht gekregen om ruimte te vinden voor de windmolens en zonnepanelen die nodig zijn om de klimaatdoelstellingen voor 2030 te realiseren. Nu de concept-plannen openbaar worden, wordt duidelijk dat beschermde natuurgebieden op grote schaal benoemd zijn als 'mogelijke plaatsingslocatie'.

Omdat natuur, landschap en biodiversiteit in ons land al enorm onder druk staan, kunnen we geen slechtere keuze maken, zo schrijven natuurorganisaties deze week in een brief aan de ministers Wiebes en Ollongren. Groene energie moet, maar mag niet ten koste van de natuur, aldus Natuurmonumenten en Vogelbescherming Nederland.

Een aanzienlijk deel van de hernieuwbare energie die we volgens het klimaatakkoord nodig gaan hebben, moet op land worden opgewekt. Gezamenlijk moeten de dertig door het Rijk aangewezen energieregio's ruimte vinden voor een enorme hoeveelheid aan windmolens en zonnenvelden. Bij 100 procent windenergie gaat het om 400 à 600 grote windturbines van minimaal 100 of zelfs 150 tot 200 meter hoog, of 750 à 1.000 kleinere windturbines. Bij 100 procent zonne-energie komt dit neer op 9.000 tot 13.500 hectare aan zonnepanelen. Dat zijn pak hem beet 24 duizend voetbalvelden. Ter vergelijking: dat is bijna heel Texel of de hele gemeente Amsterdam. Met de enorme druk op de ruimte in Nederland is dat geen gemakkelijke opdracht. Het vraagt om zorgvuldige afwegingen en slimme functiecombinaties.

Omslag maken

Laat er geen misverstand over bestaan: ook wij zijn ervan overtuigd dat we de omslag naar duurzame energie moeten gaan maken. We zien echter ook dat er op veel plaatsen weerstand is tegen windmolens en zonnepanelen in de eigen achtertuin. Het risico daarvan is dat een vlucht naar voren wordt ingezet door (beschermde) natuur aan te gaan wijzen voor bouwlocaties van wind- en zonneparken. De natuur als afvoerputje. Klimaatoplossingen ten koste van biodiversiteit. Dat kan en mag niet de bedoeling of de uitkomst zijn.

Op de nominatielijst om grote wind- en zonneparken te gaan herbergen, staan onder andere gebieden als het IJsselmeer en Markermeer, de Deltawateren, de Veluwe en het Waddengebied. Stuk voor stuk zijn deze gebieden niet alleen iconisch en internationaal waardevol, maar ook in gevaar: het zijn gebieden waar de limiet al meer dan bereikt is in termen van verstoring en waar we zuinig op moeten zijn. In het belang van planten en dieren die daar leven, in het belang van mensen die daar genieten van de natuur en er ontspannen en sporten, in het belang van de vrijetijdseconomie (toerisme) die gebaat is bij mooie natuur.

Zonneparken en nog meer windmolens in het IJsselmeergebied zouden een ecologisch drama worden voor alle broed- en trekvogels die van het gebied afhankelijk zijn, zoals de visdief, zwarte stern en toppereend. De rust, ruimte en weidsheid van het Waddengebied wordt al genoeg bedreigd door scheepvaart, energiewinning en visserij - nog meer activiteit is vanuit natuuroogpunt desastreus.

Zorgplicht

Dertig energieregio's zoeken naar geschikte locaties. Maar wie ziet toe op de zorgplicht die wij als samenleving hebben ten aanzien van de natuur? Wie ziet toe op bescherming, behoud en herstel van onze natuurgebieden? Dat is op dit moment niet goed geregeld. Daarom doen wij een dringend beroep op de overheid: pak uw rol. Oftewel: vermijd natuurgebieden zoveel mogelijk als locatie voor de opwekking van energie en zoek de ruimte in gebieden zonder belangrijke natuurwaarde. Kijk eerst naar al die plekken waar al veel menselijke activiteit plaatsvinden en duurzame energie goed te combineren valt, zoals op daken, bedrijventerreinen en langs snelwegen. Breng in kaart wat de effecten zijn van de huidige plannen op natuurwaarden, doe onderzoek als dit onduidelijk is, en laat dit zwaar meewegen in de beoordeling van de plannen. Durf nee te zeggen als plannen naar alle waarschijnlijkheid schadelijk zijn voor de natuur in Nederland. En zorg dat de klimaatopgave hand in hand gaat met biodiversiteitsherstel.

Wij zien bijvoorbeeld mogelijkheden voor klimaatbuffers in combinatie met duurzame energie. Maar denk ook aan natuurlijke landwaterovergangen in het IJsselmeergebied. Dat is in het belang van bijzondere planten en dieren - en daarmee in het belang van ons allemaal.

Onze natuur is niet gebaat bij compromissen, maar bij heldere keuzes en een overheid die als het echt nodig is zegt: handen af. De energie van de toekomst is pas écht groen als deze niet ten koste gaat van onze natuur, maar bijdraagt aan biodiversiteitsherstel.

Klimaatoplossingen ten koste van biodiversiteit? Dat kan en mag niet de bedoeling zijn.

Zichtbare landbouw en recreatie in Lageland- Blokum

Dit document is alleen voor discussiedoeleinden.

1. Samenvatting

Binnen het project Meerstad in Beweging worden initiatieven gebundeld en geïntegreerd. Vanuit een groep ondernemers uit het gebied ten noorden van het Slochterdiep komt het initiatief om met een groep collega's, dorpsvereniging, Bureau Meerstad en overheden te komen tot een vernieuwde duurzame invulling van het gebied. Daarbij ontstaat een gezonde balans tussen individueel-, gebieds- en maatschappelijk belang. In dit proces nemen vier ondernemers het voortouw. Ze laten zich daarbij coachen door LEI-AgroCenter en LTO-Vastgoed.

2. Projectplan

2.1 Projectdefinitie

Het maken van de combinatie van zichtbare en tastbare landbouw met recreatie en natuurbeleving in het gebied ten noorden van het Slochterdiep. Met als doel de verbinding stad en platteland (landbouw) te versterken.

Door middel van duurzaam beheer van de gronden van Dienst Landelijk Gebied (DLG). Uitgevoerd door een samenwerkingsverband van landbouwers aangrenzend aan het gebied, te noemen **Groep Blokum**. De Groep Blokum bestaat uit de volgende bedrijven:

1. Mts. van Rooijen Overschild
2. Mts. Hooikammer Lageland
3. Mts. Den Hertog Luddeweer
4. Mts. van Nijhuis Lageland

2.2 Achtergrond

Aanleiding:

Het aanvankelijk door Bureau Meerstad aangekochte gebied ten noorden van het Slochterdiep wordt (voorlopig) niet in exploitatie genomen, als uitbreidingslocatie van Meerstad. Er wordt nu gezocht naar een nieuwe invulling van deze gronden.

De Groep Blokum, wil het betreffende gebied maatschappelijke meerwaarde geven en daarmee ook een nieuwe invulling aan het voormalige landbouwgebied. Daarmee een schakel vormend tussen stad en platteland.

Probleemstelling:

De door DLG beheerde gronden zijn moeilijk renderend te exploiteren als landbouwgrond met wisselende, tijdelijke gebruikers. De gronden en omgeving worden op deze manier niet goed onderhouden, wat leidt tot verpaupering van de gronden en de omgeving.

Doelstelling:

1. Kapitaalverlies voor de gemeentes/buro Meerstad en daarmee de samenleving, te beperken.
2. Verpaupering van grond en gebied voorkomen.
3. Maatschappelijk verantwoord ondernemen.
4. Meerwaarde voor de omgeving creëren.
5. Semi-permanente invulling geven, die uitbreiding van Meerstad op lange termijn mogelijk blijft maken.

Werkwijze om de doelstellingen te halen:

Met de Groep Blokum, als trekkers, zorgen dat er, in een gezond verdienmodel, met aandacht voor de 3 P's (People-Planet-Profit) aan bovengenoemde doelstellingen wordt voldaan. Een en ander in samenspraak met de samenleving, zoals bijvoorbeeld Dorpsbelangen Lageland.

Daarmee:

1. Kapitaalverlies voor de gemeentes/Buro Meerstad te beperken.
Door samen met LTO-Vastgoed een passend verdienmodel ontwikkelen.
2. Verpaupering van grond en gebied voorkomen.
Langdurig en duurzaam landbouwkundig beheer van de gronden, met aandacht voor biodiversiteit en blauwgroene diensten.
3. Maatschappelijk verantwoord ondernemen.
Door extensivering, gesloten bedrijfsvoering, kringloopboeren (C2C) en innovaties (zoals energiewinning en mestraffinage) een bijdrage leveren aan verduurzaming van de landbouw in dit gebied.
4. Meerwaarde voor de omgeving.
Zichtbaar maken van de bedrijfsvoering en nieuwe gebruikscombinaties van en met de omgeving. Mee inrichten van groen en blauwe diensten, zoals (nood-)waterberging.
Betrekken van de omgeving bij het plan.

De Groep Blokum wil hiervoor:

- gronden gaan beheren, met als kernpunten:
 - voor de goede gronden met een landbouwkundige waarde, deze als zodanig ook exploiteren.

Met daarbij, met name ook voor het gehele gebied:

 - in stand houden of ontwikkelen van natuurwaarden/ biodiversiteit.
 - recreatief medegebruik door de omgeving door het aanleggen van wandel/ ruiterspaden en mountainbike routes
 - educatie, het gebied mee laten beleven door de omgeving.
 - extensief beweiden door vee
 - de mogelijkheid van het telen van energiegewassen.
 - De mogelijkheid tot het inrichten van een noodwaterberging
- samen werken met bestaande initiatieven en reeds nu ruimte reserveren voor toekomstige initiatieven, om zo tot een goede integratie te komen.

Daarbij valt te denken aan de volgende initiatieven en al bestaande projecten, waarbij al contact is met een groot aantal van onderstaande mensen:

- Dorpsvereniging Lageland om paden en dorpsommetje te realiseren
- groep kunstenaars zittend aan de Hamweg
- Kijktuin Lagelandsterweg
- Buiten Westen Eemskanaal zz. (Bed & Breakfast)
- Fam. van Weerden Eemskanaal zz coaching en counselling.
- Ebe Jan de Haan (Schildwolde) biologische schapenhouderij.
- Transitiontowns (Groningen) om een leefeenheid te realiseren van 2-3 ha met 20 eco-woningen en stadsvoedsel
- GIOS Groningen
- Bureau Meerstad
- Project Boerderijeducatie (NDE Beijum)

Om zo te komen tot zichtbare en tastbare landbouw met meerwaarde. Daarmee een nieuwe innovatieve schakel vormend tussen aanliggend stedelijk gebied en landbouw.

Effect

In gezamenlijkheid kan een duurzame balans tussen individueel belang, gebiedsbelang en maatschappelijk belang worden bereikt, met:

Voor de landbouw:

- Landbouw is weer zichtbaar en gewenst door de samenleving.
- Land gebruiken voor het bedrijf om dieren te mogen houden en om te extensiveren.
- Komen tot meer regionaal gesloten kringlopen. Het voer wat dan gewonnen wordt kan uitstekend als structuur bron dienen.
- Creëren van koppelkansen: Aanleggen, beheer en inrichting infrastructuur: paden, watergangen etc. (o.a. voor het waterschap het aanleggen en onderhouden natuurvriendelijke watergangen)

Voor de samenleving :

- Het opwekken van groene energie (ten dienste van aanliggend stedelijk gebied).
- Idee gedragen door de omgeving (landbouw en samenleving), met Groep Blokum als een betrouwbare partner voor korte en lange termijn
- Beheren van "groen in en om de stad" / natuur door bv. Beweiden
- Geen verrommeling in het buitengebied
- Inrichten van een (groot-) evenementen terrein. (o.a. ballonvaart –festivals)
- (Nood-) waterbergingsgebied, waarbij beweiding met dieren geïntegreerd kan worden
- Creëren wandelpaden /mountainbike/ruiter paden in het gebied door bv gebruik te maken van maaipaden, kavelpaden in het gebied en door of langs het land.
- Realiseren dorpsommetje Lageland.
- Wild zien, via bijvoorbeeld een rijdende uitkijktoren.
- Bevorderen van biodiversiteit
Weidevogels lokken door in het voorjaar extensiever bemesten met (gescheiden-) vaste mest. En aangepast maaien, in zowel tijd als plaats. Zodat vogels en reeën kans krijgen om jongen groot te brengen .
- Educatie voor burgers en scholen in het gebied, door bijvoorbeeld:
 - kikkervisjes zoeken
 - vogels, reeën kijken / koeien tellen
 - groei gewassen /landbouw bekijken
 - vormen van het eetbare dorp (als voorbeeld Vlagtwedde)
 - open dagen op landbouwbedrijven

Er wordt ook een verbinding gemaakt met het project:
'Boerderijeducatie Groningen en omstreken'

3. Activiteitenplan:

De ondernemers werken aan een voorlopige houtskoolschets van het gebied om daarmee de overheden tegemoet te kunnen treden. Zij willen daarmee ook een bijdrage leveren aan de discussie welke gaande is tussen overheden over de bestemming van het gebied. Daarbij laten ze zich ondersteunen in het gehele proces door LEI-AgroCenter en werken samen met LTO Vastgoed (H.J. Houtman) om voorstellen te kunnen maken aangaande allerlei vormen van gebruik, variërend van eigendom tot erfpacht, pacht en of huur.

Ik ben inwoner van Lageland, woon 'in het centrum'. Ik kijk vanuit mijn huis de hele polder over...tot aan de schepen die over het Eemskanaal varen. Er verblijven talloze vogelsoorten! Dit gebied is een verbindingzone tussen de natuurgebieden Noorddijk en Roegwold en een uitloopgebied voor de bewoners van de nieuwe wijk Meerstad. Een industrie achtige inrichting van dit gebied is heel onlogisch en heel onwenselijk.

De concept gebiedsvisie gaat er echter van uit dat er wél een zonnepark, een hyperloop en een Tennet transformatorstation komen. En op allerlei manieren wordt dit met uitspraken in deze visie gerechtvaardigd:

- Het wordt zorgvuldig in het landschap ingebed (inl.)
- Het is een verbetering voor de ruimtelijke kwaliteit en ecologische waarde (inl.)
- Het huidige cultuurlandschap is nu als geheel niet van bijzondere waarde (p.15)
- We streven naar toename van de biodiversiteit, recreatieve waarde en natuurwaarde.

Met dit soort uitspraken op een rij zou je haast gaan denken dat de Lagelanders blij mogen zijn met deze ontwikkelingen. Niet dus!

Op de bladzijden 14, 15 en 16 staan een aantal feiten die de komst van zonnepark en hyperloop in de weg staan. Zonnepark en hyperloop zijn industriële activiteiten. Die mogen niet plaatsvinden in NNN gebieden en Natura 2000 gebieden, staat er, dus naar ons inzicht dan niet nabij Roegwold, Noorddijk en natuurgebied Veldzicht. Ook: De provincie en gemeente stellen randvoorwaarden voor het ontwerpen van zonneparken. Die voorwaarden betreffen zaken als: moet meerwaarde opleveren voor de omgeving; moet afstand houden van andere ruimtelijke elementen (woningen); een evenwichtige ordening in de omgeving zijn en het moet een passende maatvoering hebben. Het huidige plan voldoet o.i. niet aan deze voorwaarden.

En wat betreft het afstand houden van de woningen: een aantal bewoners worden wel heel erg benadeeld door de nabijheid van de objecten. Probeer de plannen zó aan te passen, dat 'de pijn' voor hen verzacht wordt tot het niveau van het merendeel van de polderbewoners.

In de inleiding staat dat de inrichting van de polder "zo goed mogelijk in overeenstemming met omwonenden" tot stand is gekomen. In hoofdstuk 3, Visie, staat dat de buitencontouren van het zonnepark "met de bewoners is afgestemd". Deze opmerkingen kunnen de suggestie wekken de bewoners het eens zijn met de uitvoering van de plannen. Maar niets is minder waar! Het liefst zien ze de plannen van tafel gaan! Maar als je voor het blok wordt gezet, probeer je er nog wat uit te halen door in overleg te gaan. Als je hiermee wat contouren kunt verplaatsen is dat meegenomen maar betekent geen akkoord met de komst van de objecten.

Wat betreft de hyperloop: Bij de aankondiging van de komst ervan in de polder, werd de indruk gewekt dat het een nog niet eerder vertoond innovatief project zou zijn. Het schetst onze verbazing later in de media te lezen, dat er in Amerika al van die testbanen bestaan, zelf voor personenvervoer. Waarom moet in de polder van Lageland het wiel nóg een keer uitgevonden worden? Zonde van de

investering en van de polder! En helemaal nu de hyperloop niet max. 2 meter boven het maaiveld komt te staan (zoals toegezegd) maar mogelijk 3,5 meter.

In deze concept gebiedsvisie staan nog een aantal 'open eindjes'. Opmerkingen die het plan vriendelijk maken maar waarvan nog lang niet vast staat dat het ook gaat gebeuren.

- In de inleiding: "Indien het financieel, ruimtelijk en technisch mogelijk is....".
- In de visie: "we streven naar...".
- Ook in de visie: "We willigen hun wensen zoveel mogelijk in".
- Pag. 28: Het rendement van v.h. zonnepark wordt **waarschijnlijk** gebruikt...
- Opmerking over lokaal eigenaarschap geeft heel veel ontsnappingsmogelijkheden.
- Waar komt het transformatorstation?? (dit is wel een heel beeldbepalende factor in de polder en zou dus wel degelijk in deze gebiedsvisie thuis horen.)

N.B. De 3D-verbeeldingen die Dhr Sanders onlangs verstuurd naar geïnteresseerde omwonenden, geven o.i. niet het beeld weer wat het uiteindelijk zal worden. Afstanden kloppen niet! Dat u, als raadsleden, hier niet op af gaat onder het motto: "Dit valt toch wel mee?!"

Resumé:

Dorpsbelangen kent niet één inwoner die blij is met de komst van zonnepark, hyperloop en transformatorstation. Gelukkig wel een aantal geïnteresseerden voor "De poldergroep" die het overleg met Dhr. Sanders en Dhr. zijn aangegaan in een poging de schade zoveel mogelijk te beperken. Sta je hier niet voor open, dan weet je zeker dat je het onderspit delft. Maar ook hierin geldt natuurlijk: Het behoud van de polder is een gezamenlijk belang maar als het gaat om 'wáár komt wát?', praat iedereen voor zijn eigen straatje. Natuurlijk ook mensen die afhaken met het idee dat je het nooit wint van een overheid 'die iets wil'.

De plannen zijn voor iedereen heel ingrijpend v.w.b. woonplezier, natuurbeleving, ruimtebeleving. Hiervoor zijn veel inwoners naar dit platteland nabij de stad verhuisd. Iedereen voelt zich met de rug tegen de muur geduwd: Er is geen omkomen aan.

Als dorpsbelangen willen wij u, college en raadsleden, vragen, goed te overwegen hoeveel verdriet je de mensen van de polder mag aandoen, voor welke prijs. Pas de stadse ambities een beetje aan t.b.v. het leefgenot van onze polderbewoners waarvan er velen al hun leven lang wonen. Het hele plan van tafel vegen, zal wel niet lukken, maar het moet toch mogelijk zijn wat ruimte te vinden om pijn voor sommigen te verzachten.

Bovendien: Eisen stellen om bij de uitvoering van de projecten, met de technische mogelijkheden van dán, de plannen t.b.v. de inwoners, gunstig bij te stellen. (moet nog even anders)

N.b. In deze visie staat niets over mogelijk geluidsoverlast van zonneveld, transformatiestation en hyperloop. Noch over lichtvervuiling in de polder als objecten mogelijk belicht moeten worden.

De bewoners hebben in de participatiebijeenkomsten duidelijk aangegeven hier zeer bezorgd over te zijn en dat hier bij eventuele realisatie heel erg rekening mee gehouden moet worden.

Zienswijze tegen Concept Gebiedsvisie Meerstad Noord

Aan de gemeenteraad van de gemeente Groningen

Lageland, 23 december 2020

Betreft: zienswijze tegen Meerstad Noord (Polder Lageland)

Geachte raad,

Op d.d. 17 november 2020 is de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord ter inzage gelegd. Hierbij maak ik als omwonenden mijn zienswijze kenbaar op deze concept Gebiedsvisie. Ik verzoek om onderstaande criteria en aandachtspunten (zorgen) mee te nemen in uw afwegingen en besluitvorming ten aanzien van de concept Gebiedsvisie. Ik wil mijn zienswijze kenbaar maken over de volgende punten:

- 1. Voorgeschiedenis en eigenschappen van de polder Lageland**
- 2. Opgaves en actualiteit**
- 3. Participatie en procedure onder tijdsdruk versus draagkracht en daadkracht t.b.v. een zorgvuldig en zuiver verkregen gedegen Gebiedsvisie**
- 4. Stapeling plannen en tussentijdse veranderingen**
- 5. Energie en ecologie**
- 6. Hyperloop en aardbevingen**
- 7. Dubbele rol van de gemeente en Democratie**

1. Voorgeschiedenis en eigenschappen van de polder Lageland

De polder Lageland (Meerstad Noord) is in de afgelopen 15 jaar op verschillende manieren doelwit geworden van ingrijpende en landschapsbepalende plannen door de gemeente, en daarnaast mede getroffen door de gevolgen van de gaswinning, aardbevingen en dus schade aan gebouwen en waardedaling.

Rond de eeuwenwisseling is veel land in dit gebied onder de voorwand van landbehoefte van twee grootschalige veebedrijven langzaam aangekocht door een makelaar die het land weer met winst heeft doorverkocht aan de gemeente t.b.v. het nog te realiseren project Meerstad. Om de aanleg van Meerstad te kunnen realiseren moest het bestemmingsplan gewijzigd worden. In de oorspronkelijk plannen hoorde polder Lageland, als Meerstad-Noord, bij fase 4. In Meerstad Noord zouden huizen worden gebouwd, een groot meer, een recreatiegebied en sportvelden worden aangelegd. Voor het herzien van het bestemmingsplan werd het gebied in delen opgesplitst. Meerstad- Noord kwam op de plank te liggen en bleef daar liggen.

Uiteindelijk werd duidelijk dat bestemmingsplan Meerstad-Noord voorlopig de status voorontwerp had gekregen. Het land werd steeds voor korte duur verhuurd aan boeren die niet de moeite namen het goed te onderhouden maar die met name hun mest uitreden. Met als gevolg dat het gebied nu wordt het benoemd als 'lage natuurwaarde'

Ondertussen hadden omwonenden al veel voor hun kiezen gekregen wat betreft de plannen van bewoning en aanleg van een meer, zij leefden lange tijd in onzekerheid wat er zou gebeuren, of zij plannen moesten maken te gaan verhuizen of langdurige bouwwerkzaamheden in de achtertuin zouden krijgen. Aan de andere kant werd er daadwerkelijk gebouwd en kreeg het landschap een totaal ander gezicht. Toen duidelijk werd dat door de crisis en de overschatting van het project Meerstad mede door de gemeenteraad die hiervoor had ingestemd e.e.a. niet meer doorging werden burgers niet eens behoorlijk geïnformeerd. Meerstad-Noord werd toen hoofdpijndossier van eerst gemeente Slochteren en toen na overdracht ook van gemeente Groningen. Het gebied is afgeschreven voor woningbouw en de gemeente durfde in de daaropvolgende jaren geen duidelijk plan voor het gebied te presenteren dus het werd vergeten gebied. Letterlijk vergeten. Geen riolering, geen kabel, zelfs het ophalen van oud papier was te ver uit de route (dit wordt nu gedaan door de school in Engelbert), oude waterleidingen, slecht onderhoud van bomen en maaiwerk, slecht onderhouden wegen (Zuiderweg) en huizen geteisterd door de aardbevingen, geen OV-aansluiting en geen ontsluiting met Meerstad (waar zowel een buslijn komt als een supermarkt en recreatie wordt gerealiseerd). Veel oude gebouwen werden gewoon gesloopt bij gebrek aan visie en plan, zogenaamd erfgoed verpauperd (boerderij Heidenschap aan het Slochterdiep).

Initiatieven om de weg langs het Eemskanaal verkeersveiliger te maken sneuvelen meerdere keren bij gebrek aan interesse en de wil hier geld voor vrij te maken aan de kant van de gemeentes, zowel Slochteren als later Groningen, het blijft bij lege beloftes en vage plannen en onderzoeken. Ook aanvragen om de Borgsloot veiliger te maken voor fietsers d.m.v. een apart fietspad te realiseren en/of verlichting bij de oversteek te realiseren zijn niet belangrijk genoeg. De weg werd onlangs vernieuwd zonder deze plannen mee te nemen, wildroosters zijn blijkbaar wél belangrijk, daar is blijkbaar wél geld voor. De Zuiderweg wordt gebruikt als sluiproute en blijft bij gebrek aan maatregelen (bv 30km-zone, weg onderbrekende middelen) enorm gevaarlijk voor kinderen op de streek omdat er officieel 60km/h mag worden gereden en ook zwaar materieel gewoon mag passeren terwijl er maar weinig daarvan bestemmingsverkeer is, dus hier niets te zoeken heeft.

Er zou een hoogspanningsleiding uitgerold worden (2007). Hier zijn burgers ten strijde getrokken en hebben voor elkaar gekregen de kabel ondergronds te laten lopen. Een vaag plan om de N360 gedeeltelijk aan deze kant van het Eemskanaal te laten lopen doemen als een dreigend monster op en verdwijnen weer in de vergetelheid.

Het is dan niet gek dat (voor de omwonenden ook uit het niets opdoemende) plannen voor een energielandschap in de polder in eerste instantie niet echt serieus worden genomen (want ook niet duidelijk en direct gecommuniceerd door de Gemeente).

De volgende stap 13-12-2019, uit het niets, de brief op de deurmat dat Meerstad Noord uitverkoren is als locatie voor de Hyperloop. Kort erna wordt duidelijk dat de plannen voor energie in de polder al ver gevorderd zijn en de omwonenden nog maar marginaal iets in te brengen hebben.

De reden dat ik dit zo uitvoerig beschrijf is dat ik van mening ben dat er in alle besluiten om hier in deze polder van alles te 'dumpen' in mijn optiek totaal geen rekening gehouden wordt of omwonenden tegemoet wordt gekomen laat staan er begrip is voor het missende vertrouwen in de overheid. Een overheid die gewend was om gewoon besluiten te nemen, zonder enig draagvlak te hoeven creëren. Nu het wel eigenlijk niet meer van deze tijd is om het op deze wijze te doen heeft deze overheid nog niet begrepen dat vooropgestelde plannen achteraf te laten legitimeren door zogenaamde participatie op touw te zetten niet hetzelfde is als draagvlak creëren.(zie hoofdstuk 3)

We hebben hier tot nu toe alleen ervaren dat gemeentes hier in het gebied zoveel mogelijk hebben uitgehaald, ten koste van de bewoners. We zouden graag zien dat de gemeente hier eerst iets gaat brengen, niet als ruilhandel voor nog meer ellende, maar gewoon omdat we als burgers evenveel recht op een goede infrastructuur, onderhoud, veiligheid en aandacht hebben als burgers in de stad ook. Ik zou in de gebiedsvisie graag concrete toezeggingen vastgelegd willen zien over het structureel verbeteren van het gebied wat betreft verkeersveiligheid, opwaardering van de leefomgeving en infrastructuur vanuit de gemeente.

In de gebiedsvisie wordt de polder Lageland geframed als een ‘waardeloos gebied’ waar het wel acceptabel om de opgaves die er liggen te concentreren, daar ben ik het niet mee eens. Juist het ‘vergeten gebied’ heeft een functie voor mensen die ervoor gekozen hebben om hier in relatieve vrijheid en weidsheid te wonen, ingesloten aan de ene kant door het Eemskanaal en aan de andere kant door het Slochterdiep, met uitzicht op de nieuwe wijk Meerstad en toch ook duidelijk gescheiden.

2. Opgaves en actualiteit

De gemeente Groningen heeft een ambitieus bod uitgebracht om als een van de RES-regio's een substantiële bijdrage te leveren aan de ambitie van Nederland om de klimaatdoelen te halen, concreet voor Groningen, CO2 neutraal in 2035. Dit is zeker een nobel streven en ik sta hier 100% achter mits dit doel op een daadwerkelijk duurzame manier wordt vormgegeven. De manier waarop de gemeente dit doel tracht te bereiken is NIET duurzaam. Landbouwgrond opofferen voor (goedkoop) energieopwekking is NIET duurzaam. Er zijn talloze artikelen in de afgelopen jaren gepubliceerd die deze richting op wijzen en provincies als Friesland en Brabant hebben dan ook een verbod van zonnepanelen op landbouwgrond vastgesteld, andere provincies willen een striktere toepassing van de zonneladder. De beleidskaders die zijn opgesteld ‘The next city’ ‘Groningen neutraal 2035’ en ‘beleidskader zonneparken’ zijn deels jaren geleden opgesteld en dus ook niet meer getoetst aan nieuwe inzichten en ontwikkelingen nog zijn de bewoners van het gebied betrokken geweest bij het opstellen van deze documenten en hadden dus ook niet de mogelijkheid om hiertegen in te gaan, gezien zij toen nog burgers van een andere gemeente waren. (zie hoofdstuk 7)

Zonnepanelen op landbouwgrond zijn aantrekkelijk door de subsidies die hiervoor zijn ingesteld, eigenlijk bedoeld voor het stimuleren van zonnepanelen op daken van burgers en bedrijven. Nu er geld mee verdient kan worden op grote schaal wordt het aantrekkelijk om in een keer veel subsidie op te strijken door grote parken aan te leggen. Als het doel niet verduurzamen is maar geld verdienen (of het nou voor de gemeente zelf of voor grote bedrijven is) slaan we de plank mis. Zeker als er voor de gigantische hoeveelheden stroom van megalomane zonneparken weer een extra grote infrastructuur geschapen moet worden om de stroom bij de gebruikers te brengen. Onderstations, kabels, hoogspanningsmasten enz. Grootschalige opwekking van energie is alleen zinvol als die direct naast de gebruiker wordt opgewekt zoals bv bij het terrein van Aebe bij Ter Apeldkanaal (zie rtv-noord nieuws 19 december 2020).

De gemeente heeft zichzelf tot doel gesteld zo veel mogelijk zon op daken te realiseren. Dit is nog bij lange na niet gerealiseerd. In de gebiedsvisie wordt 7 TW op daken van huishoudens benoemd (p.14). Zonnepanelen realiseren op industriële daken wordt niet benoemd. Het argument dat veel (industriële) daken niet geschikt zouden zijn is achterhaald. De huidige zonnepanelen van ca 25-25kg per m2 zijn voor zo goed als alle moderne daken geschikt.

3. Participatie en procedure onder tijdsdruk versus draagkracht en daadkracht t.b.v. een zorgvuldig en zuiver verkregen gedegen Gebiedsvisie

Zoals in veel projecten, of het nou gaat om windenergie, zonneparken of het geplande evenemententerrein in Groningen laten gemeentes kansen liggen om samen met burgers plannen te maken en dus door draagkracht vooraf te creëren en burgers daadwerkelijk mee te laten denken, te komen tot een breed gedragen project. Ook in deze. Eerst worden plannen van bovenaf gemaakt en in beleidsdocumenten vastgelegd. Pas daarna wordt er een participatie opgetuigd waarin burgers alleen nog over marginale randvoorwaardes mee mogen denken ‘wanneer het financieel, ruimtelijk en technisch kan’ (p7), en de gemeente bepaald uiteraard of het financieel, ruimtelijk of technisch mogelijk is. In de gebiedsvisie wordt dan ook maar een kort stuk tekst aan het onderwerp (participatie)procedure gewijd.

In de gebiedsvisie staat op pagina 7: ‘alhoewel de omwonenden het niet eens zijn met de nieuwe ontwikkelingen is zó goed mogelijk overeenstemming geprobeerd te bereiken in uitgangspunten en invullingen’.

Ik kan niets zeggen over de póging van de gemeente om zo goed mogelijk overeenstemming te bereiken, die poging zal wel zijn gedaan, alleen hij is volledig mislukt. Dus mag een gemeente dan gewoon doorgaan met haar plannen als er totaal géen overeenstemming is bereikt? Wat ook onmogelijk is als de gemeente al met een vast plan komt (uitgangspunten)waar niet meer aan getornd kan worden en die geen ruimte laat voor alternatieve plannen (invullingen). Ja, dat mag, de grond is immers van de gemeente zelf. Alleen een beeld schetsen dat de gebiedsvisie met zoveel mogelijk overeenstemming tot stand is gekomen en daardoor de raad die uiteindelijk de gebiedsvisie moet accorderen misleiden lijkt mij niet wenselijk. De gebiedsvisie is tot stand gekomen ‘ondanks’ de inbreng van omwonenden.

Er staat in de visie: ‘In diverse sessies ter plekke in het gebied, is de gebiedsvisie in tekening tot stand gekomen.’ De formulering is niet voor niets onpersoonlijk gemaakt. Deze formulering wil verbloemen dat de bewoners zelf geenszins aan de tekentafel hebben gezeten maar onder tijdsdruk kennissessies hebben ondergaan waarin door de gemeente, niet-onafhankelijke experts samen met gemeenteambtenaren de visie naar de vooraf vastgestelde doelen van de gemeente hebben toegeschreven, en dus gelegitimeerd. De bewoners van het gebied zijn gebruikt om de gebiedsvisie, die zij niet hebben goedgekeurd toch te legitimeren, want ja, zij hebben er toch bijgezeten. Vervolgens zijn de ‘contouren’ (als zijnde gemeenschappelijke uitkomsten van een participatietraject) ‘Tijdens een informatieavond voor belangstellenden, ook ruimer dan de direct omwonenden’ ..‘gedeeld’.

Samen met een onjuiste weergave van de participatiebijeekomsten d.m.v. eenzijdig geschreven, niet door aanwezigen geaccordeerde notulen en gemanipuleerde geluidsopnames van de sessies krijgt u als raadslid misschien de indruk dat het daadwerkelijk productieve en behoorlijke bijeenkomsten waren waarin de burgers hun inbreng hadden. Dat was niet het geval!

Dit betekent niet dat de burgers in dit gebied burgers van ‘tegen alles’ zijn. Er wonen hier veel burgers met visie en verstand van zaken en de bereidheid om zich in te zetten voor acceptabele en aanvaardbare oplossingen, wetende dat er iets moet gebeuren, en dat hebben wij wederom aangetoond door telkens wéér om tafel te gaan ook al werd er niet naar ons geluisterd, telkens weer met eigen voorstellen en alternatieven te komen zoals een ‘plan van aanpak’ (20-04-2020) opgesteld door burgers nog voor de participatiebijeekomsten van de gemeente. We kregen hierop een duidelijk antwoord van het college: in nette woorden maar met de boodschap: ‘we doen het zo en niet anders, en er werd ons een ‘zorgvuldig participatieproces’ beloofd.

Een ander voorbeeld is de vraag om 'uitstel participatie' (5 mei 2020) toen er een fysiek bij elkaar komen door de Corona epidemie onmogelijk werd gemaakt en wij met het voorstel kwamen pas op de plaats te maken om een behoorlijk participatieproces mogelijk te maken en de tijd wilden besteden om alle omwonenden goed te informeren en de tijd en middelen vroegen om zelf onafhankelijke kennis en onderzoekinstellingen te benaderen voor de opgaven die er liggen, het vertrouwen in de overheid was immers ver te zoeken (zie hoofdstuk 1).

Als laatste voorbeeld wil ik benoemen de vele voorstellen van alternatieve plannen als bi-facial-opstellingen, combinatiemogelijkheden van zon en wind en het serieus zoeken na een alternatief voor de hyperloop in een al bestaande industriële zetting elders.

Wat het verkrijgen van een gedegen, zorgvuldig en zuiver verkregen Gebiedsvisie vanaf dag één in de weg stond was en is de tijdsdruk die in eerste instantie zit en zat op het project Hyperloop. Maar i.p.v. de Hyperloop los te koppelen van de gebiedsvisie is de gehele gebiedsvisie afgeraffeld en een aaneenrijging van onduidelijke plannen, vage beloftes (zie hierboven) en onwaarheden (onvoldoende onderzoek en aannames wat betreft CO2-reductie, veenoxidatie en biodiversiteit, hier kom ik op terug in hoofdstuk 5). Zo wordt er geframed met het feit dat de gemeente zelf ontwikkelaar is en alle inkomsten terugvloeiën naar de gemeente, maar in de gebiedsvisie staat 'indien de gemeente optreedt als ontwikkelaar' (p28). Er valt een hele lijst van open eindjes die alle kanten op ingevuld kunnen worden als deze gebiedsvisie een keer goedgekeurd is door de uw raad. Zelfs de tijdlijn is continu aan het veranderen, de planning voor een zonnepark in Meerstad-Noord was in het 'beleidskader zonneparken in gemeente Groningen (Fase 1 strategie 2019-2035) beraamd voor 2026/27. In de beginfase werd er door ambtenaren gesuggereerd dat het nog wel even kon duren, in deze gebiedsvisie staat begin bouwfase zonnepark gepland voor 2023.

4. Stapeling plannen en tussentijdse veranderingen

Deze gebiedsvisie die er nu ligt is niet de gebiedsvisie die er lag ten tijde van de laatste Participatiesessie en dus maar ten deel tot stand gekomen met medeweten laat staan medewerking of goedkeuring door de omwonenden/leden van de participatiebijeenkomst. Mijns inziens is het de plicht van de gemeente om burgers, en zeker direct omwonenden van een project wat zeker 25 jaar impact gaat hebben op hun leefomgeving, de natuur en het karakter van het gebied ook voor passanten en recreanten, niet te vergeten voor de nieuwe talrijke bewoners van het nieuwe gebied Meerstad aan de andere kant van het Slochterdiep te betrekken bij de visie. De gemeente heeft echter steken laten vallen in het regelmatig om de hoogte houden van álle omwonenden. Zo was er geen volledige lijst van omwonenden en belanghebbenden van begin af aan, door tijdsgebrek is niet de moeite genomen om direct in het begin goed in kaart te brengen wie op welke wijze kan worden geïnformeerd. (Geen volledige mailinglijst en geen regelmatig en volledig huis aan huis post). Zo heb ik als direct omwonende de eerste nieuwsbrief van de gemeente (rond 19 februari) niet ontvangen omdat ik mijn adres niet op de juiste lijst had gezet in de bijeenkomst op 8 januari jl., terwijl ik al bekendstond bij een ambtenaar i.v.m. een keukentafelgesprek op 23 januari jl. Matige en onvolledige communicatie is ten delen te weten aan de opkomst van het Coronavirus maar ook ten delen aan het feit dat door selectieve communicatie (telefoongesprekken één op één) geprobeerd is om 'bondjes te sluiten, selectief informatie op de juiste plekken te droppen en op andere plekken achter te houden. Zo zijn er in gesprekken met de adressen die mogelijk minder dan 300m ruimte van de plannen zouden krijgen aparte keukentafelgesprekken geweest, waar weer dingen

bespreken zijn die niet met de rest werden gedeeld. Verdeel en heers is tekenend voor de hele communicatie in dit traject.

De gebiedsvisie was tijdens het proces continue aan verandering onderhevig. Waar wij probeerden in te spelen op de informatie die wij hadden en daar onze inbreng aan oriënteerden zo goed en zo kwaad in onze vrije tijd naast werk en thuisonderwijs werd er vanuit de gemeente fulltime met meerdere fte's aan gewerkt en kwamen er elke keer na voortschrijdend inzicht nieuwe aspecten als nieuwe feiten voor ons uit het niets opdoemen. Op zich logisch omdat het een proces is, maar deze nieuwe feiten bleken al snel onomstotelijk en dus een stapeling van voldongen feiten en plannen. Tracés die van plek wisselden, grenzen van zonnepanelen die opschoven, wél Fivel (waar komt die vandaan), géén Fivel, 175 HA, 175MWp.....Wat voor ambtenaren goochelen met woorden en cijfers is, is voor ons als omwonenden het ingrijpend veranderen van onze toekomst. De emoties die dat teweegbrengt werden maar marginaal opgemerkt, want het plan moest door, deadlines gehaald. En om nog een laatste keer te benadrukken, het gaat niet om één plan maar een stapeling van plannen, Hyperloop, zonnepark, Tenna onderstation en in de nieuwste versie die nu ter inzage ligt vooruitblik op mogelijk 'zonne-energie en/of stroombuffering, te denken valt aan zoutbatterijen in zeecontainers bijvoorbeeld' (p30), daar had ik voor die tijd nog niets over gehoord en zeker niet over meegepraat laat staan dat ik weet wat dit inhoudt. Alles bij elkaar geeft de gebiedsvisie nog enige concrete duidelijkheid over (grenswaardes van) geluidsoverlast nog over lichtvervuiling of mogelijke bodemverzakkingen nog over geplande nul-metingen.

5. Energie en ecologie

Volgens de motie van Dik-Faber moet landbouwgrond als allerlaatste optie worden gezien voor energie in de zonneladder. Zoals eerder benoemt hebben een aantal provincies hier al beleid op aangepast. Waarom doet Groningen dit niet? Ook begrijp ik niet de volgorde om eerst deze gebiedsvisie te laten vaststellen alvorens de aanpassingen van het 'beleidskader zonneparken' duidelijk te hebben, dat mijns inziens de basis zou moeten vormen voor een gebiedsvisie voor o.a. een mega zonnepark.

Nederland is een klein land met weinig ruimte en er strijden boeren (voedselproductie), gemeentes (huisvesting én infrastructuur) en natuurorganisaties als Staatsbosbeheer en Waterschappen (natuurgebieden, groenzones, verbindingszones, ecologie, biodiversiteit, weidevogels, tegengaan veenoxidatie, waterberging) met elkaar om de schaarse ruimte. Ruimte die maar een keer kan worden 'uitgegeven' (nog maar niet te spreken van stikstof opgaves). Er zijn plannen voor kringlooplandbouw (WUR 'NL over 1000jaar") en terugbrengen van meer natuur in Nederland. Deze hebben geen alternatief dan ruimte in vorm van land op te eisen. En ja, we hebben ook een energieopgave. Voor die zijn er wél alternatieven die eerst beter moeten worden onderzocht alvorens voor de kortetermijnwinst te gaan met zonnepanelen op grote schaal op landbouwgrond. Als de gemeente in staat is om een veel te hoog en ambitieus RES-bod neer te leggen zou zij ook in staat moeten zijn om een extra-ambitieuze bod voor energiebesparing te ambiëren. Het plaatsen van zonnepanelen op industriële daken kunnen vooraan drijven, desnoods ook kritische noten plaatsen in Den Haag over de vastgestelde opgaven en de regels rondom bouwbesluiten.

Er zijn talloze artikelen over dit onderwerp te vinden in het afgelopen jaar, één voorbeeld: **Echt groene energie laat natuur in haar waarde**

Klimaatoplossingen ten koste van biodiversiteit? Dat kan en mag niet de bedoeling zijn, betogen Fred Wouters (Vogelbescherming Nederland), Marc van den Tweel (Natuurmonumenten) en Hank Bartelink (LandschappenNL).

8 september 2020

Er zijn ook veel kritische artikelen over biodiversiteit en bodemgesteldheid onder zonnepanelen (met name de panelen die te dicht op elkaar staan). (WUR)

Hier is nog weinig onderzoek na gedaan, zeker naar de langdurige uitwerkingen van zonneparken op de omringende natuur en bodem. In de gebiedsvisie schrijft u 'Bodemkwaliteit en soortenrijkdom zullen tijdens de looptijd van het zonnepark worden gemonitord'. Er wordt in de gebiedsvisie echter niet aangegeven wat dan concrete acties kunnen zijn als er (welke?) waardes worden overschreden/onderschreden. Vanuit de omwonenden waren er voorstellen om het zonnepark gefaseerd aan te leggen om dus bij te kunnen sturen mochten er zich negatieve onwenselijke uitwerkingen voordoen. Hier is wederom niets mee gedaan. Ik ga ervan uit dat dit niet uit onwil gebeurt maar planningen zijn langdurige processen in logge organisaties en politieke besluitprocessen. Toch moeten we ons niet blindstaren op treinen die gaan rijden en niet meer gestopt kunnen worden, zoals bv bij de discussie rondom biomassa. Het idee was goed, namelijk om afvalhout in energie om te zetten. Maar waar er mogelijkheden openblijven om grof geld te verdienen sneuvelen uiteindelijk eeuwenoude bossen in Estland, als er niet op tijd wordt bijgestuurd, en dus sneuvelen ook goed bedoelde initiatieven.

De trein met de naam 'duurzame energie uit zonneparken' heeft het station verlaten en nu er met subsidie veel geld verdient kan worden maar het doel, bescherming van de aarde (dus ook de natuur) uit het oog wordt verloren, moeten er bestuurders flexibel genoeg zijn om bij te sturen en het verlies van landbouwgrond en biodiversiteit door het uit de grond schieten van allemaal zonneparken op schaarse Nederlandse bodem tegengaan.

Dus bestuurders, stop de trein en 'think twice'! Hoe ziet u de toekomst wat betreft alle concurrerende grondgebruikers in uw gemeente/provincie?

Is dit de prijs die u wil betalen? Drie generaties natuurvergiftiging voor het kortstondig bevredigen van een bodemloze energieverslaving die u geen halt toe durft te roepen?

De Coronaepidemie heeft duidelijk gemaakt dat energie besparen per direct mogelijk is. Natuurlijk wel met consequenties, maar niet met de ramspoed die vaak geschetst wordt. Wij hebben vanuit omwonenden dan ook aangegeven om eigen experts in te willen huren onder andere voor het vraagstuk ecologie en bodem. Hier komen we t.z.t. op terug zodra meer duidelijk is wie dit gaat doen. Hier is budget voor toegezegd.

In de gebiedsvisie staat 'We onderzoeken samen met provincie en waterschap de kansen om in het gebied veenoxidatie te reduceren'. Ik ben benieuwd hoe deze zin beargumenteerd gaat worden gezien de bodem bij afsluiting voor licht juist inklinkt en er meer veenoxidatie plaatsvindt. Ook zit er in de gebiedsvisie een stuk over CO₂-reductie (p19). In dit stuk zoals ook in een van de kennissessies wordt/werd op zeer onprofessionele wijze geframed en met vage getalen zogenaamd aangetoond hoeveelheid CO₂ wordt gereduceerd doordat bemesting wordt gestopt en zonnepanelen CO₂ neutraal stroom produceren. Hier wordt geen rekening gehouden met CO₂ vermindering door gewassen die CO₂ opnemen (als het zonnepark er niet zou komen) en ook niet met het extra CO₂ uitstoot dat vrijkomt bij de productie van de zonnepanelen en de aanleg van het zonnepark, laat staan de impact van de aanleg van extra voorziening van transport van de stroom (Tennet onderstation), of de impact op het milieu over 30 jaar als de zonnepanelen gerecycled moeten worden (de zonnecellen zelf kunnen niet worden gerecycled maar moeten dan gezien worden als chemisch afval).

De berekeningen over CO₂ besparing gaan alleen op als de stroom die in zonne-uren geproduceerd wordt kan worden opgeslagen voor 'daluren' (geen wind geen zon). Anders

kunnen alle overige stroomvoorzieningen niet worden uitgeschakeld en ontmantelt omdat zij toch voor de deze uren stroom moeten leveren en alsnog CO2 produceren. Een kerncentrale of kolencentrale wordt pas overbodig of bespaard daadwerkelijk CO2 (kan pas worden uitgeschakeld) als alle momenten afgedekt zijn door 100% groene stroom. Dit is nog lang niet het geval, dus de berekening van CO2 winst is vooralnog een wassen neus en puur theoretisch in een rekenmodel.

6. Hyperloop en aardbevingen

De hyperloop past niet in de structuurvisie 'The Next City'. Je kunt (mede) daardoor zeggen dat er geen sprake is van een ruimtelijk aanvaardbaar en inpasbaar plan. Er is een MER nodig voor de hyperloop én het zonnepark, en eventueel voor andere projecten, aangezien het hier gaat om een project dat ongekend is en waarvan de impact op het milieu en omgeving alleen al daarom niet duidelijk is. Om tot voldoende zorgvuldige en gemotiveerde besluitvorming te kunnen komen die recht doet aan het afwegen van alle belangen, dient een MER te worden opgesteld. Hierbij wordt mede in acht genomen dat het bekend is dat er verschillende flora en fauna aanwezig zijn in het gebied, dat er wordt gewoond en dat het om een aardbevingsgebied gaat.

Wat betreft het laatstgenoemde, de aardbevingen, wordt opgemerkt dat hiermee in de gebiedsvisie geen enkele rekening wordt gehouden. Dit komt hierin niet voor. Hierdoor is niet duidelijk of en zo ja hoe dit is meegewogen in de ontwikkeling van de visie en de voorgenomen plannen. Ook is, aangenomen dat dit niet is meegewogen, niet onderzocht wat de gevolgen zijn van de aardbevingen op de voorgenomen ontwikkelingen, waaronder de hyperloop, en vice versa. En uiteraard wat de gevolgen kunnen zijn van aardbevingen op de omgeving als de projecten worden neergezet of gerealiseerd zijn. De conclusie is dat de gebiedsvisie onvoldoende zorgvuldig tot stand is gekomen.

Ook indien er geen plicht hiertoe bestaat, getuigt het - onder meer vanwege voorgaande - van behoorlijk bestuur om een MER te laten opstellen voor de hyperloop, het zonnepark en andere voorgenomen projecten in dit gebied. Hierbij wordt opgemerkt dat het gebied is aangewezen als gebied om de impact van mensen op milieu te reduceren. In dit licht dient juist hier zorgvuldig te worden onderzocht wat de impact van het project/de projecten op de omgeving is of zijn.

Gezien de grootte en de mogelijk impact van de hyperloop is een bestemmingsplanprocedure de aangewezen route. In deze procedure is de meest uitgebreide onderbouwing van toepassing. Deze procedure past het meest bij het project, gezien de impact op de omgeving en de overige voorgenomen ontwikkelingen. Het voorstel van bureau Pondera om de gemeenteraad hierin een verklaring van geen bedenkingen af te laten geven, is mede hierom uit den boze: juist de volksvertegenwoordigers dienen hierover met elkaar en de betrokkenen van gedachten te wisselen. Uiteraard geldt dit ook voor de andere voorgenomen projecten.

Ik maak mij persoonlijk grote zorgen over de veiligheid van een groot en onbekend project in de nabijheid van bebouwing alsmede de zorg over geluidsoverlast zowel bij de bouw als ook als hij in gebruik is genomen. Mijn zorgen heb ik geuit bijna een jaar geleden in een keukentafelgesprek in mijn keuken. Ik heb tot nu toe nog steeds alleen vage geruststellende woorden gehoord, over dat het wel meevalt, niet onderbouwd met cijfers of berekeningen. Ook hiervoor willen wij een expert inschakelen die ons met een second opinion zou kunnen overtuigen van het onschuldige karakter van de Hyperloop. Los daarvan ben ik niet overtuigd van de zin en onzin van het ontwikkelen van een dergelijk systeem in Europa (zie nrc.nl artikel van 22 december 2009 'Rijk voor miljoenen

in hyperloop' van Joris Kooiman). Ook hier was ik van het begin af aan verbaast over de positieve framing zowel in de media. Om te schermen met werkgelegenheid als er 10 extra banen komen en de mogelijkheid voor één lokaal ondernemer om frisdrank te verkopen vind ik lef hebben.

Ik zou ook graag heel transparant willen weten waarom voor welk tracé en keuze wordt gemaakt. Ook hier werd in het proces gesuggereerd dat omwonenden enige invloed en keuzemogelijkheid zouden hebben voor een bepaald tracé, dit was/is niet het geval.

7. Dubbele rol van de gemeente en Democratie

Een gemeente heeft onder andere de taak om haar burgers te informeren, te betrekken in besluitvorming en te beschermen tegen onredelijke acties en nadelige schades door bedrijven, individuen, overheid en natuurrampen. In dit geval werkt de gemeente met verschillende petten op. Zij is eigenaar, initiator, uitvoerder, exploitant én keurmeester bij het aanleggen van het zonnepark. De burgers moeten hier zelf in hun eigen bescherming voorzien, wat betekent dat er een kleine groep burgers tegenover de in deze situatie 'almachtige' gemeente komt te staan. Hoe denkt de gemeente deze scheefgroei recht te zetten?

De omwonenden zijn hier in dit proces buiten spel gezet, de gemeente fungeert als spil en heeft contact met alle steekhouders maar geeft geen transparantie wat met de verschillende partijen wordt/werd besproken.

Ik zit erover te denken om te onderzoeken of het mogelijk is om een WOB-onderzoek te gaan aanvragen om meer transparantie boven water te krijgen. Hieruit blijkt dat er, zoals in het gesprek met de wethouders naar voren is gekomen vertrouwen over en weer ver te zoeken is. Wat gaat de gemeente doen om het vertrouwen te herstellen?

In de reactie van de gemeente op de brief bewoners polder Lageland van 15-02-2020 wijst de gemeente erop dat er 'in 2012, toen er duidelijk was dat de woningbouw in Meerstad Noord niet meer doorging, de raad gekeken heeft naar het gebied voor een grootschalig zonnepark. In 2013 zijn daarover al enkele verkennende gesprekken met lokale agrariërs geweest'. Dit was de argumentatie dat we (dato 15-02-2020) al lang hadden kunnen weten wat er te gebeuren stond. 2012 was het moment geweest dat de gemeente bewoners had moeten benaderen om samen om tafel te gaan om bewoners mee te laten denken over dit gebied i.p.v. met enkele personen (enkele agrariërs) te spreken over een plan wat nog onuitvoerbaar was. De bewoners, toen nog inwoners van de gemeente Slochteren, hadden geen mogelijkheid om in dat stadium gebruik te maken van enige inspraakmogelijkheid. Trouwens een magere argumentatie in een brief waarin omwonenden met een nog redelijk open vizier in het nog te voeren participatieproces staan. Vervolgens is er een tijdsprong en tussen het eerstvolgende argument dat er '...in 2019/19 in drie uitzonderlijk door de gemeenteraad opgestelde beleidsdocumenten grootschalige energieopwekking gepland staat in polder Lageland.' Weer een argument, 'je had het kunnen weten'. Er is begin vorig jaar contact geweest met de net opgestarte Energie coöperatie. Mag ik de deelnemers geloven, was er toen nog geen sprake van een zonnepark van een dergelijke omvang. In dat stadium was het gebied trouwens al niet meer onderdeel van de nieuwe gemeente Midden-Groningen waar de meeste leden van de nieuw opgerichte energie-coöperatie inmiddels deel van uitmaakten.

Ik vraag de gemeente dit niet democratisch proces eerst recht te zetten gezien het plangebied ten tijde van het tot stand komen van het beleidsdocument 'the next city' nog helemaal niet bestond in de huidige vorm, en dus de huidige bewoners niet hebben kunnen participeren of inspraak hebben kunnen leveren.

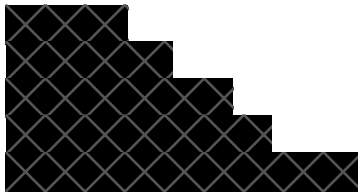
De volgorde zou wat mij betreft moeten zijn: éérst een omgevingsvisie opstellen voor álle burgers van de nieuwe Gemeente Groningen, dan het vaststellen van de aanvullingen van het ‘beleidskader zonneparken’ en dan op een zorgvuldige manier de gebiedsvisie voor de polder Lageland opnieuw opstellen met verwerkte inbreng van de zienswijzen.

Het gebied mag geen industrieterrein worden maar moet de agrarische, woon- en natuurwaarde zo dicht bij de stad houden. Wij willen niet dat er van het landelijke gebied met agrarische bestemming een gebied met alibi-groenstroken wordt gemaakt met een minimale tot géén inbreng van de mensen die hier moeten en willen blijven wonen voor de komende 30 jaar.

Op basis van de bovenstaande argumenten verzoek ik u de Concept Gebiedsvisie niet vast te stellen. Dan wel om de Gebiedsvisie te herzien en bovenstaande voorwaarden en uitgangspunten hierin te verankeren voordat u de Concept Gebiedsvisie vaststelt.

Ik vertrouw erop dat u mijn zienswijze serieus in overweging neemt en meeneemt in uw besluitvorming als gemeenteraad inzake de concept Gebiedsvisie Meerstad Noord.

Hoogachtend,

Onderwerp: inspraakreactie gebiedsvisie Meerstad-Noord / polder Lageland

Datum: woensdag 23 december 2020 om 15:37:41 Midden-Europese standaardtijd

Van:

Aan: Meerstad-Noord

Beste heer, mevrouw,

Aangezien het vandaag de laatste dag is om in te spreken op de gebiedsvisie voor Meerstad-Noord / polder Lageland sturen wij u onderstaande reactie naar aanleiding van het doornemen daarvan.

De gebiedsvisie is tamelijk uitgebreid en het terugbrengen van de loop van de voormalige Kleislout voegt toe om de ruimtelijke logica in het gebied weer enigszins te verbeteren.

Er zitten echter ook diverse omissies in de gebiedsvisie welke wij graag met jullie delen.

Daarbij willen wij met name het belang van het bieden van een grote ruimtelijke en sociale plus in het leefklimaat van de bestaande omwonenden bepleiten.

HISTORIE

Met het graven van het Eemskanaal eind 19de eeuw, vervolgens de verbreding daarvan eind 20ste eeuw waardoor diverse bruggen en daarmee directe verbindingen met Woltersum en Ten Boer zijn verbroken is een ruimtelijke en sociale verarming ontstaan voor polder Lageland.

Het doorbreken van de oude ruimtelijke en sociale routes (naar Ten Boer en Woltersum) en een niet op het landschap en de dwarsverbindingen gerichte doorbreking in de landschappelijke structuur is nog steeds manifest. De Lageland en de Lagelandsterweg in het bijzonder missen een aantrekkelijke route voor wandel- en fietsverkeer alsook een prettige route voor een ommetje voor de bewoners door bovenstaande sinds te route naar Ten Boer en Woltersum definitief is onderbroken door het verwijderen van de bruggen in de eind jaren '60.

DE ESSENTIËLE LAAG VANUIT DE BEWONERS MIST; bereikbaarheid openbaar vervoer mist en gebrek aan prettige alsook veilige loop- en fietsroutes

De gebiedsvisie benoemt klinisch de verschillende ruimtelijke lagen, de pragmatische problematieken alsook gemeentelijk en provinciaal beleid.

De sociale inslag gekoppeld aan de ruimtelijk beleving, de kwaliteiten van de polder en de mogelijke opwaardering van polder Lageland vanuit de beleving en het belang van de huidige bewoners en eigenaren geredeneerd is duidelijk een ondergeschoven kindje in de visie.

Daarvan enkele voorbeelden:

- De mogelijkheid voor een hoogwaardig wandel- en fietsgebied met routes richting (Meer)Stad en openbaar vervoer komt te beperkt naar voren.
Dit terwijl de route langs het Eemskanaal ZZ levensgevaarlijk is voor fietsers en de route via het Slochterdiep kilometers omrijden is vanuit de Lagelandsterweg.
- Het bereiken van een busverbinding is zo mogelijk nog lastiger aangezien de bushalte van Meerstad hemelsbreed dichtbij is maar deze niet te bereiken is vanaf polder Lageland.
Ditmaal door het ontbreken van een (fiets- en voetgangersbrug) naar Meerstad.
Dit maakt dat de route naar de bushalte ruim 7 kilometer is terwijl deze hemelsbreed op 3,5 kilometer ligt van de Lagelandsterweg.

Het enige alternatief voor een bushalte is Harkstede dat erg ver uit de route is.

BEWONERS NOG MURW VAN ANDERE OVERHEIDSKEUZES; *eerst de woningen aangetast door aardbevingen, nu het uitzicht en leefklimaat van de woningen*

De eigenaren in Polder Lageland zijn grotendeels murw door de vele aardbevingsschade en strijd met de NAM.

Men heeft slechts nadeel ondervonden van decennia gebruikt te zijn als wingebied in een wingewest.

Voor velen is deze strijd nog lang niet opgelost en worden zij na geconfronteerd te zijn met een aantasting van hun eerste levensbehoeften, een veilige woning en rustig slapen, ook nog eens geconfronteerd met een aantasting van de wezenlijke kwaliteit van de polder: de weidse doorzichten en het gevoel van ruimte.

COMPENSEER DE MIN MET EEN GROTE PLUS;

Er wordt nog onvoldoende ingezet op een duidelijke plus voor degenen die het meeste last zullen ondervinden.

Net als bij de aardbevingsproblematiek lijkt maximaal te worden ingezet op repareren van de schade in plaats van een ruimtelijke en financiële plus.

De gemeente lijkt in te zetten op een eventuele 'waardebewoudsregeling woningen': wij tasten de kwaliteit van uw woon- en leefklimaat qua het aanzicht en de beleving aan maar de scheuren worden weer netjes gevuld.

Deze redeneertrant maakt te weinig een knip met de wijze waarop aardbevingsschade is aangepakt. (Menig autoschadeherstelbedrijf zou failliet gaan als ze dezelfde redenering zou volgen overigens..)

Bij het aantasten van iemands woon- en leefcomfort dient een behoorlijke meerwaarde te worden geboden, niet een lichte vergoeding van financiële schade en schaamgroen.

ONEIGENLIJKE VOORSTELLING VAN ZAKEN; *er komt al glasvezelinternet en financieel risico lopen in een zonnepark is geen plus*

Het is dan ook nogal flauw om zaken als snel internet te koppelen aan de door u voorgestelde activiteiten en te doen dat de komst van de hyperloop en het zonnepark daar een positieve rol in zullen spelen.

Dit simpelweg omdat de bewoners in het buitengebied reeds een glasvezelverbinding krijgen met subsidie van de Provincie Groningen als klein onderdeel van de compensatie van de aardbevingsschade. (Overigens ook een rare redenatie die alleen kan in overheidsland: uw huis staat op omvallen en u slaapt slecht, maar in de tussentijd kunt u wel genieten van snel Netflix..)

Kortom: snel internet staat geheel los van de nu door u voorgestelde ontwikkeling van een zonnepark en een hyperloop.

Ook de mogelijkheid van de (direct) omwonenden om te investeren in het zonnepark, is een beetje flauw. Met eigen geld kunnen investeren in een zonnepark of onderneming geeft natuurlijk geen positieve draai aan het verhaal en is altijd een mogelijkheid. Ook als niet omwonende.

Dat biedt de (direct) omwonenden geen enkel voordeel ten opzichte van anderen in de gemeente wiens woongenot niet wordt aangetast elders in de gemeente.

De totale som van direct omwonenden blijft in de min.

PIJNLIJKE OMISSIE; *afgewezen voor de klankbordgroep en nu de meeste overlast(?)*

Ook maakt u gewag van de bovengemiddelde afstand die het zonnepark en het transformatorstation houden tot aan omwonenden, respectievelijk woonerven.

Gemakshalve bent u echter vergeten dat de hyperloop op circa 170 meter van ons erf wordt geprojecteerd bij uitvoering van optie 2B.

Bovendien direct in de zichtlijn vanaf ons erf.

Daarbij is het pijnlijk dat u mijn aanmelding bij de klankbord groep afwees op het feit dat wij wel eigenaar zijn van het stuk grond, maar er (nog) niet wonen.

(Wel is inmiddels een bouwvergunning verleend.)

De klankbordgroep is alleen voor de huidige bewoners was de boodschap.

Juist de eigenaar die niet deel mocht nemen aan de klankbordgroep krijgt nu wel mogelijk de meeste overlast.

EERST HARDE AFSPRAKEN MET BENADEELDE BEWONERS, *alvorens een positief besluit te nemen*
Zolang geen harde afspraken zijn gemaakt met de bewoners over een positieve compensatie van deze aantasting van het leefklimaat zou de gemeenteraad geen positief besluit moeten nemen, ondanks de grote belangen en commerciële partijen die de ontwikkeling van de Hyperloop en het zonnepark ondersteunen.

Wat is nu het leefgenot van een paar bewoners en eigenaren van Polder Lageland als de Gemeente Groningen, de Provincie Groningen, Tata Steel, Vattenfall, IHC, Schiphol, bouwbedrijf BAM vol inzetten op deze nieuwe ontwikkeling?

De overheid heeft de schijnt tegen wat betreft het ondersteunen van commerciële belangen van grote partijen waar zij ook zelf van profiteert, zeker in aardbevingsgebied.

U heeft de schijn tegen en berichten als onderstaande wekken meer dan de indruk dat inspraak van ondergeschikt belang is..

<https://www.rtvnoord.nl/nieuws/773684/Hyperloop-testbaan-bij-Meerstad-gaat-door-Een-feestelijk-moment>

Vage opmerkingen in de gebiedsvisie in de trant van 'samen met de bewoners' wegen niet op tegen de harde afspraken die de gemeente met de commerciële partijen maakt.

Wees daarom ruimhartig naar de directe bewoners en eigenaren van polder Lageland inzake compensatie.

Samengevat verzoeken wij de gemeenteraad om de gebiedsvisie eerst nog uit te breiden en aan te scherpen waarbij bewoners harde toezeggingen krijgen met betrekking tot de compensatie voor het beperken van het woon- en leefklimaat alsook aantasten van de kernkwaliteiten van het bestaande landschap.

Waar afspraken met omwonenden in nevelen zijn gehuld is ten slotte met de ontwikkelende partijen al afgesproken dat binnenkort de eerste schop in de grond kan..

Wij wensen u veel wijsheid toe en ook jegens de niet commerciële belangen een ruimhartige opstelling.

Hoogachtend,

Zienswijze op het concept Gebiedsvisie Meerstad-Noord, 17-11-2020

Indiener:

Geachte gemeenteraad van de gemeente Groningen,

Hierbij stuur ik u onze zienswijze op het concept Gebiedsvisie Meerstad-Noord, 17-11-2020. In de verder tekst is het concept Gebiedsvisie Meerstad-Noord, Gebiedsvisie genoemd.

Als omwonenden van de polder Lageland hebben we grote problemen met de Gebiedsvisie en hoe deze tot stand is gekomen. Over de Gebiedsvisie zoals deze nu ter visie ligt, en aan u is aangeboden, zijn nog zoveel vragen te stellen; vragen over de onderbouwing van keuzen; en dus ook antwoorden op deze vragen die de inhoud van de Gebiedsvisie direct beïnvloeden.]

De insteek van deze Gebiedsvisie is heel eenzijdig, makkelijk en snel ruimte creëren voor de Hyperloop en het zonnepark en het hoogspanningsstation.

Wij vragen u dan ook om op grond van de antwoorden op de vragen in de zienswijzen van alle inwoners van de polder Lageland en andere belanghebbenden de Gebiedsvisie te herzien en deze herziene gebiedsvisie weer ter visie te leggen voordat u de herziene versie van de Gebiedsvisie accordeert.

Verder willen wij u meegeven dat in het gesprek met de wethouders van der Schaaf en Broeksma aan de deelnemers in de participatiesessies budget is toegekend om externe experts in te huren om enkele onderwerpen te laten onderzoeken. Dit traject loopt nu.

Wij zijn voor duurzame energie op een multifunctionele manier, waar inwoners daadwerkelijk betrokken worden bij de productie en consumptie van energie, maar achteruitgang van de bodem en de natuur niet acceptabel is.

Wij zijn voor een groene duurzame win-win situatie, en dat houdt voor ons in opwekken van duurzame groene energie met behoudt van het kapitaal in de landbouwgrond.

De zienswijze is opgebouwd uit een specifiek deel 1A en een algemeen deel 1B .

Met vriendelijke groet,

Deel 1A

- Blz.7: “Sinds 2008-2012 wordt gesproken over een zonnepark met HSP-Station?” Dat is gemakkelijk gezegd, aan de inwoners van de polder is in deze periode nooit iets bekend gemaakt over inrichting laat staan over een zonnepark met HSP station.

-Wilt u deze bewering aantonen s.v.p.?

-En kunt u ook laten weten waarom de inwoners van het gebied niet bij deze gesprekken betrokken zijn?

- Blz.7 Paragraaf 1.3. “In diverse sessies ter plekke in het gebied is de gebiedsvisie in tekening tot stand gekomen”. Als participanten hebben we alle participatiesessies bijgewoond: de Gemeente zelf heeft deze tekeningen gemaakt. Geen enkele schets of tekening van omwonenden is in de gebiedsvisie terug te vinden.

-Welke plannen van de participanten zijn opgenomen en welke zijn afgewezen en waarom?

- Blz.13: “Vanaf toen (2008) werd gezocht naar een andere invulling, waarmee het al enige tijd duidelijk is dat het open landschap zoals het nu is niet blijft.” Hierin herhaald u de stelling van bladzijde 7. Echter oktober 2010 hebben de bewoners van de polder bericht ontvangen van Bureau Meerstad met de mededeling dat de komende 2 jaren zou worden nagedacht over de invulling van het gebied maar de mogelijkheid om op deze plek uiteindelijk woningbouw te realiseren zal blijven bestaan.

Het Masterplan Meerstad geeft aan: Het gebied zal worden ingericht voor hoogwaardig woon en leefmilieu. Het Masterplan is vastgesteld voor een periode van 25 jaar. Dit is in schril contrast met de plannen nu.

-Wat is de status van en waarom vindt u dat het Masterplan Meerstad niet meer behoeft te worden gevolgd?

-De economie trekt aan, wat is het afwegingskader tussen woningbouw, energie en landbouw?

- Blz.13: “In 2012 heeft de gemeente uitgesproken te onderzoeken of het gebied voor de realisatie van een zonnepark gebruikt kan worden. “ Dat verwondert omdat het gebied tot eind 2017 gemeente Slochteren was en wij inwoners van de gemeente Slochteren.

-Wat is de status van deze beweringen als u het over grondgebied van een andere gemeente heeft en over inwoners van een andere gemeente?

- Blz.13: De relatie die u legt tussen 2012 en de omgevingsvisie Next City juli 2018 en “Routekaart CO2 neutraal in 2035 vinden wij niet terecht. Ook hier weer wilt u dezelfde indruk wekken als hierboven is aangegeven. Next City en de Routekaart zijn in juli 2018 vastgesteld.

- Blz.13: “ Inmiddels hebben provincie en gemeente overeenstemming bereikt met Tennet en Enexis om in de polder een transformatorstation met regionale functie te realiseren” De bewoners hebben in de participatiesessie gehoord dat de netwerkbedrijven liever een Hoogspanning (Hsp)-station bij Vierverlaten willen, omdat er toch een kabel moet worden gelegd naar Vierverlaten langs de noordzijde van de stad. Wij hebben een alternatief voorgesteld: Zet het Hsp-station bij de Rioolwaterzuivering aan de overkant van het kanaal dat is al een industriële omgeving. Dan kan het HSP-station eerder gerealiseerd en loopt Fledderbosch in Ten Boer geen significante subsidie mis door te late afname van stroom.

-Wij vragen u om deze suggesties te onderzoeken.

- Blz.13: “zonnepark Fledderbosch vergund” Fledderbosch moet voor een bepaalde datum worden gerealiseerd anders vervalt de subsidie, deze loopt, volgens onze gegevens af in 2021.

-Wat is daaromtrent bij u bekend?

- Blz.14: “kwaliteit van het Groninger landschap”. Om de CO₂ doelstelling voor de gehele gemeente Groningen te realiseren, de algehele impact van mensen op het milieu te reduceren, heeft de gemeente 3 gebieden voor grootschalige ontwikkeling van zonneparken aangewezen. Het kan niet zijn dat om deze doelstelling te halen de aangewezen gebieden op allerlei manieren achteruit gaan.

-Zou u dit voor het bepalen van uw visie over duurzame energie in Groningen willen meenemen?

- Blz.14: De Groningse RES is een optelling van de beleidsambities van de diverse Groningse gemeenten. De gemeente Groningen is nog ambitieuzer dan de provincie Groningen. En mist hierdoor de ontwikkeling in techniek.

-Denkt u niet dat met een beter gefaseerd plan u de ambitie om CO₂ neutraal te worden met de betere technieken en goedkoper kunt waarmaken?

- Blz.14: “De kwaliteit van het Groninger landschap moet uitgangspunt zijn voor locatie en inpassing.”

Waarom waardevol bouwland belasten/weggooien? Is agrarische cultuurgrond niet meer belangrijk? Voedselzekerheid speelt niet meer mee? Juist nu met overbevolking en schaarser worden van landelijke zelfvoorzienende sectoren op allerlei gebied, zoals gebleken in deze corona tijden waarbij grenzen op slot gaan.

-Wat is de visie van de gemeente omtrent de koppeling van landbouw, energie, woning, leefbaarheid in de stad en wat vinden we hiervan terug in de gebiedsvisie?

- Blz.14: “Alle energielandschappen moeten worden afgestemd met de lokale gemeenschap” Afstemming met de lokale gemeenschap is niet correct gebeurd: maar 20 personen uit de polder hebben kunnen luisteren, het bleek een éénrichtingsverkeer, van de gemeente en door de gemeente ingehuurd personen uit de gemeentelijke organisatie en van de provincie, naar de inwoners. Mensen van buiten de polder maar van nabij, zoals uit Meerstad zijn geweigerd deel te nemen.

-Vraag wanneer vindt afstemming met de inwoners echt plaats, hoe gaat dat gebeuren en hoe gaat u dit in de gebiedsvisie verwerken?

- Blz.18: “Uitbreiding bosareaal : Lageland valt in de zone moerasbos”. Er is geen bos in Lageland ingetekend in het kaartje, dus is er geen noodzaak vanuit Bos & Hout.

-Wat is de verklaring om in de polder bos te plannen?

- Blz.18: “Het betreft de verbinding van de natuur van Kardinge richting ecologische zones langs het Slochterdiep in Meerstad”.

De oplossing is al gerealiseerd aan de zuidzijde Slochterdiep, de Broeklanden, waar bos staat en de ecologische verbindingszone aanwezig is en goedkoop te verbeteren of verder uit te breiden is.

-Waarom kiest u voor deze oplossing als de verbinding al aanwezig is aan de zuidzijde van het Slochterdiep en waarom aan weerszijden, als dit ook nog schaduw geeft op het zonnepark?

- Blz.19: “Een berekening van SWECO toont aan dat de oxidatie het meeste effect heeft op uitstoot van CO₂ in het oostelijk deel van het plangebied”.
In de rapportage van Sweco is dit niet op deze manier terug te vinden. De waterstand heeft een effect op de veenoxidatie echter verhoging is slecht voor de fundering van de zonnepanelen en hyperloop (zie Sweco rapport). En dus ook voor het HSP-station.
Het waterschap heeft een verwachting uitgesproken over veenoxidatie in relatie tot grondwaterstanden, maar zij geven aan dat het uitgebreid testen met verschillende grondwaterstanden pas duidelijkheid zal geven.
-Op welke basis gaat u beslissen over veenoxidatie (en dus CO₂ productie) en grondwaterstanden?
- Blz.19: “Ter vergelijk resulteert het beoogde zonnepark in een CO₂-reductie van ongeveer het tienvoudige per jaar”.
In de berekening van Sweco is geen rekening gehouden met de productie van de zonnepanelen. In de productie is belangrijk dat ontginning van steenkool en kwarts en gezamenlijke verhitting tot 1100 gr Celsius voor de productie van zonnepanelen veel CO₂ vermeerdering geeft.
-Hoe gaat u in de vergelijking een volledig beeld schetsen van de CO₂ uitstoot en reductie en deze opnemen in de gebiedsvisie?
- Blz.22: “Met deze gebiedsvisie maken we een integraal plan waarin we op regionaal niveau meerwaarde willen genereren, primair door een bijdrage te leveren aan opwekking en distributie van duurzaam opgewekte energie”. Maar de afbraak van ecologie en agrarische waarden?
-Waarom wordt in deze gebiedsvisie geen rekening gehouden met deze waarden door b.v. verticale bifaciale zonnepanelen te plaatsen waartussen landbouw kan worden gepleegd. Geen kapitaalvernietiging van landbouwgrond maar verbetering door op beide fronten in te zetten. Zonne-energie en landbouw: meervoudige meerwaarde creëren. Een mogelijkheid die in de participatiesessie is genoemd en waar niet op gereageerd is.
-Wij vragen u een volledig beeld schetsen, en niet éézijdig alleen de voordelen te belichten voor energiewinning en vooral uw visie te geven op voorstellen voor behoud en vernieuwing landbouw en zonne-energie+.
- Blz.22: “In de polder als geheel streven we naar toename van biodiversiteit”
Waarom wordt de biodiversiteit onder de zonnepanelen dan verpest/vernietigd en moet het nadien weer in jaren worden opgebouwd? Dit is Kapitaal vernietiging.
-Vraag is de toename van biodiversiteit nader onderzocht en wilt u dat wetenschappelijk onderbouwen? Met welke methodologisch onderbouwde rapporten kan u dit aantonen en wilt u dan deze rapporten aan ons ter beschikking stellen?
- Blz.22: “We hebben de buitencontouren van het zonnepark afgestemd met omwonenden en willigen hun wensen zoveel mogelijk in”.
Dit is niet gebleken in de participatiesessie, juist het tegenovergestelde. Via de vragenlijst/enquête van de gemeente hebben we opties aangegeven die we niet in de plannen nu terug zien?
-Hoe worden de wensen van de bewoners meegenomen en wat is het afwegingskader?
- Blz.22: “De bufferzone houdt een agrarische bestemming”.
-Langs het Slochterdiep is een moerasbos gepland, wat vindt u daar agrarisch aan?

- Blz.26: Principe profielen geven een tussenruimte van 3,40 m tussen de zonnepanelen.
 - Wat is de wetenschappelijke onderbouwing van de tussenafstand van 3,40 m?
- Blz.26: “In het zonnepark wordt uitgegaan van een tussenruimte tussen de zonnepanelen van tenminste 3 meter, uitgangspunt 3.40 meter”. En “In het oostelijk deel staan we toe dat maximaal 30% van de gehele opstelling intensiever mag dan in de principeprofielen hiernaast”.
 - Hoe wilt u het verbeteren van de biodiversiteit en het verhogen van de bodemkwaliteit, waarover u rept op o.a. blz. 35 tussen de zonnepanelen realiseren als u 30% van de gehele opstelling op het oostelijk deel van het gebied intensiever gaat gebruiken? Er blijft dan niets over van de tussenruimte. Graag nader toelichten.
- Blz.26 in combinatie met blz. 19: Zoals u het nu formuleert kunt u 30% van het gehele park intensiveren in het oostelijke gedeelte. Dat betekent dat 60% van het oostelijk gedeelte intensiever gebruikt kan worden. En dit terwijl in het oostelijke deel het meeste veen zit (blz 19).
 - Heeft u overwogen dat de consequenties hier groter zijn dan in het westelijke gedeelte waar minder veen zit.
 - En wat zijn de consequenties van de intensivering op de veenoxidatie
 - Wat is dan de consequentie m.b.t. de bodemkwaliteit, soorten en ecologie?
- Blz.27: Bij de tekening staat geen legenda. (Er zijn meer kaarten die niet duidelijk zijn)
 - Wilt u svp een legenda bijplaatsen en de richting van de zonnepanelen eventueel met strepen aangeven, dat geeft meer duidelijkheid.
- Blz.28: Volgens u is in het beleidskader zon in Ten Boer 150 m vastgelegd als buffer.
 - Vraag, waarom worden de beleidsdocumenten van Ten Boer hiervoor gebruikt en niet de werkelijkheid/beslissing ?
 - Wat is daadwerkelijk in Ten Boer voor zonnepark Fledderbosch als buffer toegepast?
 - Wij hebben gehoord ca. 800m kunt u dat bevestigen?
- Blz.28: “lokaal eigendom”

Belofte van de gemeente gekregen per brief is 10% lokaal eigendom in het zonnepark. Nu wordt beloofd dat van de drie andere eigenaren (als die grondeigenaren willen ontwikkelen) 50% voor participatie wordt open gesteld.

 - Wat de gemeentelijke beloften zijn? Waarom u terug komt op toezeggingen?
 - En kunt u aangeven wat u daadwerkelijk wilt doen als gemeente richting omwonenden?
- Blz.28: Onder verdere aspecten: “.....vorm, afmeting en geluidsproductie van onderstations”. Een nieuwe term, apparaat, installatie wordt hier ingevoerd.
 - Waarom wordt er in de gebiedsvisie gesproken over in meervoud “onderstations”? Wordt hier het Hoogspanning-station mee bedoeld? Een onderstation als een elektrische installatie in het hoogspanningsnet: met aan één zijde hoogspanning en de andere zijde een lagere spanning?
 - Zo niet, wat wordt er dan wel bedoeld met onderstations?
- Blz.28: Onder verdere aspecten: “.....vorm, afmeting en geluidsproductie van onderstations”. Op het zonnepark te Roode Haan is, onder andere, geluidsoverlast een probleem. De koelingen in de gebouwtjes voor de optimizers en trafo's zorgen, onder andere, voor geluidsoverlast.

-Wat gaat u doen om al het geluid in de polder Lageland dat ontstaat door alle activiteiten te reguleren, zodanig dat het wordt beperkt aan de bron?

-Wat gaat u doen aan regulering van geluid voor het hoogspanningsstation?

- Blz.29: “Koppelkansen en.... “.....onderzoek naar de verkeersveiligheid langs het Eemskanaal zz...”. En “In het verdere proces, na akkoord van de gemeenteraad op de gebiedsvisie, worden deze zaken met de bewoners uitgewerkt”

Er zijn al veel verkeersonderzoeken geweest. De gemeente moet nu daadwerkelijk iets doen aan verbetering van de weg om bij de Eemkanaalweg ZZ, Slochterdiep en Borgsloot om nog meer ongelukken te voorkomen en niet als compensatie voor een zonnepark etc. etc.. Auto's die het Eemkanaal inschieten e.d. De gemeente heeft verzaakt en moet niet nog langer wachten met het aanbrengen van veiligheidsvoorzieningen maar direct uitvoeren.

Dit geldt ook voor zaken als de internetverbindingen.

-Vindt u ook niet dat de verkeersveiligheid niet kan wachten en direct moet worden uitgevoerd?

- Blz. 29: “Daar waar overlast ontstaat kan gezorgd worden voor uiteenlopende compensatie. Hierbij kan gedacht worden aan regelingen als: Waardebehoudsregeling woningen, Profijrtregeling – Projectenregeling, Verduurzaming woningen via Energiecollectief”.

In deze opsomming wordt met niets gerept over de invloed van de activiteiten in de polder op bijvoorbeeld geluid, licht, trillingen, (veiligheids)risico's (zoals implosie, aardbevingen, bliksem inslag, hagelbuien, etc.), waterstandsverlaging, verkeer, etc.

-Wij vragen u aan te geven wanneer in het proces deze aspecten worden onderzocht?

-Hoe de resultaten van dit onderzoek de gebiedsvisie zullen beïnvloeden?

-Welke maatregelen u bij de bron gaat nemen om deze aspecten te reduceren

-En hoe u hiervoor de omwonenden eerlijk gaat compenseren.

- Blz.30: “In polder Lageland wordt een nieuw transformatorstation gerealiseerd, dat van belang is voor de distributie van elektriciteit in de regio”. En “Voor Tennet is het relevant dat dit station in de nabijheid van de hoogspanningslijn ligt”

Een transformatorstation is een Hsp/Msp-station oftewel een Hoogspanningsstation van ca. 360 MW. Dat kan je niet bagatelliseren door het anders te noemen. In de volksmond is een transformatorstation iets geheel anders dan een Hoogspanningsstation.

Zie bij aandachtspunt op bladzijde 13 over de locatie van dit HSP-station. Enexis heeft verklaard dat Tennet een kabel om de noordzijde van de stad Groningen naar HSP-station Vierverlaten moet leggen. En dat ze liever een Hoogspanningsstation op Vierverlaten wil plaatsen.

-Als de gemeente naar de toekomst van de polder kijkt, waarom wil de gemeente dan hier middenin een agrarisch natuurgebied een Hsp-station realiseren?

-Is het niet zo dat de hoogspanningslijn wordt opgewaarderd voor capaciteitsverbetering van stroom uit Delfzijl naar Groningen?

-En dat er daarmee onvoldoende capaciteit is voor afvoer van het zonnepark Meerstad-Noord en Fledderbosch? Graag toelichten.

-Waar wordt de in Groningen opgewekte energie nu eigenlijk gebruikt? Waar krijgen wij onze dure groen opgewekte energie van?

- Blz.31: Hyperloop “Deze diameter zal waarschijnlijk rond de 1.90 meter zijn”. M.b.t. de hyperloop diameter is het hele jaar in de participatiesessies over een doorsnede van 1,40 m gesproken. In de gebiedsvisie is het nu plotseling een doorsnede van 1,90 m geworden?

-Waarom is diameter van de hyperloop aangepast?

-Wat zijn hier de verdere gevolgen van?

-accepteert de gemeente nog verder vergroting van de hyperloop?

- Blz.32: “De hoogte van de hyperloop zal max.3,5 meter boven het landschap uitsteken. Waarschijnlijk is dat de hoogte van 3 meter niet wordt overschreden.”
De polder is niet vlak.
We nemen aan dat de hoogte van 3 meter boven maaiveld op het laagste punt van de polder is, waar het mv NAP-2.50m is. De bovenkant van de hyperloop is dan dus max. NAP+0,50m.

-Verzoek om de absolute hoogte van de hyperloop op te nemen in deze gebiedsvisie zodat het voor iedereen duidelijk is op welke hoogte de bovenkant komt.
- Blz.32: De hoogte van het gebouw zal naar verwachting tussen de 6 en 8 meter zijn.
Vaag vager vaagst: “zal naar verwachting tussen de 6 en 8 meter zijn”. Dat is al 33% meer. Dit is de grootte van een schuur die overal in de polder te zien zal zijn.

-Het verzoek aan u is om dit te preciseren.
- Blz.32: figuur van de hyperloop baan. De tekeningen geen duidelijk beeld

-Verzoek om verklaring van de nummers bij de figuur.
-En verzoek om een kaart met de daadwerkelijke werkelijkheid en de juiste afmetingen
- Blz.36: tekening Typen groen en landschap:
Bos aan de zuidkant van de zonnepanelen lijkt onzinnig omdat het bos de zon blokkeert. Een bos is geen onderdeel van onze polder. Wij houden van de vergezichten. Dat is een van de redenen dat wij hier zijn gaan wonen.

-Wij willen de toezegging om met u de voor-en nadelen van het zonnepark incl. Hsp-station en hyperloop en de andere activiteit m.b.t. lichtschittering, geluid, vergezicht e.d. af te wegen om op basis hiervan tot een gezamenlijke invulling van de polder te komen.
- Blz.36: tekening Typen groen en landschap:
Nabij het gemaal doorkruist het zonnepark de ecologische bufferzone, het zonnepark loopt tot aan het Slochterdiep. Hiermee wordt de groene zone langs het Slochterdiep doorbroken.

-Kunt u deze afweging uitleggen? Is de economische afweging en is het zonnepark hier leidend?
- Blz.40: Tijdslijn. “De gebiedsvisie zal, na terinzagelegging, worden aangeboden aan de gemeenteraad. Daarbij zal ook een voorstel komen voor verdere concretisering van de plannen”.
Op basis van de zienswijze wordt de gebiedsvisie nemen wij aan herschreven.

-Wij vragen u deze dan herziene gebiedsvisie en de verder concretisering van de plannen opnieuw ter visie aan de omwonenden gegeven? En dat terwijl deze huidige gebiedsvisie alleen maar vaag is.
-Deze werkwijze toont aan dat omwonenden niet gehoord worden
- Blz.40: “Voor het zonnepark met de groene buffer zal een vormvrije MER worden uitgevoerd”..

-Voor het dergelijk grootschalig Hoogspanningsstation moet toch ook een MER worden gemaakt, wat is de mening van de gemeente? Uw adviseur Pondera consult verzuimd hierover een uitspraak te doen.

-Dat voor de hyperloop geen MER nodig is een verkeerd uitgangspunt. Volgens de MER studie van Pondera consultants moet eerst een MER beoordeling plaatsvinden van de hyperloop. Maar wat vindt de gemeente zelf?

Er lijkt een MER nodig voor de hyperloop aangezien het hier gaat om een nieuw project waarvan de gevolgen voor het milieu en omgeving onduidelijk zijn. In deze overweging moet de flora en fauna in het gebied, de bewoning en de aardbevingsproblematiek worden meegenomen.

Ook lijkt het dat de bestemmingsplanprocedure de aangewezen route moet zijn. Omdat in deze procedure de meest uitgebreide onderbouwing gegeven moet worden. En ook omdat de hyperloop niet als afzonderlijke activiteit wordt neergezet maar in samenhang met de andere activiteiten. Het voorstel van bureau Pondera om de gemeenteraad hierin een verklaring van geen bedenkingen af te laten geven, is gezien de bovenstaande uitleg niet de gewenste route. Juist de raad dient hierover met elkaar en de betrokkenen van gedachten te wisselen.

-Wat is hierop de reactie van de gemeente?

- Blz.40: "De NAM locatie zal vermoedelijk binnen 5 jaar worden ontmanteld. Wat na die tijd met het gebied gebeurd is nog niet bekend en afhankelijk van de situatie over 20-30 jaar." Uitgangspunt van de gemeente tot nu toe was om alles na 15 jaar terug te brengen in de oude staat.

Wij stellen voor de polder te behouden als hoogwaardige agrarische-cultuur grond. Deze toekomst voor de polder moet dan ook het uitgangspunt zijn voor het kwaliteitsbehoud van het gebied gedurende de exploitatie van de gehele polder

-Waarom is de vergunningperiode voor het zonnepark nu 25 jaar?

-En waarom open laten wat er daarna gebeurd?

-Bent u het daarmee eens? Zo niet, graag uw beweegredenen en andere suggesties?

Deel 1B

1. CO₂ neutraal en evenredige verdeling

De berekeningen van de gemeente Groningen, om in 2035 CO₂ neutraal te worden, zijn gebaseerd op de modellen in het Energy Transition Model. In dit model worden huishoudens, gebouwen (kantoren, scholen, winkels, ziekenhuizen en horeca), transport, industrie en landbouw meegenomen.

Volgens het model gebruiken huishoudens iets meer dan een kwart van de energie in de gemeente Groningen. Verder zijn de huishoudens verantwoordelijk voor iets meer dan een kwart van de CO₂ uitstoot. De industrie, gebouwen en transport zijn verantwoordelijk voor de rest van het energiegebruik en CO₂ uitstoot.

De inwoners van de gemeente lijken de rekening voor de CO₂ neutraliteit in 2035 voor alle categorieën te betalen. De leefomgeving van inwoners verandert immens door de aanleg van zonneparken en windenergie.

-Welke bijdragen leveren de andere categorieën, in hun leefomgeving, aan de reductie van CO₂?

-Hoe stelt u gebouwen (en de bedrijven daarin) de industrie en de transport verantwoordelijk voor hun uitstoot en het gebruik van hun deel?

2. Routekaart Groningen, de toekomst en keuzen

De Routekaart is in augustus 2018 opgesteld, gebaseerd op het Energy Transition Model. Een gedateerde onderbouwing. De Corona uitbraak laat een nieuwe werkelijkheid zien.

-Zou u kunnen aangeven hoe de mogelijkheden die door de Corona-uitbraak zijn ontstaan, bijvoorbeeld het mogelijk maken van thuiswerken, in de modellen worden verwerkt?

-Zou u dan, per categorie huishoudens, gebouwen, transport, industrie, kunnen duidelijk maken wat de aannames in het model zijn ten aanzien van de verwachtingen van energiegebruik en CO₂ uitstoot in de toekomst?

-En wat de gevolgen van deze nieuwe kijk op de uitkomsten van de modellen zullen zijn?

Energiegebruik is niet alleen aan energieproductie gekoppeld. Begrippen als lokaal energiegebruik en -productie, (lokale) opslagmogelijkheden, flexibiliteit in het net, leveringszekerheid, netbelasting spelen ook een rol.

-Zou u kunnen aangeven hoe u in de modellen, die de onderbouwing van dit beleid zijn, omgaat met: lokaal (en huishoudelijk niveau) energiegebruik en -productie, (lokale) opslagmogelijkheden, flexibiliteit in het net, leveringszekerheid, netbelasting?

-En kunnen aangeven hoe u in de nieuwe toekomst (Corona, technologische vernieuwingen, kleinschalige productie, etc.) de mogelijkheden in deze factoren ziet veranderen en daarmee de uitkomsten van het model?

-En vervolgens hoe wilt u de nieuwe uitkomsten uit het model in beleid en de inrichting van de nu geplande of in aanleg zijnde zonneparken en windparks gaan verwerken?

3. Zonneladders

In 2019 is de motie van Dik-Faber aangenomen. De motie is het nationale afwegingskader van de inpassing van zonne-energie: de zonneladder. In de zonneladder wordt gesteld dat eerst daken van huizen, scholen, kantoren, parkeergarages, op bedrijventerreinen, braakliggende terreinen, vuilstorten en langs infrastructurele werken zoals geluidsschermen worden gebruikt voor zonnepanelen en dan pas landbouwgrond. Een ronde door de gemeente Groningen laat alle

ongebruikte daken, industriegebieden, wegen, de Ringweg taluds- en overkapping en gevels zien en de geplande zonneparken liggen op landbouwgrond.

Om de zaken ingewikkeld te maken heeft de gemeente Groningen een eigen zonneladder bedacht. Deze zonneladder is wezenlijk anders dan het nationale afwegingskader waarin het gaat over een oplopende volgorde van ontwikkeling. De treden van de Groningse zonneladder zijn geen oplopende treden maar losse statements.

-Om verwarring te voorkomen zou de gemeente Groningen de naam van haar zogenaamde zonneladder willen veranderen in bijvoorbeeld 'Gronings energie-kader'?

In het 'Gronings energie-kader' worden de volgende 'trede' onderscheiden:

- trede 0: de daken die vol gelegd gaan worden
- trede 1: de onbenutte locaties, zoals vuilstorten, slibdepots en grote parkeerterreinen, maar ook industriële waterplassen of vloeivelden
- trede 2: langer braakliggende bedrijfsterreinen, restruimtes langs infrastructuur voor transport, energie- of watervoorziening en gebieden in transitie.

-Zou u willen aangeven waar deze plaatsen van de trede 0, 1 en 2 liggen met een tekening erbij en gegevens over de locaties, oppervlakte, MWP en wanneer deze gebieden ontwikkeld gaan worden of misschien al zijn?

De technologieontwikkeling gaat snel en er zijn andere mogelijkheden voor het opwekken van energie.

-Zou u ook kunnen aangeven op een tekening hoe en waar de gemeente gevelpanelen en raamfolie voor energiewinning wil gebruiken voor de opwekking van energie?

-En zou u willen aangeven hoe potentieel in het buitengebied bijvoorbeeld op daken van boerderijen (anders dan in een postcoderoos) gebruikt gaat worden?

-En kunt u aangeven hoe deze nieuwe invulling van dak-, gevel-, en onbenut/braakliggende ruimten het beslag op landbouwgrond zal verminderen?

4. Schaal, de RES en het buitengebied

Eén van de principes volgens de RES is 'schaal bij schaal': grootschalige zon- of windparken bij grote kernen of steden. Na de herindeling is de stad Groningen uitgebreid met landelijk, agrarisch gebied. Lageland is een dorp aan de rand van de stad. De schaal van Lageland is een dorpschaal, hierbij past een klein zonnepark.

De gemeente lijkt anders tegen deze landelijke agrarische ruimte aan te kijken.

-Zou u kunnen uitleggen hoe de gemeente Groningen de toekomst van haar landelijk, agrarisch buitengebied ziet?

5. CO₂ reductie

In het Sweco rapport, in de Dropbox van de participatiesessie ontvangen, wordt aangegeven dat organische stof gehalte in de bodem door eventueel organische bemesting of andere bodemverbeterende maatregelen verbeteren kan en dat daarmee de CO₂ opslag van de bodem positief kan beïnvloeden (blz.7).

-Zou u kunnen aangeven hoe u de bewering in de Gebiedsvisie "doordat de agrarische activiteiten met de bemesting wordt beëindigd ongeveer 1000 ton CO₂ zou worden bespaard" (blz.19) onderbouwt? Dit lijkt de bewering van Sweco tegen te spreken.

-En verder als de mest niet in de polder Lageland kan worden uitgereden, waar gaat deze mest dan heen en wat zijn daar de gevolgen van?

In het Sweco rapport wordt in de berekening van de reductie van CO₂ alleen de besparing van fossiele brandstof meegenomen en niet de hoeveelheid CO₂ voor het maken van zonnepanelen, de aanleg, het inbedrijf houden en de ontmanteling van het zonnepark.

-Zou u kunnen aangeven wat de reductie van CO₂ in de polder is als dezen wel worden meegenomen?

6. Bodemkwaliteit

In de Gebiedsvisie schrijft u op Blz. 35 “Streven is om ter plaatse van het zonnepark als geheel de bodemkwaliteit licht te verbeteren. We accepteren dat onder de panelen die kwaliteit achteruit gaat, maar streven ernaar om tussen de panelen de bodemkwaliteit te verhogen, met daarmee netto een positief effect op bodemkwaliteit”.

-Hoe onderbouwt u uw streven tot verbetering met wetenschappelijke gegevens die aansluiten op de specifieke karakteristieken van de polder?

-En zou u de verbetering in bodemkwaliteit waarnaar u streeft ook willen specificeren?

Verder schrijft u in de Gebiedsvisie blz.35: “Bodemkwaliteit en soortenrijkdom zullen tijdens de looptijd van het zonnepark worden gemonitord”.

-Zou u de monitoring willen beschrijven?

-En wat doet u als de bodemkwaliteit niet verbetert?

-Wanneer en hoe grijpt u in?

7. Omgevingskwaliteit en huizen

De huizen rond de polder hebben te maken met inklinking van het veen, bevingsschade en soms met natte voeten. We leven in een agrarisch gebied met veel natuur, weinig geluid, licht en verkeer.

-Kunt u een startmeting van de huizen toezeggen, zodat de invloed van de hyperloop, de zonnepanelen, waterstand verandering, en wat nog meer in de polder gebeurt, kan worden gemonitord?

-En kunt u aangeven wat en hoe u over de jaren zult monitoren?

8. Framing

Een NAM locatie, ruim gemeten van 20 ha, in een agrarische polder van 600 ha en een hoogspanningsleiding van 1,5 km in een uithoek van de polder. Dit is de aanleiding van de gemeente Groningen om te schrijven (blz.13): “het gebied in haar recente geschiedenis deel is gaan uitmaken van de energiewinning en -distributie in de regio.” Deze werkwijze van de gemeente Groningen wordt ‘framing’ genoemd.

De woonwijk Meerstad wordt toch ook niet aan nieuwe inwoners verkocht met :wonen tussen snelweg, industrieterrein en energiewinningsgebied en naast een hoogspanningslijn?

De framing van de polder Lageland gaat verder in de aanduiding van de waarde van de polder, waardeloos is gezegd in de participatiesessies. De polder Lageland is sinds de aankoop voor Meerstad verwaarloosd. Er wordt niet meer zoals elke boer/eigenaar doet, in het land geïnvesteerd. Ook de panden die door de gemeente zijn aangekocht worden verwaarloosd.

In de onderbouwing van de Gebiedsvisie wordt alleen gekeken naar aardkundige en cultuurhistorische waarden. De polder heeft dan wel niet de beste landbouwgrond. Op deze grond

werd wel eeuwen van de landbouw geleefd. Het zou te prijzen zijn als in het volgende document de polder niet meer als waardeloos en energiegebied geframed wordt.

-Zou u in de berekeningen van CO₂ reductie ook het verlies aan landbouwgrond in de polder, en wat daar de gevolgen van zijn, willen meenemen?

9. Ecologische en natuurwaarden

In de natuurstudies voor de polder Lageland wordt alleen gekeken naar beschermde soorten en natura.

De gemeente is nu in een heel snel tempo het hele gebied vanaf Haren tot en met Garmerwolde aan het volbouwen met woningen of energiewinning. Alle flora en fauna in dit hele gebied is of wordt verstoord.

Is het nog wel genoeg om te kijken naar individuele projecten en zeker niet als al deze projecten (bijna) naast elkaar liggen? Is het niet nodig om naar de geaccumuleerde effecten te kijken van al deze projecten samen, in een integrale afweging?

-Welke maatregelen denkt de gemeente te nemen om de 'normale' flora en fauna, de niet beschermde dieren zoals: de herten, ganzen, spreeuwen, mezen, boomkruipers, spechten, zwaluwen, hazen etc., etc., te beschermen of een nieuw huis/habitat aan te bieden?

Het Gronings platteland kenmerkt zich door ruimte, vergezichten, landbouw met vooral bij de erven bebossing. Een bijkomstigheid van de landbouw: op een akker groeien voornamelijk de geteelde gewassen.

In de gebiedsvisie heeft u het over "gewenste natuurdoelen" (blz. 35).

-Kunt u aangeven hoe de door u geplande natuurdoelen (ruimte tussen de rijen in het zonnepark, de kleisluit, de randen van het zonnepark, de bufferzone) het verstoren van de flora en fauna in de polder Lageland en verder in het gehele gebied vanaf Haren tot Garmerwolde compenseert?

-En hoe deze natuurdoelen verbonden zijn aan de langetermijnvisie voor de polder Lageland (zie ook hieronder bij punt 16)?

U heeft het in de Gebiedsvisie ook over "wenselijke biotopen en doelsoorten in de polder" (blz.37).

-Zou u kunnen aangeven wat wenselijke biotopen zijn en over welke doelsoorten dit gaat?

-Waarom u voor deze biotopen en doelsoorten kiest en hoe dezen aansluiten bij het verstoren van de flora en fauna in de polder Lageland en het hele gebied vanaf Haren tot Garmerwolde?

-Zou u kunnen aangeven hoe de soortenrijkdom in het gebied zal ontwikkelen (Blz.. 35

-Hoe u de ontwikkeling gaat monitoren en hoe en wanneer u ingrijpt als de ontwikkeling afwijkt van uw verwachting?

10. Bestemming

Momenteel heeft de polder Lageland een agrarische bestemming. In het Masterplan van Meerstad staat dat de polder een hoogwaardig woon- en leefmilieu zou krijgen.

-Krijgt de polder Lageland door deze gebiedsvisie een 'industriële functie' (blz. 13) en dus een industriële bestemming?

-Kan de bestemming van een gebied zomaar met een (zie de vragen in deze zienswijze) slecht onderbouwde beleidsvisie, een gebiedsvisie, worden veranderd?

11. De hyperloop

-Aan welke omgevingswaarden worden de vergunningen voor de hyperloop en het zonnepark, het HS/MS station en alle andere nog te komen activiteiten getoetst? De hoogwaardig woon- en

leefmilieu bestemming die aan de nieuwe inwoners van Meerstad wordt beloofd? Of de agrarische bestemming waar de omwonenden in wonen?

Deze Gebiedsvisie is zo vaag ten aanzien van de Hyperloop dat er niets zinnigs over te zeggen is. **Waarschijnlijk** is de hoogte van 3 meter, **ongeveer** 2860 meter lang, het EHC gebouw zal **wanneer de behoefte** daartoe is vergroot kunnen worden, het gebouw zal **naar verwachting** tussen de 6 en 8 meter zijn, **gemiddeld** 10 personen werkzaam zijn. En zo gaat het door eigenlijk zegt deze gebiedsvisie niets.

-Hardt is nu al bijna een jaar in de polder bezig, waarom zijn de plannen nog steeds vaag?

In de tweede participatiesessie heeft Hardt een beoordelingskader gepresenteerd.

-Hoe is de keuze voor de tracés 2B en 3A onderbouwd?

-Waarom zijn de andere opties afgevallen?

-Welke beoordelingsaspecten spelen er nu in de keuzen voor tracé 2B of 3A?

In de participatiegroep is er geen antwoord gekomen op de vraag op welke factoren de vergunning van de Hyperloop wordt getoetst.

-Hierbij de vraag nog een keer, welke factoren worden er in de vergunning verlening voor de Hyperloop meegenomen?

De plannen voor de hyperloop zijn nog steeds vaag.

-Zou u ook kunnen aangeven wat er nog meer 'nodig' is voor de Hyperloop? Logische zaken lijken: energieaansluiting (hoeveel en waar komt deze energie vandaan), internet aansluiting (kunnen de omwonenden die aansluiting dan ook krijgen), bereikbaarheid via de weg en openbaar vervoer (en wat betekent dat, nieuwe wegen, verkeer en ontsluitingen, drukte van het verkeer), nutsvoorzieningen zoals riolering (en kunnen omwonenden die dan ook krijgen), dag en nacht werken, bezoekers en recreanten voor de hyperloop (waaraan ijs en frisdrank verkocht kan worden ????) etc. etc.

-Wat zijn de gevolgen van deze nog onbekende 'noodzaken'? Hoe gaat hierop getoetst worden?

12. Zonnepark

In "Zonneparken in de gemeente Groningen" schrijft u op blz.23 dat er in Meerstad Noord 200-250MWp zal worden gerealiseerd. In de Gebiedsvisie schrijft u, blz.26:

- we verwachten ruim 200 MWp elektriciteit te kunnen realiseren
- we bouwen de flexibiliteit in om in oriëntatie, hoogte en opstelling nog te schuiven, op basis van nader onderzoek naar opbrengst. In het oostelijk deel staan we toe dat maximaal 30% van de gehele opstelling intensiever mag, dan in de principeprofielen hiernaast. Dit gericht op het bereiken van een hogere opbrengst.

De Gebiedsvisie is ten aanzien van het zonnepark net zo vaag als ten aanzien van de Hyperloop, zie hierboven de tekst over flexibiliteit. De teksten zijn zodanig geformuleerd dat alles lijkt te kunnen als het 'nodig' is. Warmte in plaats van zon. Een andere opstelling. Andere ondersteunende technieken voor de opslag en 'afvoer' van de warmte of elektriciteit. Al deze keuzen hebben consequenties. Deze keuzen hebben ook te maken met keuzen die onder punt 2 worden gemeld: ten aanzien van lokaal, toekomstig gebruik, flexibiliteit in het net etc., etc.

-Zou u kunnen aangeven waarom u voor de opstellingen in de gebiedsvisie hebt gekozen?

-Hoe deze keuze bij de behoefte aan energie in de stad Groningen aansluit?

-Hoe deze keuze flexibiliteit in het net, leveringszekerheid, netbelasting, etc. beïnvloeden?

-Zou u kunnen aangeven welke omgevings/vergunningfactoren spelen voor het zonnepark? Waar deze factoren aan moeten voldoen en waar ze aan worden getoetst?

Het zonnepark zal ruim 500 meter van de achtererfgrens van woningen aan de oostkant, 300 meter aan de westkant en negen woningen liggen binnen de 300 meter.

-Zou u kunnen aangeven wat de invloed van de afstand van 300 of 500 meter of minder voor de betreffende woningen betekent?

In het algemeen,

-Zou u willen aangeven waar u zich voor het zonnepark aan committeert? Waarom? En wat hier de gevolgen van zijn?

13. Het HS/MS station of te wel transformatorstation

De naam voor het hoogspanning/middenspanning station is in deze tekst van de gebiedsvisie veranderd in transformatorstation. In de participatie sessies was het hoogspanning/middenspanning station. Vreemd dat in dit rapport voor een andere benaming is gekozen.

In de Gebiedsvisie wordt gezegd dat het hoogspanning/middenspanning (HS/MS) station gebundeld wordt met de NAM-locatie. Echter de NAM locatie gaat over 5 jaar weg.

-Wat is de logica van deze bundeling?

In de kennissessies zijn andere locaties geopperd: naast de waterzuivering in Garmerwolde en bij Vierterlaten. Het voordelen hiervan zijn bundeling met industrie, bundeling van netcapaciteit, betere aansluiting bij netinfrastructuur.

-Zou u kunnen aangeven welke alternatieve locaties er in de gemeente of provincie Groningen zijn voor het HS/MS station?

-Zou u een onderbouwing kunnen geven van de voor- en nadelen van deze alternatieve locaties en het overwegingskader om het HS/MS station niet op deze locaties te realiseren?

De Gebiedsvisie is ten aanzien van het HS/MS station weer net zo vaag als voor de hyperloop en het zonnepark (blz. 30): **circa** 210 bij 150 meter, de contouren en exacte plek **kunnen** echter **nog wijzigen**, de **voorziene** hoogte van de gebouwen van het station is 6 ½ meter, van een afstand vallen de afleiders **nauwelijks** op.

-Zou u kunnen aangeven welke factoren en eventuele andere benodigdheden spelen voor het HS/MS station?

-En waar dezen aan getoetst gaan worden?

-Met andere woorden zou u kunnen aangeven waaraan u zich echt committeert en waarom? En wat hier de gevolgen van zijn?

14. De NAM locatie

Gebiedsvisie blz. 30: "Bij vertrek NAM (mogelijk 2025 – 2026) kan de locatie mogelijk worden benut voor zonne-energie en/of stroombuffering. Te denken valt aan zoutbatterijen in zeecontainers bijvoorbeeld. De bestaande buisleidingen kunnen mogelijk een tweede leven krijgen door ze te gebruiken als transport voor buitenlands gas, waterstof of biogas. Het is ook mogelijk dat een of meerdere buizen worden weggehaald."

Met deze Gebiedsvisie wordt de weg vrijgemaakt voor allerlei andere activiteiten in de polder.

-Ook hier geldt, zou u kunnen aangeven waaraan u zich echt committeert en waarom?

-En wat hier de gevolgen van zijn?

15. Meerwaarde

In de Gebiedsvisie staat op blz.22: "op regionaal niveau meerwaarde willen genereren, primair door een bijdrage te leveren aan opwekking en distributie van duurzaam opgewekte energie."

In de gebiedsvisie wordt heel vaag aangegeven hoe de polder Lageland visueel gaat veranderen in een industrieel gebied met een rand groen. Er wordt iets gezegd over de ecologie en de bodem (zie eerdere vragen). In de Gebiedsvisie wordt niet gesproken over aspecten zoals geluid, licht, veiligheid, straling en andere last/overlast waar wij als omwonenden geen idee van hebben.

Omwonenden van de polder Lageland (en de gemeente) hebben geen ervaring met een dergelijk groot zonnepark dicht bij bewoning. Als omwonenden is het moeilijk om voor te stellen wat het park met onze leefomgeving doet. Er worden pogingen gedaan om dit visueel te maken.

-Maar naast het visuele, kunt u ons (wetenschappelijke) informatie doen toekomen met de aspecten in onze leefomgeving die veranderen door een zonnepark?

-En hoe u deze veranderingen door het zonnepark in Lageland denkt tegen te gaan?

Zodat wij misschien kunnen bedenken wat de meerwaarde voor omwonenden zou kunnen worden.

16. Tijdelijkheid van de plannen

In het begin van het participatietraject werd verteld dat het zonnepark er 15 jaar zou komen en dat de polder teruggebracht zou worden naar de huidige bestemming. In de Gebiedsvisie wordt nu over een vergunningsperiode van 25 jaar gesproken. En tussen de regels door is te lezen dat de gemeente eigenlijk niet weet hoe ze dan met het gebied verder gaat. Als het lucratief is dan kan energiewinning doorgaan.

Het niet willen confirmeren aan de toekomst van het gebied heeft invloed op de kwaliteit die er in het gebied behouden moet blijven. Dit gebrek aan langetermijnperspectief is storend. De periode is te lang om als tijdelijk gezien te worden: het bestrijkt de tijdsduur van twee generaties.

-Aan welke toekomstige bestemming gaat u zich confirmeren?

-Wat betekent dit voor de huidige Gebiedsvisie?

-Hoe gaat u deze gewenste kwaliteiten in de huidige Gebiedsvisie verwerken?

17. MER voor HS/MS (transformator) station en de hyperloop

-Kunt u uitleggen waarom er voor het zonnepark en de groene buffer een vormvrije MER wordt uitgevoerd en het HS/MS station en Hyperloop en misschien nog wel meer activiteiten (die momenteel nog niet duidelijk zijn) niet op deze manier onderzocht hoeven te worden?

18. Self-fulfilling prophecy en slager keur je eigen vlees (beleidskader zonneparken)

In het participatieproces is verteld dat het beleidskader Zonneparken de basis is van de Gebiedsvisie. Wat schetst de verbazing, tijdens het formuleren van de Gebiedsvisie wordt dit beleidskader herzien, zonder dit de participatiegroep te vertellen. In het hernieuwde beleidskader Zonneparken (blz. 23), die nu ook ter visie ligt, wordt verwezen naar de Gebiedsvisie die voor de polder Lageland is opgesteld. Terwijl de Gebiedsvisie nog in proces is en ook ter visie ligt! Self-fulfilling prophecy!?

-Kan in het Beleidskader Zonneparken verwezen worden naar een gebiedsvisie als deze nog niet is vastgesteld?

-En wat is de waarde van deze werkwijze?

De gemeente is voor dit zonnepark beleidsmaker, gebiedsvisiemaker, vergunningverlener, aanlegger en exploitant. Veel besluiten in deze Gebiedsvisie zijn, nadat de participatiesessies waren afgerond, genomen. Deze gebiedsvisie biedt heel veel ruimte om te veranderen.

-Als er zoveel gemeentelijke belangen en petten zijn, als de gemeente deze werkwijze volgt, hoe garandeert u omwonenden en belanghebbenden van een dergelijk zonnepark dat zij gehoord worden?

In het afgeronde participatieproces hebben de omwonenden zich niet gehoord gevoeld.

19. Democratisch gehalte

De gemeente Groningen heeft besluiten over de polder Lageland genomen in de tijd dat de inwoners van de polder nog bij de gemeente Slochteren hoorden.

De gebiedsvisie zoals deze er nu ligt is grotendeels geschreven nadat de participatiesessie was afgelopen. De participatiesessies waren niet nodig geweest om deze gebiedsvisie te schrijven. In het participatieproces is ook letterlijk gezegd dat het niet uitmaakt wat de participanten vinden de raad beslist. Er is ook gezegd dat we over beleidskeuzen niet mochten meedenken. Als deelnemers aan het participatieproces is het nooit duidelijk geworden waar de omwonenden wél over mee mochten denken. Het participatie proces heeft heel veel tijd gekost en ergernis veroorzaakt.

-Zou u kunnen aangeven waar de inwoners van de polder in het toekomstige verdere invulling van de polder over mogen meedenken?

-En hoe u een transparant proces garandeert waar ook de keuzen die gemaakt worden, worden uitgelegd?

-En hoe u het vertrouwen van de bewoners van de polder denkt te herwinnen?

20. Afstemmen van beleid en realisatie van zonneparken

In de bijeenkomst/webinar van 14 december 2020 werd verteld dat de gemeente het beleidsdocument 'Daken' nog niet heeft herzien.

-In de logica van de Zonneladder van Dik-Faber, zou dit beleidsdocument niet als eerste herzien hebben moeten worden?

-Hoe gaan veranderde mogelijkheden in energieopwekking op daken, op gevels, etc. de realisatie van het zonnepark in de polder Lageland en andere plaatsen in de gemeente Groningen veranderen?

-Hoe gaan keuzes in netflexibiliteit, opslagcapaciteit, warmtenetten, etc. de realisatie van het zonnepark in de polder Lageland en andere plaatsen in de gemeente Groningen veranderen?

-Worden de zonneparken gefaseerd aangelegd zodat er flexibiliteit ontstaat om veranderingen en innovaties te incorporeren? En te anticiperen op een veranderende vraag naar energie?

-Is er ruimte om tijdens de exploitatie van het zonnepark nog te veranderen?

21. Werkgelegenheid

Eén van de grote toekomstige beloften van duurzame energie is werkgelegenheid.

Blz.28 van de Gebiedsvisie: "Bij de bouw en verdere exploitatie van het zonnepark en de Hyperloop **zal** zoveel als mogelijk gebruik worden gemaakt van lokale werknemers. Daarnaast **kan** er voor worden gezorgd, **daar waar mogelijk is**, om verdere inkomsten te krijgen uit de ontwikkelingen die met de nieuwe invullingen te maken hebben. Te denken valt bijvoorbeeld aan het exploiteren van een verkooppunt voor ijs, frisdrank voor bezoekers aan het hyperloopcentrum en recreanten in het gebied." Dit laatste voorbeeld is beschamend.

-Hoeveel banen gaat u met het zonnepark, hyperloop etc. etc. creëren?

-Wat voor een soort banen zijn dit?

-Wat voor een kwalificatie heb je hier voor nodig?

-Wat doet u met de banen die in en om de polder verloren gaan?

-Hoe gaat u werkgelegenheid creëren voor mensen in en om de polder? Om net als in de landbouw, in je eigen gebied te kunnen werken?

22. Innovatie, bewustwording en onderwijs

In de Gebiedsvisie staat niets over bewustwording, inwoners van Groningen betrekken bij de energietransitie. Een grote uitdaging in de Routekaart is 30% energiebesparing.

-Hoe gaat u dit zonnepark gebruiken om de inwoners van Groningen te betrekken bij de energietransitie?

-Hoe gaat u het zonnepark gebruiken om te zorgen dat de inwoners van de gemeente Groningen energie en CO₂ gaan besparen?

In de Gebiedsvisie heeft u het over Best Beschikbare Technieken (blz. 28) voor aspecten als opwekcapaciteit, circulariteit en vorm, afmeting en geluidsproductie van onderstation. U rept met niets over innovatie, over kennisdelen, over kennis opbouwen.

-Hoe gaat u innovatie in dit zonnepark en de hyperloop creëren en delen? Kennis over bijvoorbeeld energiebehoefte, opwekking, opslag, netinpassing; kennis over bijvoorbeeld de fauna, flora en de bodem.

-Hoe gaat u de monitoring in de polder Lageland zo transparant maken dat er daadwerkelijk kennis over alle effecten van het park ontstaat?

-Hoe betrekt u inwoners, onderzoek en onderwijs bij de kennis opbouw van alle activiteiten in de polder?

23. Lusten en lasten

De lasten van het zonnepark, de Hyperloop, het transformatorstation etc. etc., met deze Gebiedsvisie, zijn voor niemand duidelijk. Om een goed inzicht te krijgen in de lasten en de lusten is een nulmeting van/bij de huizen en in het veld noodzakelijk voordat de werkzaamheden in de polder starten.

-Kunt u aangeven wanneer de nulmetingen worden gedaan?

Lusten en lasten hebben te maken met compensatie. Het kan niet zijn dat een jaren lange vraag om verkeersveiligheid en andere nutsvoorzieningen in deze Gebiedsvisie als compensatie voor de omwonenden worden gezien. En het is triest om dit als 'koppelkansen' te benoemen.

In de Gebiedsvisie schrijft u blz.29: "de lusten en lasten eerlijker te verdelen".

-Zou u kunnen aangeven wat u onder eerlijker verdelen verstaat?

-Welke aspecten er in deze verdeling worden meegenomen en waarom?

-Zou u ook kunnen aangeven welke aspecten worden gemonitord om de lusten en lasten gedurende de aanleg, exploitatie en de ontmanteling in de polder te volgen?

-Hoe u met de monitoringsgegevens wilt omgaan en wanneer u zult ingrijpen?

In de Gebiedsvisie noemt u waardebehoudsregeling woningen, profijtregeling – projectenregeling, verduurzaming woningen via Energiecollectief en dat deze zaken met de bewoners uitgewerkt worden.

-Zou u kunnen aangeven wat de ruimte voor bewoners en andere belanghebbenden is om bij het formuleren van deze regelingen mee te denken?

24. Aardbevingen

De polder ligt in het aardbevingsgebied. Alle huizen om de polder hebben te maken met aardbevings schade. In de Gebiedsvisie is met geen woord gerept over aardbevingen en de gevolgen daar van op de plannen.

-Zou u kunnen aangeven wat de gevolgen van aardbevingen zijn voor alle activiteiten die in de polder worden gepland?

-En hoe wordt voorkomen dat gevolgen van aardbevingen bij de ene activiteit niet leiden tot problemen bij de andere activiteiten?

-Zou u kunnen aangeven welke maatregelen genomen gaan worden om de gevolgen van aardbevingen te beheersen

Onderwerp: Reactie Gebiedsvisie Meerstad-Noord

Datum: dinsdag 22 december 2020 om 23:04:59 Midden-Europese standaardtijd

Van: Gemeente Groningen via Gemeente

Aan: Meerstad-Noord

Ingediend op 22 december 2020 - 23:04

Submitted values are:

Naam

Uw vraag / reactie

Geachte heer/mevrouw,

In de concept gebiedsvisie Meerstad Noord staat op pagina 32 genoemd dat in de afweging van de locatie voor de hyperloop tracés 2B en 3A overbleven. Als toekomstige bewoners van de Vossenburglaan te Meerstad (Q4 2021) hebben wij een (sterke) voorkeur voor tracé 3A.

Met vriendelijke groet,

Onderwerp: RE: Voorkeur tracé hyperloop

Datum: maandag 28 december 2020 om 15:29:37 Midden-Europese standaardtijd

Van: Marco Sanders

Aan: [REDACTED]

CC: Meerstad-Noord

Bijlagen: image002.png

Hallo [REDACTED]

Bedankt voor jullie bericht. Het is ontvangen.

Vriendelijke groet,

Marco Sanders
Omgevingsmanager

Mobiel 06 – 15 87 43 47

E-mail marco.sanders@groningen.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 22 december 2020 22:58

Aan: Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

CC: Gerard Boks <gerardboks@balance.nl>; Lynke Koopal <lynke.koopal@groningen.nl>

Onderwerp: Voorkeur tracé hyperloop

Hallo Marco,

In de laatste bewonersbrief van 18/11/20 vroeg je bewoners om (nogmaals) hun voorkeur aan te geven voor het tracé hyperloop.

Onze voorkeur gaat uit naar variant 2B. Deze heeft landschappelijk gezien de beste inpassing vanwege de centrale ligging in het gebied. Belangrijk argument voor ons is ook dat met dit tracé de Blokkumersloot niet wordt doorsneden. Hierdoor blijft de afwatering van zowel onze polder als ook achterliggende gebieden richting Blokum en Schaaphok intact. Ons dorpsommetje over het maaipad langs de Blokkumersloot blijft in stand, alsmede de bufferzone richting de Hamweg. Niet doorslaggevend, maar leuke bijkomstigheid vinden wij het fietspad dat langs dit traject kan worden aangelegd.

Onze voorkeur hebben we ook aangegeven in onze verstuurde zienswijze.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 14 december 2020 9:45

Aan: Marco Sanders <Marco.Sanders@groningen.nl>

Onderwerp: Tracé hyperloop

Goedemorgen,

Voor zover nog niet gedaan: hierbij onze voorkeur voor het tracé van de hyperloop 3a. Dit tracé loopt nog enigszins gelijk met de weg en niet dwars door het landschap. Onze echte voorkeur is natuurlijk dat dit er helemaal niet komt.

Vooraf nu we lezen dat het hoger wordt dan aanvankelijk was gezegd. Nu wordt het landschap nog meer verpest door iets waarvan elk weldenkend mens al weet dat het volkomen zinloos is.

We kunnen ons niet voorstellen dat er ook maar iemand is die denkt dat er ooit door het drukbevolkte Nederland een dergelijk buizenstelsel zal worden gerealiseerd.

Mooi voorbeeld van onzinnige plannen is toch wel de Betuwelijn.

Erg jammer allemaal en een enorme verspilling van tijd, energie en geld.

Het lijkt ons dat de testresultaten die in de VS worden verkregen, waar wel ruimte is, toch voldoende moeten zijn voor het testen van de techniek.

We zouden het op prijs stellen als deze berichten ook de firma Hardt bereiken.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]